

Pasūtītājs: "Nodibinājums "Rīgas reģiona attīstības aģentūra""
Izpildītājs: SIA "Reģionālo pētījumu un plānošanas centrs"
Līgums Nr. ULj/39-07; 2007 . gada 26. aprīlis

..... /P.Šķiņķis/
SIA "Reģionālo pētījumu un plānošanas centrs" direktors
19.12.2007.

Projekta

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA ATTĪSTĪBAS VĒRTĒŠANAS INDIKATORU UN REZULTATĪVO RĀDĪTĀJU NOTEIKŠANA SASKAŅĀ AR REĢIONA PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM

ziņojuma

PIELIKUMI

SATURS

1 RPRADUS izstrādes teorētiskais pamatojums	2
2 Vācijas reģionālās attīstības uzraudzības sistēma (Saksijas – Anhaltes piemērs)	9
3 Rīgas reģiona attīstības stratēģijā noteiktie mērķi un uzdevumi	11
4 Rīgas reģiona attīstības programmā noteiktie mērķi, rīcības un uzraudzības rādītāji	21
5 Rīgas reģiona teritorijas plānojuma saturs un iespējamās uzraudzības rīcības	37
5.1. Rīgas reģiona teritorijas plānojumā noteiktie mērķi un iespējamās uzraudzības rīcības	37
5.2. Reģiona vēlamās telpiskās struktūras uzraudzības rīcības	39
5.2.1. Apdzīvojamā attīstības vēlamās telpiskās struktūras uzraudzības rīcības	39
5.2.2. Infrastruktūras un sasniedzamības attīstības vēlamās telpiskās struktūras uzraudzības rīcības	41
5.2.3. Lauku telpas attīstības vēlamās telpiskās struktūras uzraudzības rīcības	48
5.3. Vadlīniju attīstības plānošanai prasības un uzraudzības rīcības	56
5.3.1. Vispārējo vadlīniju attīstības plānošanai prasības un uzraudzības rīcības	56
5.3.2. Vadlīniju apdzīvojamā plānošanai prasības un uzraudzības rīcības	59
5.3.3. Vadlīniju infrastruktūras plānošanai prasības un uzraudzības rīcības	67
5.3.4. Vadlīniju lauku telpu plānošanai prasības un uzraudzības rīcības	69
5.3.5. Rīgas reģiona teritorijas plānojuma Vadlīnijās pausto prasību/ieteikumu telpiskā diferenciacija	76
6 Rīgas reģiona attīstības un plānošanas uzraudzības sistēmas struktūra	91
6.1. Rīgas plānošanas reģiona attīstības uzraudzības sistēmas ieviešana	91
6.2. Dati un to izmantošana Rīgas plānošanas reģiona attīstības uzraudzībā	92
6.3. Rīgas plānošanas reģiona attīstības uzraudzības soļi	93
7 Teritoriālā griezumā pieejamā Valsts statistiskā informācija	94
8 Indikatori attīstības procesu apzināšanai, vadībai un plānošanai	99

RPRADUS izstrādes teorētiskais pamatojums

Saistībā ar uzraudzības sistēmas izstrādi svarīgi ir noteikt kāda ir paša monitorējamā/ izvērtējamā dokumenta loma attīstības veicināšanā un tā izstrādes mērķis. Plānošanas uzraudzības literatūrā tiek nodalīti stratēģiskie plāni un projektu plāni, kas Rīgas plānošanas reģiona kontekstā ir Telpiskais plānojums un attīstības programma. Katram no tiem ir atšķirīgi uzdevumi, darbības laiks, ietekmju raksturs un citi parametri.

Skat. Zemāk salīdzinošu raksturojumu¹.

	<i>Projektu plāns</i>	<i>Stratēģiskais plāns</i>
Objekts	Materiāls	Lēmumi
Mijiedarbība	Līdz apstiprināšanai	Nepārtraukti
Nākotne	Slēgta	Atvērta
Laika elements	Ierobežots ar posmiem	Centrēts uz problēmām
Forma	Apstiprināta izdruka	Pēdējās sanāksmes protokols
Ietekme	Noteikta	Satvars

Katram no šiem diviem plāniem ir atšķirīgi mērķi. Projektu plāna gadījumā – mērķis ir izstrādāt noteiktas rīcības, kas realizē plānā noteiktās vīzijas/pamatmērķus. Šajā gadījumā uzraudzības uzdevums ir pārbaudīt kā paredzēto rīcību ieviešanas rezultāti atbilst vīzijām un noteiktajiem mērķiem.

Stratēģiskā plāna uzdevums ir sniegt vadlīnijas lēmējorgānam tādās telpas attīstības situācijās, kas ir nenoteiktas, neskaidras, konfliktējošas. Plāns pilda mācīšanās lomu.

Rezultātā pirmajā gadījumā ir iespējams noteikt konkrētus kvalitatīvus un kvantitatīvus indikatorus, kas ir būtiskākais, lai raksturotu plāna efektivitāti. Otrajā gadījumā – efektivitāte ir daudz nenoteiktāka. Stratēģiskā plāna gadījumā nepietiek ar konkrētiem indikatoriem un bieži tie nav svarīgākie. Par būtiskāko kļūst tas, kā, zinot esošās un paredzamās problēmas, plāns palīdz pieņemt pareizus lēmumus tagad.

Analizējot Rīgas plānošanas reģiona attīstības dokumentus, varam konstatēt, ka gan Attīstības programmai gan teritorijas plānojumam piemīt abu augstāk minēto plānu īpašības tomēr atšķirīgā apjomā. Teritorijas plānojums vairāk ir stratēģisks, kam piemīt šīs „netveramās” komponentes, kur galvenais ir domāšanas process un tā atainojums telpiskos ieteikumu risinājumos. Attīstības programma ir drīzāk projektu plāns, kas rezultējas ar konkrētām rīcībām un tām ir piemērojami noteikti kvalitatīvi un kvantitatīvi rādītāji.

Abos Rīgas reģiona dokumentos ir bijis būtisks pats izstrādes process, kura laikā tika veidotas darba grupas, iesaistīti dažādi sociālie partneri un notika „mācīšanās caur plānošanu”. Šeit vislielākie ieguvēji ir procesā iesaistītie dalībnieki. Ir svarīgi saglabāt un tālāk attīstīt šo saskari starp dažādiem plānošanas dalībniekiem kā nepārtrauktu plānošanas/domāšanas/mācīšanās procesu.

Uzraudzības sistēmā ir vairāki jautājumi, kas var tikt aktualizēti: plāna ieviešanas uzraudzība, plāna efektivitāte, plāna ietekmju izvērtēšana, plāna vadības uzraudzība. Daudzās valstīs tiek veikti plānošanas audiiti, kur izpētes objekts ir plānošanas pakalpojuma kvalitāte, organizācijas kvalitāte un plānošanas produktu kvalitāte.² Šāda pieeja uzraudzības sistēmai tiek veidota arī Latvijā saistot vienotā sistēmā stratēģisko plānošanu ar budžeta plānošanu un iestāžu iekšējo darbības plānošanu.

¹ Andreas Faludi „The Performance of Spatial Planning” Planning Practice & Research, Vol. 15, No. 4, pp. 299–318, 2000

² Matthew Carmona & Louie Sieh „Performance Measurement Innovation in English Planning Authorities” Planning Theory & Practice, Vol. 6, No. 3, 303-333, September 2005

Uzraudzības sistēmai tiek izvirzītas noteiktas prasības. Kā galvenās var minēt³:

- vienkāršība, darboties spēja noteiktu resursu limitos;
- politiski, organizatoriski, institucionāli kontekstuālam;
- jābūt saiknei starp mērķiem, resursiem un rezultātiem, ietekmēm;
- universāls raksturs tomēr atbilstoši plānu specifikai;
- atbilstoši uzraudzības mērķiem pakārtotu indikatoru sistēma;
- jānodala plānojuma ieviešanas indikatori no uzraudzības un izvērtēšanas indikatoriem;
- uzraudzība un izvērtēšana ir jāpārdod un lēmumi par to ir politiski.

Uzraudzības līmeņi ir atkarīgi no tā kādi ir uzraudzības uzdevumi. Jautājums būtu nosakāms vienojoties pirms izstrādā RPRADUS. Zemāk ir piemērs, kas parāda izvērtēšanu dažādos plānošanas un ieviešanas posmos. Šajā gadījumā daļa no izvērtēšanas būtu jāveic dokumenta izstrādes procesā kā audits, kam mērķis būtu veidot plānu atbilstoši noteiktām metodoloģijām. Cita pieeja var būt uzraudzības sistēma, kur ir integrēti dažādi līmeņi un uzdevumi.

<i>Līmenis</i>	<i>Apakšlīmenis</i>	<i>Apskatāmie jautājumi</i>
Plānošanas dokuments	Metode	Vai ir metodoloģija plāna izvērtēšanai
	Plāna struktūra	Vai ir definēti nepieciešamie resursi, problēmas
	Plāna struktūra	Vai ir noteiktas rīcības un paredzētais finansējums
	Rādītāju sistēma	Vai ir noteikti sasniedzamie rādītāji
Plānošanas dokumenta ieviešana	Instrumenti	Vai un kādi ir ieviešanas instrumenti
	Kārtība	Kāda ir ieviešanas kārtība, atbildība, finansējums
	Kārtība	Kāda ir atskaitīšanās kārtība
Dokumenta ieviešanas rezultāti	Rādītāju sistēma	Vai ir apstiprināti uzraudzības rādītāji
	Teritorijas attīstības rādītāji	Kādi ir teritorijas attīstības rādītāji atbilstoši apstiprinātajiem
	Plānošanas dokumenta ietekmes rādītāji	Cik plānošanas dokuments ir veicinājis teritorijas attīstību
Izvērtēšana	Plānošanas dokumenta efektivitāte	Atkarībā no mērķa vai atbilstošie rādītāji ir tas, ko sagaidīja
	Plānošanas dokumenta efektivitāte	Vai atmaksājās ieguldītie resursi un cik liels un kāds ir ieguvums /pievienotā vērtība/
	Ieviešanas efektivitāte	Vai mērīšanas un indikatoru sistēma ir atbilstoša uzdevumiem un mērķiem

Uzraudzības metodes

Uzraudzības metodēm jāatbilst pētāmajam objektam. Lielākajā vairumā gadījumu tiek lietotas kvantitatīvās metodes, kas balstās uz valsts statistikas datiem, pašvaldību izvērtējumiem, apskatiem un

³ Mark Seasons „Monitoring and Evaluation IN Municipal Planning. Considering the Realities” APA Journal Autumn 2003, Vol.69, No.4

pētījumiem. Mazāk tiek lietotas kvalitatīvās metodes, kas atklāj respondenta izpratni, sajūtas, vērtējumus par pašvaldības realizētās plānošanas politiku, mērķiem, projektiem.

Šajā gadījumā tā ir plānotāju un plāna ieviešanas rakstiska atskaite ietverot ziņas, kas saņemtas rīkojot tematiskas grupu apspriedes, konsultācijas, atgriezeniskos mehānismus (piemēram, infolapas, WEB lapas). Tiek lietotas tiešas intervijas, mērķu un rezultātu atbilstības salīdzinājumi, resursu analīze, izglītības un apmācības metodes, organizācijas kultūras pētījumi. Šāds vērtējums bieži ir bez konkrētiem kvantitatīviem rādītājiem un parāda patieso situāciju gadījumos, kad tādi dati nav pieejami. Viena no metodēm ir datu pretnostatīšana un salīdzināšana starp dažādiem datu avotiem un pašvaldībām tālāk to apvienojot ar izvērtēšanu (benchmarking). Būtiska ir sadarbības koordinācija starp datu avotiem, pašvaldībām, citiem iesaistītajiem partneriem.⁴

Ir nepieciešams veikt nepārtrauktu uzraudzību, lai pēc noteikta laika varētu būt spējīgiem sagatavot pārskatu par situācijas izmaiņām. Tai skaitā veidojot pētījumu rezultātu apskatus un ņemot vērā izvērtējumu teoriju un praksi un plānošanas dokumentu un politiku analīzi.

Konkrētas metodes tiks piedāvātas RPRADUS tālākā izstrādes posmā.

RPRADUS saikne ar Rīgas pilsētas un Valsts līmeņa uzraudzības sistēmu

Lai veidotu saikni starp dažādām uzraudzības sistēmām, nepieciešams apzināties šos sistēmu veidošanas mērķus un uzdevumus. Zemāk parādīts Rīgas pilsētas stratēģijas uzraudzības sistēmas (SUS) un Reģionālās attīstības uzraudzības un novērtēšanas informācijas sistēmas (RAUNIS) mērķi.

Rīgas pilsētas SUS mērķi/uzdevumi un to analīze

<i>mērķis/uzdevums</i>	<i>uzraudzības specifikācija</i>	<i>kvalitātes specifikācija</i>
Identificēt pārmaiņas pilsētas sociālajā un ekonomiskajā situācijā	teritorijas attīstības uzraudzība	produkta kvalitāte
Identificēt, vai Stratēģija tiek ieviesta, kā plānots	stratēģijas ieviešanas uzraudzība	organizācijas kvalitāte
Demonstrēt pašvaldības darbības progresu un sasniegumus	stratēģijas vadības uzraudzība	organizācijas kvalitāte
Nodrošināt ar informāciju sabiedrību, politiķus un citas ieinteresētās puses	stratēģijas vadības uzraudzība	organizācijas kvalitāte
Identificēt jaunas problēmas un iespējas, kam vēltīt tālāku izpēti un darbības	stratēģijas ietekmju izvērtēšana	produkta kvalitāte
Pamatot Stratēģijas aktualizācijas nepieciešamību un sniegt priekšlikumus un virzīt tos apstiprināšanai RD	stratēģijas vadības uzraudzība	organizācijas kvalitāte
Sekmēt pilsētas pašvaldības struktūrvienību koordinētu darbību	stratēģijas vadības uzraudzība	organizācijas kvalitāte
Nodrošināt pilsētas attīstības novērtēšanas iespējas	teritorijas attīstības uzraudzība	produkta kvalitāte

⁴ Mark Seasons „Monitoring and Evaluation IN Municipal Planning. Considering the Realities” APA Journal Autumn 2003, Vol.69, No.4

RAUNIS mērķi/uzdevumi

<i>mērķis/uzdevums</i>	<i>uzraudzības specifikācija</i>	<i>kvalitātes specifikācija</i>
nodrošināt regulāru, vispusīgu pārskatu par reģionālo attīstību valstī	teritorijas attīstības uzraudzība	produkta kvalitāte
nodrošināt regulāru, vispusīgu pārskatu par reģionālās politikas īstenošanu Latvijā, t.sk. nozaru un jomu attīstību valsts teritorijās	teritorijas attīstības uzraudzība	produkta kvalitāte
nodrošināt regulāru, vispusīgu pārskatu par NAP īstenošanu	plāna ieviešanas uzraudzība	produkta kvalitāte
novērtēt RAAI efektivitāti	plāna ieviešanas uzraudzība	pakalpojumu kvalitāte
pamatot RAAI pilnveidošanas nepieciešamību	plāna vadības uzraudzība	pakalpojumu kvalitāte
pamatot jaunu RAAI ieviešanas nepieciešamību	plāna vadības uzraudzība	pakalpojumu kvalitāte
sekmēt nozaru politiku sasaisti ar reģionālo politiku, t.sk. dažādu plānošanas dokumentu saskaņotību (piem., pašvaldību attīstības programmu saskaņotību ar vietējiem nodarbinātības plāniem, nozaru programmu prioritāšu saskaņotību ar plānošanas reģionu attīstības programmās noteiktajām prioritātēm utml.);	plāna efektivitātes uzraudzība	pakalpojumu kvalitāte
sekmēt teritoriju (plānošanas reģionu, pašvaldību) attīstības dokumentu pilnveidošanu	plāna efektivitātes uzraudzība	pakalpojumu kvalitāte
sekmēt vienotu un vispusīgu valsts pārvaldes, pašvaldību institūciju un sabiedrības izpratni par reģionālās attīstības jautājumiem un reģionālo politiku	plāna vadības uzraudzība	organizācijas kvalitāte

Katrā no plānošanas līmeņiem pastāv dažādi uzraudzības mērķi, organizatoriskā struktūra, kas nosaka ar pašas uzraudzības sistēmas īpatnības. No augstāk minētā redzams, ka Rīgas pilsētas stratēģijas uzraudzības sistēma ir vērsta vairāk uz stratēģijas vadības uzraudzību vai uz stratēģijas organizācijas kvalitātes vērtējumu, jo dokuments, kas regulē SUS, ir iekšējs Rīgas domes dokuments.⁵ Šajā izpratnē tas ir drīzāk Rīgas domes departamentu koordinācijas instruments, kas vērsts uz plānošanas dokumentu ieviešanas un ietekmju izvērtēšanu /plānošanas produkta kvalitātes izvērtēšanu.

RAUNIS orientēts uz vairākiem mērķiem, kas aptver gan plāna ieviešanas uzraudzību, gan plāna vadības uzraudzību, gan plāna efektivitātes uzraudzību, gan teritorijas attīstības uzraudzību, jeb vērsts vairāk uz plānošanas pakalpojumu kvalitāti un plānošanas produkta kvalitāti. To nosaka atbilstošie tiesību akti, kas deleģē uzdevumus veikt atbilstošās darbības attiecībā uz NAP un RAAI ieviešanu, kas ir RAPLM atbildības sfēra.⁶

⁵ Reglaments „Rīgas domes attīstības stratēģijas uzraudzības sistēmas īstenošanas kārtība” Rīgas pilsētas dome /2007. Projekts .

⁶ Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas nolikums 2003.02.04 Noteikumi nr. 56; Valsts reģionālās attīstības aģentūras nolikums 2004.gada 8.martā Noteikumi Nr.130

Abās uzraudzības sistēmās (RAUNIS un SUS) ir paredzēta teritorijas attīstības uzraudzība, kas ir pamats tālākajam plānošanas ciklam, ieteikumiem lēmumu pieņēmējiem un noteiktā mērā ir plānošanas produkta kvalitātes rādītājs.

Zemāk apkopoti RPRADUS mērķi un uzdevumi, kas izstrādes stadijā var būt diskusiju objekts.

<i>mērķis/uzdevums</i>	<i>uzraudzības specifikācija</i>	<i>kvalitātes specifikācija</i>
nodrošināt regulāru, vispusīgu pārskatu par reģiona attīstību	teritorijas attīstības uzraudzība	produkta kvalitāte
nodrošināt regulāru, vispusīgu pārskatu par teritoriju un vietu attīstību reģionā	teritorijas attīstības uzraudzība	produkta kvalitāte
nodrošināt regulāru, vispusīgu pārskatu par reģiona attīstības politikas īstenošanu, tsk. attīstības dokumentu īstenošanu	plāna ieviešanas uzraudzība	produkta kvalitāte
nodrošināt regulāru, vispusīgu pārskatu par reģionālās politikas ietekmi un sektoru attīstību reģiona teritorijās	plāna ietekmes izvērtējums	pakalpojumu kvalitāte
Novērtēt programmas un plānojuma ieviešanas efektivitāti	plāna efektivitātes vērtējums	pakalpojumu kvalitāte
Pamatot programmas un plānojuma pilnveidošanas nepieciešamību	plāna vadības uzraudzība	pakalpojumu kvalitāte
Sekmēt nozaru politiku sasaiti ar reģiona politiku, tsk. dažādu politikas plānošanas dokumentu saskaņotību	plāna efektivitātes uzraudzība	pakalpojumu kvalitāte
Sekmēt teritoriju attīstības dokumentu pilnveidošanu	plāna efektivitātes uzraudzība	pakalpojumu kvalitāte
Sekmēt vienotu un vispusīgu reģiona pārvaldes, pašvaldību institūciju un sabiedrības izpratni par reģiona attīstības politiku, par stratēģiskajiem reģiona attīstības jautājumiem/risinājumiem	plāna vadības uzraudzība	organizācijas kvalitāte

Būtībā RPRADUS mērķi ir vairāk vai mazāk ir identiski RAUNIS. Abos gadījumos ir 2 galvenās uzraudzības asis – RAUNIS gadījumā – reģionālās attīstības uzraudzība un reģionālās politikas uzraudzība, kur RPRADUS gadījumā ir reģiona attīstības uzraudzība un reģiona dokumentu ieviešanas/rezultātu uzraudzība.

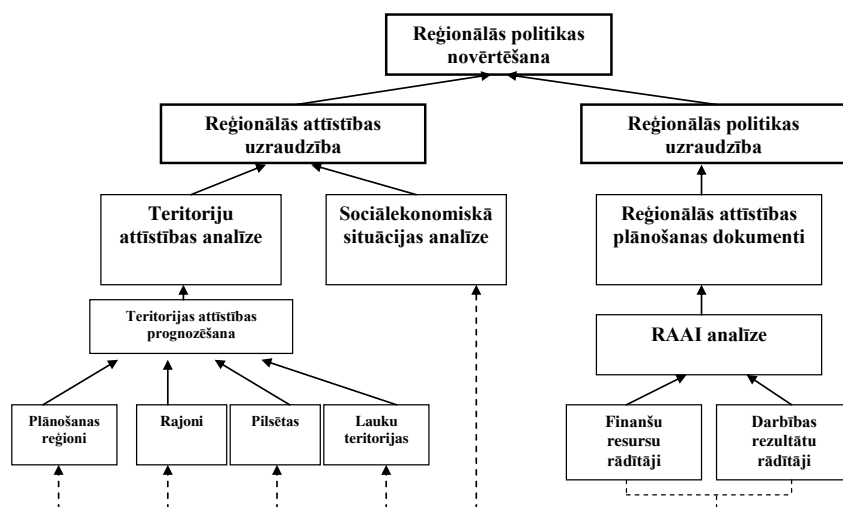
Atbilstoši RAUNIS, SUS, RPRADUS uzdevumiem tiek veidota arī Uzraudzības ieviešanas sistēma katrā institūcijā. Galvenā atšķirība – RPRADUS neveic reģionālās politikas uzraudzību tādā mērā, kā tas ir RAUNIS sistēmā.

RAUNIS uzdevums ir reģionālās politikas novērtēšana, bet RPRADUS gadījumā ir reģiona attīstības novērtēšana izmantojot datus par politikas ietekmi uz teritoriju. Tas ir, analīzes virzieni ir atšķirīgi. Valsts mērķis ir noteikt politikas ietekmi uz teritorijām, lai mainītu un uzlabotu politiku, reģionam – sekot reģiona attīstībai un reģiona dokumentu ieviešanai, lai mainītu reģiona dokumentus un uzlabotu situāciju ar plānošanas līdzekļiem.

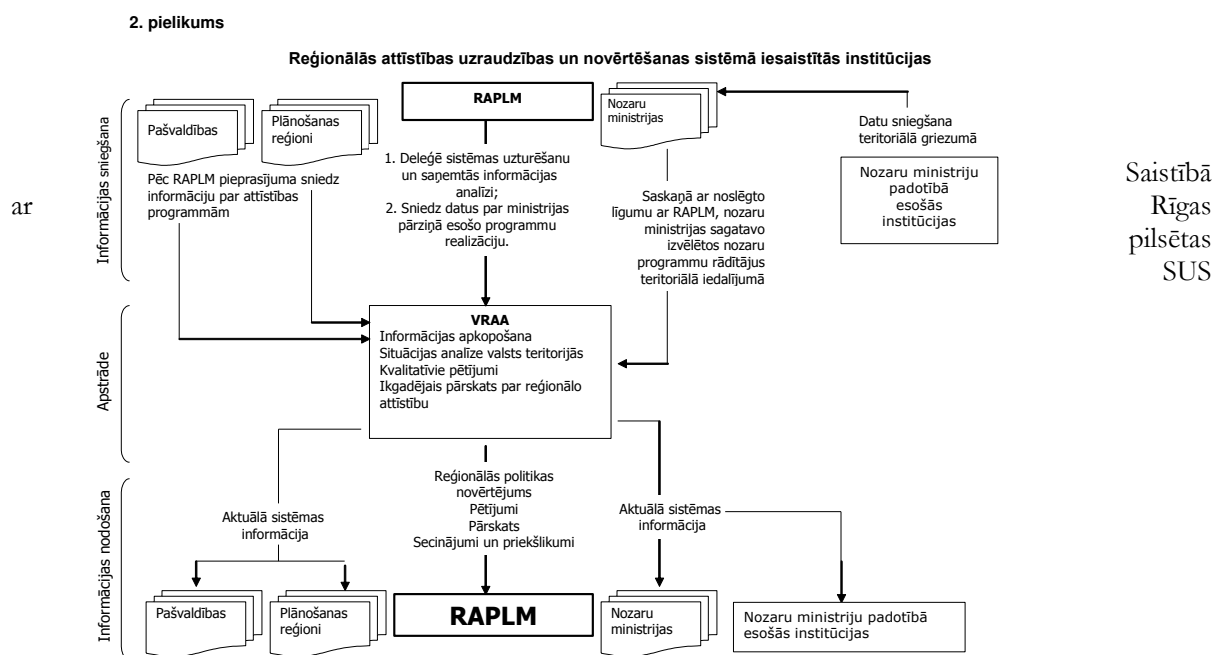
Abās sistēmās strādā ar līdzīgiem rīkiem (piemēram – reģiona attīstības programmām vai teritorijas plānojumam), tomēr, ja reģions šos dokumentus lieto, lai vērtētu to ieviešanas efektivitāti, rezultātus, tad RAUNIS – lai izmantotu kā datus reģionālās politikas analīzei.

Veidojot saikni starp abām sistēmām reģiona analīzes ziņojumi var kļūt par pamatu turpmākiem reģionālās politikas vispārinājumiem nacionālā līmenī. Reģiona interesēs būtu saņemt valsts apkopotus datus un analīzi par valsts reģionālo politiku un tās ietekmi uz teritorijām. No otras puses – reģions būtu ieinteresēts saņemt datus, kas skar tieši Rīgas reģionu, lai veiktu savu analīzi saistībā ar reģiona attīstības dokumentu ieviešanas rezultātu izvērtējumu.

Attēls 1. Reģionālās politikas novērtēšanas procesuālā struktūra ⁷

Attēls 2. Reģionālās attīstības uzraudzības un novērtēšanas institucionālā struktūra ⁸

RPRADUS pilda pastarpinātu lomu. Reģiona intereses ir iegūt datus, kas varētu palīdzēt raksturot ne tikai pašu Rīgas pilsētu kā reģiona virzītājspēku, bet arī skatīt to kontekstā ar reģionālajām ietekmēm, nosakot tālākos plānošanas mērķus gan reģionam kopumā, gan teritorijām ārpus Rīgas.

Jebkurā gadījumā, saikne starp dažādiem plānošanas līmeņiem vienmēr būs atkarīga no reģiona lomas valstī, tiem deleģētajiem uzdevumiem, resursiem un atbildībām un kā tāda būs pēc kāda laika jāpārskata.

⁷ Reģionālās attīstības uzraudzības un novērtēšanas informācijas sistēmas apraksts. VRAA, 2007., Projekts

⁸ Reģionālās attīstības uzraudzības un novērtēšanas informācijas sistēmas apraksts. VRAA, 2007., Projekts

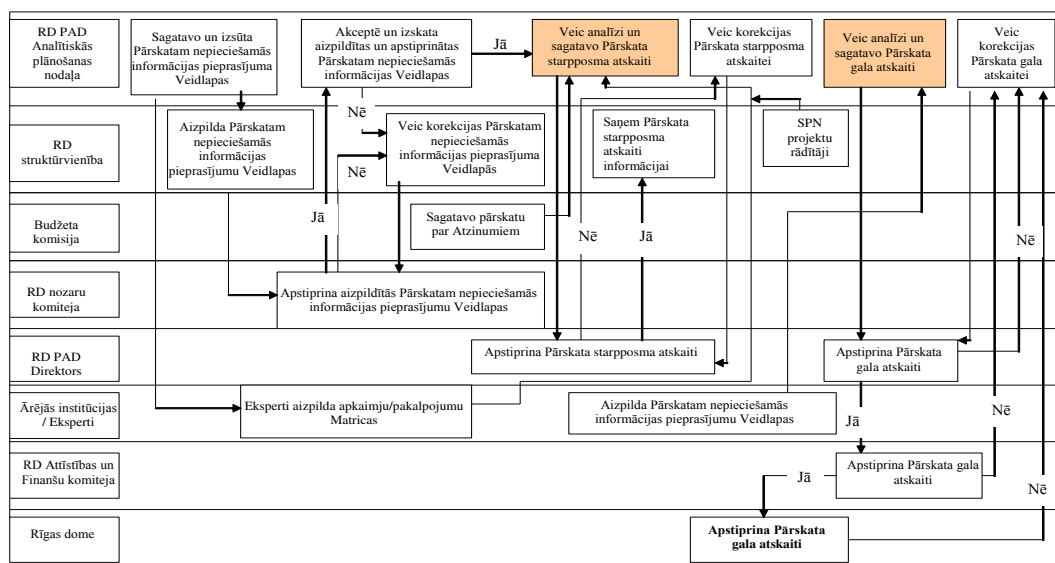
Attēls 3. Rīgas pilsētas SUS organizācija ⁹

1.pielikums

Rīgas domes priekšsēdētāja reglamentam Nr.??

“Rīgas domes attīstības stratēģijas uzraudzības sistēmas īstenošanas kārtība”

Stratēģijas uzraudzības sistēmas īstenošana

Balstoties uz RPRADUS mērķiem/uzdevumiem, augstāk izklāstītājam pieejām zemāk ir piedāvātais modelis sasaistē ar SUS

un RAUNIS, kas izstrādes stadijā ir diskutējams. Ņemot vērā katras uzraudzības sistēmas īpatnības un galvenos produktus – pārskatus, analīzes, prognozes ziņojumus, modelis veidots balstoties uz datiem un gala produktiem.

RPRADUS izstrādes gaitā būtu konkretizējamas sasaistes procedūras, tai skaitā datu un gala atskaišu pieprasīšanas un saņemšanas kārtība; datu bāzu uzturēšanas un pieejas/ atjaunošanas tiesības; atskaišu sagatavošanas koordinācijas jautājumi – laiks, resursi, atbildība, apstiprināšanas procedūras jautājumi. Ņemot vērā RAUNIS un RPRADUS mērķu atbilstību, ir diskutējami jautājumi par pieejamo un nododamo informāciju no valsts sistēmas uz reģionālo. Pašlaik VRAA projektā (2. attēls) kā informācijas nodošana ir minēta tikai aktuālā informācija. Reģions būtu ieinteresēts saņemt arī aktuālo/periodisko analīzi un prognozi, pētījumus un ieteikumus paredzot atbilstošu kārtību informācijas pieejamībai.

PIELIKUMS N2

Vācijas reģionālās attīstības uzraudzības sistēma

(Saksijas – Anhaltes piemērs)

Reģionālo attīstību Vācijā uzrauga, izmantojot šādus attīstību raksturojošus pamatrādītājus:

- Rūpnieciskais blīvums (pārstrādes nozarēs nodarbinātie uz 1000 iedzīvotājiem);
- Eksporta kvota (eksporta apgrozījuma daļa procentos no kopējā apstrādes nozaru apgrozījuma);
- Pakalpojumu blīvums (pakalpojumu nozarēs nodarbinātie uz 1000 iedzīvotājiem);
- Iedzīvotāju blīvums (iedzīvotāju skaits uz 1 km²);
- Migrācijas bilance (migrācijas bilances saldo uz 1000 iedzīvotājiem);
- Jaundzimušo skaits (dzīvi jaundzimušo skaits uz 1000 sievietēm vecuma grupā no 15 līdz 45 gadiem);
- Bezdarba līmenis (bezdarbnieku skaits uz 1000 iedzīvotājiem);
- Kvalificētā darbaspēka līmenis (augsti kvalificētu darbinieku skaits uz 100 nodarbinātajiem);

⁹ Reglaments „Rīgas domes attīstības stratēģijas uzraudzības sistēmas īstenošanas kārtība” Rīgas pilsētas dome /2007. Projekts

- Tehnoloģiskā orientācija (tehnoloģiski ietilpīgās pārstrādes rūpniecībasnozarēs nodarbināto skaits pret kopējo nodarbināto skaitu);
- Sociālās labklājības kvota (sociālās palīdzības saņēmēju skaits gadā uz 1000 iedzīvotājiem);
- Atalgojums rūpniecībā (vidējā darba samaksa pārstrādes rūpniecībā strādājošajiem);
- Nodokļu maksājumi (faktiskie nodokļu maksājumi uz vienu iedzīvotāju gadā);
- Parādu līmenis (vidējais parāda apjoms vienam iedzīvotājam);

Reģionālās attīstības uzraudzība balstās uz snieguma (performance) novērtējumu, kuram izmanto minētos indikatorus. Kompleksās reģionālās salīdzināšanas kvalitāte ir tieši atkarīga no izvēlēto rādītāju mērījumiem.

Galvenais uzdevums, lai veiktu nepieciešamos reģionālās attīstības rādītāju izpildes mērījumus, ir noteikt bāzes vērtības attiecīgo indikatoru aprēķiniem (piemēram, iedzīvotāju skaits; reģiona sauszemes platība - km²).

Attiecīgos salīdzināmos indikatorus aprēķina un dokumentē izmantojot bāzes vērtības (piemēram – iedzīvotāju blīvums – iedzīvotāji uz km²). Attiecībā uz katru konkrēto rādītāju var tikt izveidota rangu sistēma.

Lai veiktu salīdzināšanu, tiek izmantota modificēta PATTERN procedūra. Šis matemātiski statistiskās darbības ir nepieciešamas rādītāju salīdzināšanai, kā arī integratīvai un ar vērtībām saistītai reģionālo vienību ranžēšanai.

PATTERN procedūra - Planning Assistance Through Technical Evaluation of Relevance Numbers - ekspertmetode, ar kuras palīdzību nosaka stratēģiskos un taktiskos mērķus, pasākumus to realizēšanai un veic mērķu prioritātes, nepieciešamo finansu, materiālo un darba resursu apjomu novērtēšanu.

Šī metode ir izstrādāta stratēģisko attīstības lēmumu pieņemšanas procesu efektivitātes paaugstināšanai lielos uzņēmumos. Tā ir hibrīdmetode, kas saistīta ar Delfu un mērķu koku metodēm. Metodes būtība ir šāda. Izejot no stratēģiskajiem mērķiem prognozējamam laika posmam uzkonstruē mērķu koku. Katram mērķu līmenim (kokā) nosaka vairākus kritērijus. Eksperti nosaka kritēriju svarus un nozīmības koeficientus, kuri raksturo mērķu sasniegšanas svarīgumu izvirzīto kritēriju nodrošināšanai. Katra mērķa nozīmību nosaka saites koeficients, ko iegūst summējot visu kritēriju un to nozīmības koeficientu reizinājumus. Kopējo kāda mērķa (saistībā ar augstāka ranga mērķa sasniegšanu) saites koeficientu iegūst reizinot visus atbilstošos saišu koeficientus koka virsotnes virzienā.

Lai izmantotu šo salīdzināšanas metodoloģiju, indikatoru faktiskās vērtības tiek pārvērstas summējamās koeficientos.

Visu indikatoru integrāciju visu teritoriju kopumā attēlo salīdzinošās matricas formātā.

Salīdzinājums tiek veikts pret references vērtību (piemēram optimālo, vidējo), kur attiecīgā indikatora optimālā vērtība tiek pielīdzināta „1”, bet vidējā ir piemēram Saksijas – Anhaltes vidējais rādītājs.

Izmantojot PATTERN procedūru reģionu indikatoru salīdzināšanai, specifiskā griezumā var tikt noteikti reģionālo vienību rangi, kā arī var tikt izmantoti kvalitatīvi atšķirīgi indikatoru komplekti.

Benchmarking testu metode pamatā izmanto optimālo vērtību standartizācijas pieeju, savukārt dažādu teritoriju salīdzināšanai tiek standartizētas vidējās vērtības.

PIELIKUMS N3

Rīgas reģiona attīstības stratēģijā noteiktie mērķi un uzdevumi

Intereses	Attīstības virzieni		Tendences	Vīzija	Ilgtermiņa prioritātes	Mērķi un uzdevumi
Veicināt reģiona kā kopuma ekonomiskā, sociālā, vides un kultūras potenciāla attīstību, tādējādi palielinot tā konkurētspēju un pievilcību investoriem.	Rīgas reģions – Latvijas integrētas attīstības virzītājs, konkurētspējīgs Baltijas jūras telpas, Eiropas un pasaules reģions	Rīgas reģionam jāklūst par aktīvas, Latvijā un starptautiskā telpā integrētas attīstības politikas veidotāju un virzītāju.	- Rīgas reģions kļūst par ātri augošu, uz tirgus ekonomiku pārkārtojošos metropoles reģionu. - Notiek ekonomisko aktivitāšu koncentrācija Rīgā un tās tuvākajā apkārtnē. - Reģions veidojas par ievērojamu Baltijas jūras valstu finansu, starptautiskā biznesa, kultūras un politisko centru. - Reģionā ienāk investīcijas no ārvalstīm, galvenokārt no Skandināvijas valstīm, Somijas, Vācijas, u.c. - Rīgas reģiona iedzīvotāju dabīgais pieaugums ir negatīvs. - Rīgas rajonā un īpaši Rīgai tuvumā esošajās pašvaldībās iedzīvotāju skaits pieaug tikai	Ilgtspējīgs Latvijas un Eiropas metropoles reģions	Uz zināšanām balstītas ekonomikas attīstības veicināšana, informācijas tehnoloģiju (IT) izplatījuma radīšana un inovatīvu tehnoloģiju piesaiste, atbalstot funkcionāli un telpiski tīkloto, savstarpēji papildinošo ekonomisko struktūru - klāsteru rašanos. <i>Priekšnoteikumi šīs prioritātes īstenošanā ir kultūras potenciāla, jaunas vispārējās izglītības, intelektuāli radošas uzņēmējdarbības veicināšanu, specializētas izglītības,</i>	1. Rīgas reģiona starptautiskās lomas un ietekmes pieaugums Eiropā, Baltijas jūras baseina reģionā 1.uzdevums. Līdzdalības paaugstināšana Baltijas jūras reģiona un Eiropas politikas veidošanā. 2. uzdevums. Starptautiskā sadarbības tīkla veidošana un pieredzes apmaiņa. 3. uzdevums. Investīciju un citu finansu resursu piesaiste reģionam. 4. uzdevums. Reģiona tēla un atpazīstamības veidošana starptautiskajā telpā. 2. Efektīva sadarbība starp reģiona pašvaldībām, ar pārējiem Latvijas reģioniem un valsts pārvaldes institūcijām,
Būt par intelektuālo centru, kas pielāgo Eiropas reģionu zināšanas, tehnoloģijas un pārvaldes pieredzi reģiona vajadzībām un palīdz tās apgūt citiem Latvijas reģioniem.						

			pateicoties ārējai migrācijai. - Reģionā ir tendence palielināties veco cilvēku īpatsvaram.		<i>pētījumu un uzņēmējdarbības sasaisti, un arī tīklotas sadarbības – komunikāciju attīstība.</i>	nevalstiskajām organizācijām un uzņēmējiem Latvijas kopīgās attīstības un izaugsmes interesēs
Veicināt reģionāla līmeņa dialogu ar valsts pārvaldes institūcijām, aizsargājot un pārstāvēt reģiona kopējās intereses, tādējādi radot priekšnosacījumu vienotai reģiona attīstībai.		Rīgas reģionam jāpilda uz jaunām idejām un zināšanām balstītas visaptverošas un efektīvas ekonomiskās attīstības virzītāja funkcijas - integrējot Latvijas potenciālu un integrējoties starptautiskajā telpā ar augstu izglītības, zināšanu un pētniecības lomu tautsaimniecības attīstībā.	- Rīgas reģiona iedzīvotāju ienākumi lēni, bet nepārtraukti palielinās. - Reģionā saasinās sociālie jautājumi – palielinās sociālā atstumtība un noslāņošana, strauji pieaug atsevišķu iedzīvotāju grupu ienākumi un vienlaicīgi, relatīvi samazinās ienākumi citām atsevišķām iedzīvotāju grupām. - Pieaug sociālie izdevumi.	“Vārti” un plūsmu krustpunkts no Rietumiem uz Austrumiem, no Ziemeļiem uz Dienvidiem.	“sasniedzamības” infrastruktūras attīstība satiksmes, komunikāciju un informācijas sasniedzamības ātrumam un izplatībai reģionā (iekšējā sasniedzamība), un reģiona ātru un biznesam ērtu sasaisti ar Baltijas jūras reģiona, Eiropas un globālajiem	1. <i>uzdevums. Reģiona pašvaldību sadarbības koordinācija vienotas politikas veidošanā.</i> 2. <i>uzdevums. Dialoga uzsākšana un uzturēšana ar citiem Latvijas reģioniem, privāto sektoru un nevalstiskajām organizācijām.</i> 3. <i>uzdevums. Rīgas reģiona un valsts attīstības interešu saskaņošana.</i> 3. Rīgas reģiona cilvēku

Veicināt sadarbību ar kaimiņu reģioniem, īpaši funkcionālā reģiona ietvaros, risinot ilgtspējīgas attīstības, sabiedriskā transporta, vides aizsardzības u.c. jautājumus, īstenojot kopīgus vietējos projektus un līdzdarbojoties starptautiskajos pārrobežu projektos.			- Ir augsta kriminogēnā situācija un tā turpina pieaugt jauniešu vidū. - Notiek ievērojamas izmaiņas darba tirgū. Bezdarbnieku struktūrā pieaug sieviešu un mazkvalificēta darba strādnieku īpatsvars. - Bezdarbs pakāpeniski samazinās starp jauniem cilvēkiem un iedzīvotājiem augstāko izglītību. - Samazinoties sabiedriskajā sektorā strādājošo īpatsvaram, palielinās privātajā sektorā strādājošo		satiksmes, komunikāciju un informācijas tīkliem (ārējā sasniedzamība). <i>Priekšnoteikumi šīs prioritātes īstenošanā ir kultūras, sociālo pakalpojumu un izglītības pieejamības attīstība no vienas puses un tehniskās infrastruktūras attīstību no otras puses, kas ir priekšnoteikumi šīs prioritātes īstenošanas būtība</i>	potenciāla – spēju un sociālās aktivitātes paaugstināšana <i>1. uzdevums. Nodarbinātībai labvēlīgu priekšnosacījumu radīšana.</i> <i>2. uzdevums. Izglītības kvalitātes paaugstināšana un pieejamības nodrošināšana.</i> <i>3. uzdevums. Pieaugušo pārāpmācības un tālākizglītības atbalstīšana.</i> <i>4. uzdevums. Veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu kvalitātes paaugstināšana un pieejamības nodrošināšana.</i> <i>5. uzdevums. Atpūtas iespēju paplašināšana un kultūras</i>
--	--	--	--	--	--	---

			skaitis. - Reģionā ļoti strauji attīstās informācijas sabiedrībai nepieciešamā psiholoģiskā atvērtība, zināšanas un pieejamība informācijas tehnoloģiju izmantošanai, paplašinās informācijas un komunikāciju tīklu izmantošanas spektrs, ātrums un apjoms.		<i>sakņojas satiksmes, komunikāciju un informācijas mērķtiecīgā organizācijā, koordinācija un vadība "sasniedzamībai".</i>	<i>pasākumu pieejamības nodrošināšana</i> 4. Konkurētspējīga tautsaimniecība un labvēlīga uzņēmējdarbības vide <i>1. uzdevums. Uzņēmējdarbības aktivitātes paugstināšana un jaunu konkurētspējīgu produktu ražošanas atbalstīšana.</i>
--	--	--	---	--	---	---

Kļūt par 21. gadsimta modelim atbilstošu pilsētu – lauku sadarbības paraugreģionu		Rīgas reģionam jāraksturojas ar aktīvu, dinamisku un daudzveidīgu uzņēmējdarbību, atvērtību un drošību investīcijām - veidojot starptautisku ietekmi citu partneru/konkurentu jau agrāk apgūtajā tirgus telpā gan sadarbojoties, gan sacenšoties ar tiem.	- Jaunu cilvēku vidū pieaug interese iegūt zināšanas. - Palielinās universitātēs studējošo skaits. - Tajā pašā laikā nepieaug izglītības programmu izpildi nodrošinošie resursi, pazeminās izglītības kvalitāte un kavējas uz zināšanām balstīto un inovatīvo tautsaimniecības struktūru attīstība. - Reģionā attīstās industriālai sabiedrībai tradicionālās rūpniecības nozares – kokapstrādes un pārtikas rūpniecība un reizē notiek reindustrializācija, kur noteicošā loma ir ārvalstu investīcijām un	Latvijas saimnieciskā sirds, atvērta investīcijām un apmeklētājiem no visas pasaules	Ilgtspējīgas un līdzsvarotas telpiskās struktūras attīstība, radot veselīgus mājokļus daudzcentriskā apdzīvojuma struktūrā, priekšnoteikumus jauna veida ekonomikas attīstībai piekrastē un laukos - sadarbībā ar vidējām un mazajām pilsētām, kā arī videi labvēlīga tūrisma attīstības potenciāla izmantošanai. <i>Priekšnoteikumi šīs prioritātes īstenošanā, pirmkārt, ir integrētas</i>	<i>2. uzdevums. Uz zināšanām un pētniecību balstīto inovāciju, moderno tehnoloģiju un klastera tīkla attīstība.</i> <i>3. uzdevums. Izglītības, zinātnes, inovatīvā un pētniecības tīkla attīstība.</i> <i>4. uzdevums. Reģiona kā starptautiski atzīta pakalpojumu centra attīstības veicināšana.</i> <i>5. uzdevums. Aktīva investīciju politika un pievilcīgas, drošas un atvērtas uzņēmējdarbības vides veidošana</i> 5. Attīstību rosinošas reģiona satiksmes, sakaru, informācijas, enerģijas, un vides infrastruktūras izveide <i>1. uzdevums. Aktīvas informācijas telpas veidošana</i>
---	--	--	---	--	--	---

Izveidot sadarbību ar citiem – Eiropas partneru reģioniem, vispirms, Baltijas jūras un Baltijas Paletes sadarbības reģiona telpā, sevišķi stiprinot sadarbību ar citām Baltijas jūras metropolēm tādās perspektīvās attīstības sfērās, kā zināšanas, inovācijas un IT, kultūra, tūrisms un ilgtspējīga vides resursu saglabāšana un attīstība.			transnacionālo kompāniju praksei – pārvietot masveida ražošanas procesus uz attīstības valstīm ar postsociālisma industriālā tipa ekonomiku, kur pietiekamā līmenī vēl ir saglabāties izglītots darbaspēks. - Lēni palielinās uzņēmumu skaits, kas izmanto jaunākās tehnoloģijas. Inovāciju veicinošu struktūru – industriālo parku un tehnoloģisko centru darbības apjoms ir šaurs. - Lēni veidojas sadarbība starp uzņēmējiem, zinātnes un augstākās izglītības centriem. - Pastāvīgi samazinās pētnieciskie resursi, līdz ar to zūd inovatīvu tautsaimniecības jomu un uzņēmumu rašanās iespējas. - Pakāpeniski pieaug tūrisma pakalpojumu skaits un to daudzveidība. - Attīstās lauku tūrisms, neskatoties uz	<i>pilsētu ekonomiskās dažādošanas stratēģijas, veicinot uzņēmumu sadarbības tīklus starp moderniem maziem un vidējiem uzņēmumiem pilsētās un laukos, tiecoties uz sociālo un funkcionālo daudzveidību pilsētu grupējumos (klāsteros), kas ietver integrētu lauku teritoriju un vidēju, mazo pilsētu pamatpakalpojumu un sabiedriskā transporta tīklu. Otrkārt, prioritātes īstenošanai ir nepieciešama integrēta un efektīvi koordinēta telpiskās attīstības politika un kopīga zemes izmantošanas un transporta plānošana, kā arī ekoloģiski jutīgo teritoriju un teritoriju ar augstu bioloģisko daudzveidību apsaimniekošanas plānošana.</i>	<i>reģionā, balstoties uz zināšanu ieguves un informācijas tehnoloģiju pieejamību.</i> <i>2. uzdevums. Reģiona attīstību veicinošas transporta infrastruktūras izveide.</i> <i>3. uzdevums. Enerģijas taupīšana un efektīva energoresursu izmantošana.</i> <i>4. uzdevums. Vides infrastruktūras sakārtošana un attīstība</i> <i>6. Droša, ērta, videi draudzīga un koordinētas reģiona starptautiskā un vietējā sasniedzamība</i> <i>1. uzdevums. Kopīgas transporta attīstības politikas izveide un darbības koordinācija reģiona līmenī.</i> <i>2. uzdevums. Reģiona konkurētspējas paaugstināšana Eiropas transporta pakalpojumu tirgū.</i> <i>3. uzdevums. Ātra un ērta reģiona starptautiskā sasniedzamība, atbalstot visus transporta veidus.</i> <i>4. uzdevums. Ātra un ērta reģiona vietējā sasniedzamība reģiona teritorijā, balstoties uz</i>
		Rīgas reģionam jāklūst par ērti, droši un ātri		Kultūras centrs ar	

		sasniedzamu Eiropas transporta mezglu, starptautiski atzītu pakalpojumu centru un izdevīgu sadarbības partneri Latvijā, Baltijas jūras telpā un Eiropā.	to, ka trūkst pakalpojumu kvalitāte Eiropas tūristu izpratnē. - Galvenās pievienotās vērtības devējs ir ar Austrumu - Rietumu tranzīta koridoru Maskava - Centrālā	bagātu kultūrvēsturis ko mantojumu un pievilcīgu dabu un jūru		<i>vienotu un efektīvu sabiedriskās satiksmes sistēmu</i> <i>5. uzdevums. Videi draudzīga transporta attīstības veicināšana.</i> 7. Vietējā un starptautiskā tūrisma attīstība balstoties uz daudzveidīgās vides, savdabīgās kultūras un kultūrvēsturiskajām vērtībām
Aktīvi iekļauties Baltijas jūras reģiona telpiskās attīstības politikas veidošanā – Vīzija un stratēģijas apkārt Baltijas jūrai (VASAB) un VASAB 2010 Plus, Telpiskās attīstības rīcības programma, Ziemeļu dimensija, Baltic21 u.c., kuru ietvaros izstrādātā politika, noteiks Baltijas jūras valstu reģionu turpmākās sadarbības ievirzes.	īgas reģions – iekšēji spēcīgs ilgtspējīgas attīstības reģions	Iekšēji spēcīga Rīgas reģiona attīstība ir iespējama, ja ir nodrošināta efektīva reģiona attīstības vadība, savstarpēji koordinēti sadarbojoties visām reģiona vietējām pašvaldībām un ir sakārtota publiskās pārvaldes sistēma.	Krievija – Rietumeiropa saistītie tranzīta pakalpojumi. - Pakāpeniski pieaug sadarbība Via Baltica attīstības zonas ietvaros, sevišķi gar autoceļu Via Baltica. - Notiek nevēlamas izmaiņas satiksmes struktūrā. Reģionā samazinās sabiedriskā pasažieru transporta pārvadājumi un	Starptautiski konkurētspējīgs izglītības, pētniecības un darījumu reģions		<i>1. uzdevums. Tūrisma attīstības politikas veidošana un plānošana.</i> <i>2. uzdevums. Tūrisma infrastruktūra, produkta kvalitātes un daudzveidības pilnveidošana.</i> <i>3. uzdevums. Pievilcīga reģiona tūrisma tēla veidošana, mārketinga un informācijas attīstība.</i> <i>4. uzdevums. Sadarbība un koordinācija investīciju piesaistei tūrismam.</i> <i>5. uzdevums. Kultūrvēsturiskā mantojuma un kultūrainavu saglabāšana un attīstība.</i> <i>6. uzdevums. Kūrortu attīstības resursu saglabāšana un atjaunošana</i>
		Rīgas reģiona attīstības sekmes ir būtiski atkarīgas no ieguldījumiem infrastruktūrās, kas virzīti uz to, lai paaugstinātu visu iedzīvotāju darboties spēju un radītu labvēlīgu vidi efektīvai uzņēmējdarbībai, īpaši veicinot inovatīvu uzņēmējdarbību.	- pazeminās vairuma iedzīvotāju mobilitāte, reģiona iekšējā sasniedzamība un nepietiekami ātri aug reģiona starptautiskā sasniedzamība. - Reģiona teritorijā iezīmējas eksurbanizācijas procesi. Tajos galvenā loma ir	Sociāli stabila, pievilcīga dzīves un darba vieta zināšanu un informācijas sabiedrībai		

		Rīgas reģiona attīstība ir iedomājama tikai dabas vides, sociālās vides, un tautsaimniecības ilgtspējīgas attīstības apstākļos.	iedzīvotājiem ar ļoti zemu vai arī ļoti augstu ienākumu līmeni. - Apbūve sāk izplesties aiz Rīgas pilsētas robežām. Pierīgā, īpaši lidostas apkaimē un gar automaģistrālēm, pieaug būvniecības apjomi un veidojas jaunas ražošanas un privātmāju apbūves teritorijas. - Rīgas pilsēta savai attīstībai izmanto arvien vairāk lauku pamatresursu, vispirms zemi un cilvēkus. - Aug atšķirīgu izaugsmes priekšnosacījumu radītā plaisa starp pilsētu un lauku, Rīgas un mazpilsētu, Rīgai tuvo un attālināto pagastu ekonomiskās un sociālās attīstības tempiem. - Darba vietas koncentrējas Rīgā, tās tuvumā esošās pilsētas un citas apdzīvotas vietas arvien vairāk pārvēršas par Rīgas “guļamistabām,” radot izteiktu svārstmigrāciju			7. uzdevums. Saglabāt un aizsargāt vērtīgās dabas teritorijas 8. Augstas kvalitātes veselīga dzīves vide 1. uzdevums. Reģiona ilgtspējīga attīstības politikas veidošana un plānošana. 2. uzdevums. Daudzcentru apdzīvojuma struktūras attīstīšana reģionā. 3. uzdevums. Vērtīgu pilsētu un lauku kultūrainavu un dabas resursu saglabāšana, aizsardzība un attīstīšana. 4. uzdevums. Pievilcīgas dzīvojamās vides un mājokļu attīstība. 5. uzdevums. Veselīgas dzīves vides veidošana. 6. uzdevums. Vērtīgu pilsētu un lauku kultūrainavu un dabas resursu un vērtīgo dabas teritoriju saglabāšana, aizsardzība un attīstīšana
Sadarbība un attīstība Baltijas jūras reģionā – vienā no Eiropas potenciālajiem visstraujākās attīstības areāliem 21.gs.sākumā.		Rīgas reģiona ilgtspējīga attīstība ir būtiski atkarīga no telpiski līdzsvarota – policentriski augoša apdzīvojuma attīstības un spēcīga mazo pilsētu tīkla, lai nodrošinātu dzīves vides pilnveidošanu, ekonomikas dažādošanu gan pilsētās, gan laukos un darba vietas iedzīvotājiem visā reģiona iekšējā telpā.				
Sadarbība un attīstība Baltijas Paletes reģiona ietvaros – ar Stokholmas, Helsinku, St.Pēterburgas, Tallinas pilsētām un to reģioniem, palielinot tajā savu lomu un ietekmi, bet īpaši stiprinot sadarbību ar Stokholmas-Mēlara reģionu,		Rīgas reģiona ilgtspējīga attīstība ir virzāma tādējādi, lai tautsaimniecības pieaugums, dabas un kultūrvēsturisko vērtību izmantošana notiek respektējot nākamo paaudžu intereses.				

Stokholmas lēni un Stokholmas pilsētu, tā radot pozitīvu pretsvaru augošajai, ciešajai sadarbības asij starp Ūsimā (Helsinku) reģionu un Tallinas reģionu, kā arī St.Pēterburgu.			uz-no darba. - Pierīgā notiek apdzīvoto vietu saplūšana, īpaši gar galvenajiem autoceļiem, un izkaisītu apbūves rajonu veidošanās pie ūdeņiem un mežu areālos ārpus esošo apdzīvoto vietu robežām. - Reģionā kritiski zemā līmenī turpinās izcilo dabas dotumu – mazskartās dabas, kūrortu resursu, jūras			
Austrumu – Rietumu plūsmu nodrošināšana, rodot sadarbības partnerus Vācijā (Berlīne, Hamburga, u.c.), Dānijā, Itālijā u.c..	Rīgas reģions – augstas dzīves kvalitātes reģions	Reģiona attīstībai nepieciešams būtiski uzlabot lauku pagastu, mazo pilsētu un Rīgas sasniedzamību, pamatojoties uz efektīvu, savstarpēji saskaņotu, iedzīvotājiem ērtu un drošu, un videi draudzīgu sabiedriskā transporta sistēmu.	piekrastes, ūdeņu, galvenokārt jūras resursu izmantošana tūrisma un rekreācijas u.c. attīstībai. - Reģiona lauku apvidos notiek kultūrainavas degradācija, samazinās lauksaimnieciski apstrādātās platības, notiek to dabiska aizaugšana			
Ziemeļu – Dienvidu satiksmes, tūrisma un citu ekonomisko aktivitāšu attīstība, stiprinot		Reģiona attīstībai nepieciešams izkopt un saglabāt reģiona unikālās lauku un urbānās ainavas un savdabīgo un kultūrvēsturiski bagāto kultūrvidi, lai pārlicināsi ieņemtu savam				

sadarbību Via Baltica telpiskās attīstības zonā no Somijas līdz Vācijai.		potenciālam atbilstošu vietu Eiropas un Baltijas jūras kultūrtelpā.				
		<i>Reģionā nepieciešams radīt atpūtai un tūrismam pievilcīgu vidi, kas veidota, izkopjot esošās tradīcijas un saglabājot dabas un kultūras vērtības.</i>				
		<i>Reģionā nepieciešams nodrošināt uz attīstību vērstu izglītības un modernās infrastruktūras pieejamību, veidojot aktīvu informācijas un zināšanu sabiedrību, lai jaunās ekonomikas apstākļos tā spētu saimnieciski pašnodrošināties, atbilstoši pastāvīgi augošajām dzīves kvalitātes prasībām.</i>				

Rīgas reģiona attīstības programmā noteiktie mērķi, rīcības un uzraudzības rādītāji

Mērķis	Rīcība	Uzdevums	Pasākumi	Rezultatīvie rādītāji
1. Augsta cilvēkresursu kvalitāte un attīstība	1.1 Demogrāfiskās situācijas uzlabošana	1.1.1 Motivēt iedzīvotāju dabiskā pieauguma palielināšanos reģionā	Jaunu pirmsskolas izglītības iestāžu izveidošana un esošo paplašināšana reģionā	- Iedzīvotāju skaita palielināšanās - Dzimstības līmeņa paaugstināšanās - Iedzīvotāju līdz darbaspējas vecumam īpatsvara palielināšanās - Migrācijas līmeņa paaugstināšanās - Emigrācijas līmeņa pazemināšanās - Pirmsskolas izglītības iestāžu vietu pieprasījuma nodrošinājums ar piedāvājumu
			Bērnu rotaļlaukumu ierīkošana apdzīvotās vietās	
			Atbalsts valsts politikas izstrādei un īstenošanai dzimstības paaugstināšanai	
			Atbalsts pašvaldību pasākumiem dzimstības paaugstināšanai	
	1.2 Veselības, sociālās, izglītības un kultūras infrastruktūras un pakalpojumu attīstība	1.2.1 Sekmēt veselības aprūpes kvalitātes paaugstināšanu un pieejamību	Atbalsts PVA institūciju pieejamības un kvalitātes uzlabošanai	- Iedzīvotāju veselības stāvokļa pašnovērtējuma rādītāju uzlabošanās - Iedzīvotāju veselības stāvokļa rādītāju uzlabošanās - Iedzīvotājiem ērti pieejams kvalitatīvu PVA pakalpojumu tīkls - Modernas, kvalitatīvas sekundārās un terciārās veselības aprūpes iestādes
			Atbalsts reģiona pārklājumam ar NMP tīklu un to modernizācijai	
			Atbalsts modernu specializēto terciārās veselības aprūpes iestāžu izveidošanai reģiona centrālajā daļā (Rīgā, Jūrmalā)	
			Atbalsts valsts politikai medicīniskā personāla motivācijas uzlabošanai	
		1.2.2 Sekmēt sporta un atpūtas infrastruktūras pieejamību	Skolu sporta zāļu celtniecība un rekonstrukcija	- Visās reģiona pamatskolās, vidusskolās sporta zāles - Katrā reģiona nozīmes centrā publiski pieejams peldbaseins, sporta laukums un citas sporta nodarbību iespējas
			Peldbaseinu un citu sporta iespēju (skriešanas trases, slēpošanas trases, stadioni, peldvietas u.c.) radīšana un nodrošināšana reģiona nozīmes centros	
			Publicēt reģiona mājas lapā informāciju par iedzīvotāju sporta iespējām reģionā	

		1.2.3 Sekmēt sociālo pakalpojumu kvalitātes paaugstināšanu, daudzveidības paplašināšanu un pieejamību	Pastāvīgas Rīgas reģiona sociālo pakalpojumu darba grupas darbība	- Visām sociālā riska grupām atbilstoši sociālie pakalpojumi - Sociālo darbinieku ar augstāko izglītību īpatsvara palielināšanās - Sociālo darbinieku specializācija - Publiskās iestādes pieejamas personām ar kustības traucējumiem
			Sagatavot un uzturēt datu bāzi par reģionā piedāvātajiem sociālajiem pakalpojumiem	
			Jaunu sociālo pakalpojumu koordinēta ieviešana un esošo paplašināšana reģionā atbilstoši vajadzībām	
			Pētījumi par sociālo pakalpojumu vajadzībām reģionā	
			Reģiona sociālo pakalpojumu nodrošināšanas modeļa izstrāde	
			Sagatavot pārskatu par reģiona vietējo pašvaldību sociālās palīdzības politikām	
			Pašvaldību sociālo darbinieku specializētas apmācības un pieredzes apmaiņas pasākumi	
			Atbalsts sociālo darbinieku asociācijas darbībai	
			Organizēt publisku diskusiju par aktuālajām sociālajām problēmām	
			Veicināt publisko iestāžu (skolu, bibliotēku, kultūras namu, pasta nodaļu u.c.) ēku pielāgošanu personām ar kustības traucējumiem	
		1.2.4 Sekmēt izglītības kvalitātes paaugstināšanu	Atbalsts vispārējās izglītības un profesionālās izglītības iestāžu pedagogu apmācībām par aktualitātēm valstī un ES, pieredzes apmaiņa ar citu ES valstu pedagogiem	- Darba tirgus pieprasījumam atbilstoša kvalitatīva iedzīvotāju izglītība - Pedagogu profesionalitātes paaugstināšanās - Visās reģiona pamatskolās moderna materiāli tehniskā bāze
			Izglītības iestāžu materiāli tehniskās bāzes uzlabošana	

			Reģiona profesionālās izglītības programmu izvērtējums saistībā ar darbaspēka pieprasījumu	
			Atbalsts profesionālo programmu izstrādei un ieviešanai, kas atbilst darba tirgus pieprasījumam un attīstības tendencēm	
			Atbalsts augstskolu programmu izstrādei un ieviešanai, kas atbilst darba tirgus pieprasījumam un attīstības tendencēm	
		1.2.5 Sekmēt kultūras un kultūrizglītības infrastruktūras attīstību un pasākumu pieejamību	Regulāri apkopot un reģiona mājas lapā publicēt reģionā plānoto kultūras pasākumu kalendāru	- Vienkopus pieejama informācija par kultūras pasākumiem reģionā - Visās bibliotēkās datorizētas informācijas sistēmas, pieejams internets
			Noteikt atsevišķiem kultūras pasākumiem reģiona nozīmes pasākumu statusu	
			Atbalsts reģiona nozīmes kultūras pasākumiem	
			Bibliotēku informatizācija un iekļaušana vienotā informācijas tīklā	
			Muzeju modernizācija	
			Atbalsts kultūrizglītības iestāžu un pasākumu popularizēšanai	
	1.3 Mājokļu nodrošinātības uzlabošana	1.3.1 Veidot dažādām vajadzībām atbilstošu mājokļu politiku	Atbalsts valsts politikai, kas paredz kreditgarantijas mājokļiem jaunām ģimenēm	- Dažādu iedzīvotāju grupu iespējām atbilstošs mājokļu piedāvājums - Izdevumu par mājokļu uzturēšanu īpatsvara samazināšanās mājāsaimniecību izdevumos mazāk nodrošinātām iedzīvotāju grupām - Saskaņota, videi draudzīga drošu jaunu mājokļu celtniecība
			Pašvaldību sociālā dzīvojamā fonda veidošana	
			Reģiona mājokļu politikas veidošana (Programmas izstrāde)	

	1.4 Nodarbinātībai labvēlīgu priekšnosacījumu radīšana	1.4.1 Nodrošināt aktīvas nodarbinātības politikas veidošanu reģionā	Atbalsts valsts politikai nodokļu un sociālo maksājumu apmēru samazināšanā	- Nodarbinātības līmeņa paaugstināšana reģionā kopumā un tā atsevišķās teritorijās - Bezdarbnieku skaita samazināšanās atsevišķās reģiona teritorijās - Bezdarba līmenis tuvs dabiskam bezdarbam reģionā kopumā un tā atsevišķās teritorijās
			Atbalsts projektiem, kas paredz jaunu darba vietu izveidošanu vai esošo saglabāšanu teritorijās, kur bezdarba līmenis augstāks kā 5%	
			Atbalsts projektiem darba aizsardzības un drošas darba vides uzlabošanā	
			Atbalsts subsidētām (atbilstoši ekonomiskajai situācijai reģionā) darba vietām jauniešiem	
			Atbalsts invalīdu integrācijai darba tirgū	
		1.4.2 Sekmēt mūžizglītības kvalitātes un pieejamības paaugstināšanu	Atbalstīt mūžizglītības pasākumus, projektus, programmas, kas vērstas uz darba tirgus prasībām atbilstošu izglītības organizāciju un pieejamību Regulāri apkopot un izvietot reģiona mājas lapā informāciju par pieejamiem pieaugušo apmācību kursiem reģionā	- Pieaugušo apmācību programmās piedalījušos dalībnieku īpatsvars reģionā
	1.5 Informācijas sabiedrības veidošana	1.5.1 Sekmēt informācijas sabiedrības attīstību reģionā	Datorlietošanas apmācības atsevišķām grupām (gados vecākiem cilvēkiem, no pilsētām attālāku teritoriju iedzīvotājiem un uzņēmumu darbiniekiem, iedzīvotājiem ar zemākiem ienākumiem)	- Ātrāk, lētāk, ērtāk pieejama informācija - Datoru lietotāju īpatsvara palielināšanās publiskās iestādēs, privātos uzņēmumos, māsaimniecībās - Interneta lietotāju skaita palielināšanās - Katrai pašvaldībai mājas lapa vai portāls internetā
			Interneta lietošanas apmācību programmas, vērstas uz konkrētām mērķa grupām	
			Apkopot, uzturēt un izvietot reģiona mājas lapā informāciju par reģiona pašvaldību mājas lapām	

			Organizēt regulāru (ik pēc 2 gadiem) konkursu par labāko pašvaldības mājas lapu reģionā	
			E-pārvaldes ieviešana pašvaldībās	
			Organizēt reģiona un ārvalstu pašvaldību pieredzes apmaiņu e-pārvaldē	
			Elektroniskās dokumentu aprites ieviešanu pašvaldībās	
	1.6 Pilsoniskas sabiedrības veidošanās	1.6.1 Sekmēt iedzīvotāju sadarbību ar valsts un pašvaldību institūcijām	Reģiona pašvaldību mājas lapu izveidošana un pilnveidošana	- Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par pašvaldību darbu (aptauju dati) - Pašvaldībās sagatavoti uzskatāmi informācijas materiāli iedzīvotājiem
			Izveidot saiti no katras reģiona pašvaldības mājas lapas uz reģiona mājas lapu un otrādi	
			Atbalsts pašvaldību informatīvo materiālu izdošanai	
			Vienas pieturas aģentūras izveidošana pašvaldībās	
		1.6.2 Sekmēt nevalstisko organizāciju darbību reģionā	Organizēt nevalstisko organizāciju un pašvaldību sadarbību	- Nevalstisko organizāciju skaita palielināšanās - Organizācijās iesaistījušos personu skaita palielināšanās - Vienkopus pieejama informācija par nevalstiskajām organizācijām reģionā
			Sniegt konsultāciju pakalpojumus nevalstiskām organizācijām dažādu projektu izstrādē	
			Iekļaut reģiona mājas lapā sadaļu par nevalstiskajām organizācijām reģionā	
2. Ērta reģiona starptautiskā un vietējā sasniedzamība	2.1 Transporta un infrastruktūras attīstība	2.1.1 Veicināt daudzveidīgas, drošas un kvalitatīvas transporta infrastruktūras attīstību reģionā	Reģiona transporta koridoru un transporta mezglu attīstība	- Droša, ērta, daudzveidīga transporta infrastruktūra reģionā - Satiksmes negadījumos bojā gājušo skaita samazināšanās
			Sliežu transporta savienojuma izveidošana ar Rīgas lidostu	
			Parke&ride infrastruktūras izveide Rīgā un pie Rīgas robežas	

			Valsts II šķiras ceļu uzlabošana reģionā	
			Pašvaldību ielu un ceļu uzlabošana un attīstība	
			Piepilsētas dzelzceļa infrastruktūras attīstība, dzelzceļa Rīga – Sigulda elektrifikācija	
			Atbalsts un līdzdarbība ātrgaitas dzelzceļa <i>Rail Baltica</i> izveides projektu sagatavošanā	
			Rīgas pasažieru ostas attīstība	
			Rīgas ostas sauszemes pievadceļu attīstība	
			Reģiona mazo ostu attīstība	
			Reģiona jahtu ostu, piestātņu un kuģošanas kanālu infrastruktūras izbūve un padziļināšana	
			Lidlauku attīstība	
			Veloceliņu tīkla izveide	
			Rīgas reģiona kustības vadības centra izveide	
			Dzelzceļa apvedceļa izveidošana Rīgas dienvidu daļā vai Rīgas rajona teritorijā	
		2.1.2 Sekmēt vienotas, videi draudzīgas reģiona transporta sistēmas izveidi	Organizēt un koordinēt savstarpēji saistītu sabiedriskā transporta sistēmas un maršrutu tīkla izveidi	- Vienota reģiona transporta sistēma
			Atbalsts piepilsētas dzelzceļa pasažieru pārvadājumu kvalitātes uzlabošanai	
			Atbalsts transporta radītā piesārņojuma samazināšanai	
			Uzlabot lidostas Rīga sasaisti ar Rīgu un citiem reģiona centriem	

		2.1.3 Veidot vienotu reģiona transporta un transporta infrastruktūras attīstības politiku	Izveidot un uzturēt datu bāzi (informāciju) par transporta un transporta infrastruktūras attīstības projektiem reģiona teritorijā	- Pieņemta vienota reģiona transporta politika
			Koordinēt valsts, reģiona pašvaldību, citu reģionu pašvaldību institūciju un transporta pakalpojumu sniedzēju sadarbību transporta plānošanā	
			Veikt priekšizpēti par satiksmes dalībnieku šķērsojumu vajadzībām reģionā	
			Izstrādāt reģiona transporta un transporta infrastruktūras attīstības koncepciju	
			Izstrādāt reģiona vienota veloceļu tīkla attīstības koncepciju	
			Koordinēt reģionam nozīmīgāko transporta infrastruktūras objektu plānošanas un būvniecības procesu	
	2.2 Sakaru infrastruktūras attīstība	2.2.1 Sekmēt modernu un pieejamu elektronisko sakaru nodrošinājuma pārklājumu visa reģiona teritorijā	Publiskā telefonu tīkla ciparizācija visā reģionā	- 100% publiskā fiksētā telefonu tīkla ciparizācija visā reģionā - Vienots un ES vidējam līmenim atbilstošs vietējo sarunu tarifs - Elektronisko sakaru tehnoloģiskās bāzes esamība visā reģiona teritorijā - Publisko interneta piekļuves punktu
			Atbalsts vienota vietējo un iekšzemes telefona tarifa ieviešanai	
			Atbalsts elektronisko sakaru tehnoloģiskās bāzes izveidošanu visā reģiona teritorijā	
			Sekmēt valsts TV sasniegjamību reģiona teritorijās, kur tā nav (Ainaži, Staicele, Aloja)	
			Publisko interneta pieejas punktu izveide katrā apdzīvotā vietā, kur iedzīvotāju skaits lielāks par 300	

3. Konkurēts pējīga tautsaimniecība, daudzveidīga un aktīva uzņēmējdarbība	3.1 Inovāciju paplašināšana uzņēmējdarbībā	3.1.1 Īstenot Rīgas reģiona inovatīvās attīstības politiku	Apstiprināt Rīgas reģiona inovatīvās attīstības programmu 2005-2010	- Inovatīvo uzņēmumu īpatsvara palielināšanās - Pievienotā vērtības palielināšanās
			Īstenot Rīgas reģiona inovatīvās attīstības programmu 2005-2010	
			Veikt programmas īstenošanas uzraudzību un aktualizāciju	
		3.1.2 Sekmēt sadarbību starp pašvaldībām, uzņēmējiem un augstskolām un pētniecības institūcijām reģionā	Organizēt inovācijās ieinteresēto pušu tikšanās	- Regulāras uzņēmēju, pašvaldību un zinātnieku tikšanās - Uzņēmēju pasūtīto lietišķo pētījumu skaita palielināšanās
			Atbalsts lietišķo pētījumu izstrādei	
			Atbalsts profesionālo studiju programmu izstrādei un realizācijai	
	3.2 Produktivitātes paaugstināšana	3.2.1 Sekmēt produktivitātes paaugstināšanu teritoriju tradicionālās nozarēs un perspektīvās nozarēs	Atbalsts modernas tehnikas un jaunu, modernu tehnoloģiju ieviešanas projektiem tradicionālajās nozarēs	- IKP uz vienu iedzīvotāju pieaugums - IKP pieauguma tempa palielināšanās - Pievienotās vērtības palielināšanās - Produktivitātes paaugstināšanās
			Atbalsts perspektīvajām moderno tehnoloģiju nozarēm	
			Atbalsts kvalificētu pakalpojumu nozaru attīstībai	
	3.3 Uzņēmējdarbības aktivitātes paaugstināšana	3.3.1 Sekmēt uzņēmējdarbībai labvēlīgu vidi, sevišķi attiecībā uz maziem un vidējiem uzņēmumiem	Atbalsts uzņēmējdarbības atbalsta institūciju attīstībai	- Uzņēmumu skaita palielināšanās reģionā un atsevišķās teritorijās (absolūtā izteiksmē un 1000 iedzīvotājiem) - Darbību pārtraukušo uzņēmumu skaita un īpatsvara samazināšanās reģionā un atsevišķās teritorijās - MVU radītās pievienotās vērtības
			Atbalsts publiskās privātās partnerības veidošanai reģionā	
			Apzināt un popularizēt labo praksi PPP īstenošanā reģionā	
			Sniegt konsultācijas par uzņēmumu attīstības projektu atbilstību reģiona attīstības mērķiem un projektu izstrādē (arī biznesa plānu sagatavošana)	
			Atbalsts uzņēmēju asociāciju un citu sadarbības organizāciju darbībai	

			Apkopot un uzturēt informācijas bāzi par dažādiem saimnieciskai darbībai izmantojamiem objektiem reģionā (zeme, ēkas, būves)	
		3.3.2 Sekmēt konkurētspējīgu produktu ražošanu un pakalpojumu sniegšanu	Atbalsts uzņēmumu dalībai starptautiskās izstādēs, gadatirgos un tirdzniecības misijās	- MVU radītās pievienotās vērtības palielināšanās reģionā - Eksporta produkcijas apjoma un īpatsvara palielināšanās
			Atbalsts kvalitātes sistēmu ieviešanai uzņēmumos	
			Atbalsts produktu ražošanas un pakalpojumu sniegšanas pašizmaksas samazināšanas pasākumiem	
			Norādīt reģiona mājas lapā pie nozaru informācijas saiti uz nozaru uzņēmumiem	
	3.4 Tūrisma attīstība	3.4.1 Sekmēt tūrisma infrastruktūras veidošanu un uzlabošanu	Atbalsts lielu pasākumu rīkošanas infrastruktūras veidošanai un pilnveidošanai	- Ārvalstu tūristu skaita un apmeklējuma laika palielināšanās - Lauku viesu namu (lauku māju) apmeklējuma palielināšanās - Ārvalstu tūristu iztērēto līdzekļu palielināšanās - Tūrisma industrijas apgrozījuma palielināšanās
			Atbalsts kultūras objektu apsaimniekošanai, kultūrvides sakopšanai un pilnveidošanai	
			Atbalsts aktīvas atpūtas iespēju pilnveidošanai	
			Atbalsts tūrisma pakalpojumu infrastruktūras attīstībai	
			Sekmēt Rīgas reģiona tūrisma informācijas centru sadarbību un tīkla paplašināšanu	
			Sekmēt lielu pasākumu rīkošanu reģionā	
		3.4.2 Īstenot aktīvu tūrisma mārketingu	Definēt dažādām mērķa grupām atbilstošus reģiona tūrisma produktus	

			Popularizēt Rīgas reģionu Latvijas tūrisma portālā	- Lauku viesu namu (lauku māju) apmeklējuma palielināšanās - Ārvalstu tūristu iztērēto līdzekļu palielināšanās - Tūrisma industrijas apgrozījuma palielināšanās
			Izvietot un regulāri aktualizēt reģiona mājas lapā informāciju par tūrisma iespējām reģionā	
			Sagatavot informatīvu bukletu par reģionu	
			Sagatavot un publicēt informāciju par reģionu atsevišķos informatīvos izdevumos	
			Regulāri (vismaz reizi gadā) piedalīties starptautiskās tūrisma izstādēs	
4. Augstas kvalitātes dzīves vide	4.1 Efektīvas enerģijas un vides infrastruktūras attīstība	4.1.1 Atbalstīt efektīvas videi draudzīgas enerģijas infrastruktūras attīstību	Atbalsts valsts politikai, kas nodrošina elektroenerģijas piegādes stabilitāti, kvalitāti un drošību atbilstoši visaugstākajām prasībām par cenām zemākām par ES vidējām	- Droša un efektīva elektroapgādes sistēma reģionā - Centralizēta gāzes apgāde visos reģiona nozīmes centros
			Organizēt pētījuma izstrādi par jaunas elektrostacijas (atomelektrostacijas) būvniecības iespējām Rīgas reģionā	
			Atbalsts maģistrālā gāzes cauruļvada izbūvei uz Tukumu un Limbažiem	
			Atbalsts centralizētas gāzes apgādes paplašināšanai reģionā	
		4.1.2 Sekmēt efektīvas ūdenssaimniecības sistēmas attīstību reģionā	Atbalsts ūdenssaimniecības infrastruktūras būvniecības un rekonstrukcijas projektiem, lai nodrošinātu ES kritēriju izpildi pilsētās ar iedzīvotāju skaitu virs 10 tūkst. (līdz 2011)	- Dzeramā ūdens kvalitātes uzlabošanās atbilstoši kvalitātes prasībām - Novadīto neattīrīto ūdeņu īpatsvara samazināšanās
			Atbalsts ūdenssaimniecības infrastruktūras būvniecības un rekonstrukcijas projektiem, lai	

			nodrošinātu ES kritēriju izpildi reģiona centros ar iedzīvotāju skaitu virs 2 tūkst. (līdz 2015)	
			Organizēt vienotu pašvaldību projektu pieteikumu izstrādi	
		4.1.3 Sekmēt modernas atkritumu saimniecības izveidošanu	Izstrādāt un īstenot reģiona atkritumu apsaimniekošanas plānu	
			Atbalsts atkritumu šķirošanas pasākumiem un projektiem	
		4.1.4 Sekmēt energoefektīvas un videi draudzīgas siltumapgādes infrastruktūras attīstību	Energoefektivitātes pasākumi (ēku siltināšana, siltumtrašu optimizācija)	- Savākto sadzīves atkritumu uz vienu iedzīvotāju apjoma palielināšanās - Sadzīves atkritumu šķirošana - Pārstrādāto atkritumu īpatsvara palielināšanās - Energoefektīvu (siltinātu) ēku īpatsvara palielināšanās - Efektīvas siltuma sistēmas reģiona apdzīvotajās vietās
			Atbalsts funkcionāli mērķtiecīgu siltumtīklu attīstības projektiem	
	4.2 Pilsētvides kvalitātes uzlabošana	4.2.1 Atbalstīt mūsdienīgas publiskās telpas veidošanos	Pilsētu funkcionālā zonēšana	Katrā reģiona pilsētā ir: - pulcēšanās vietas un vietas publiskiem pasākumiem - daudzveidīgas, sociāli pievilcīgas satikšanās vietas
			Publisko telpu dizaina pilotprojekti, detālplānojumi	
			Reģiona mēroga speciālu sabiedrisko pasākumu organizēšana pilsētu laukumos un citās publiskās vietās	
			Atbalsts vērtīgo un funkcionāli pievilcīgu ainavu veidošanai	
		4.2.2 Atbalstīt dzīvojamo teritoriju infrastruktūras uzlabošanu	Atbalsts pilsētu dzīvojamo teritoriju sabiedrisko pagalmu un pievadceļu uzlabošanu ("mazās infrastruktūras" projekti)	- Kvalitatīvu sabiedrisko pagalmu infrastruktūra - Kvalitatīva iekškvartāla ceļu infrastruktūra
			Dzīvojamās telpas dizaina pilotprojekti, detālplānojumi	

		4.2.3 Atbalstīt drošu un efektīvu ielu infrastruktūras veidošanu	Ielu infrastruktūras uzlabošana	- Gājējs ir galvenais satiksmes dalībnieks pilsētā - Velosipēdisti ir neapdraudēti satiksmes dalībnieki
			Funkcionāli diferencētu ielu tīklu attīstība pilsētās, atbilstoši dažādiem satiksmes dalībniekiem.	
	4.3 Daudzveidīgu lauku teritoriju attīstība	4.3.1 Sekmēt saimnieciski un bioloģiski daudzveidīgas zemes lietošanas struktūras attīstību	Atbalsts lauksaimniecības ilgtspējīgas attīstības projektu īstenošanai teritorijās, kur salīdzinoši zems iedzīvotāju blīvums, mazāks infrastruktūras nodrošinājums	- Nenotiek esošo zemes lietojumu veidu maiņa aizaugšanas vai nesaskaņotas apbūves procesā - Katra patreiz esošās zemes lietojumu veida transformācija citā veidā reģionā vidēji nepārsniedz 10% no atbilstošā lietojuma platības - Netradicionālās un bioloģiskās lauksaimniecības īpatsvara pieaugums
			Atbalsts netradicionālās un bioloģiskās lauksaimniecības attīstības projektiem reģiona rajonos	
			Atbalsts polderu un meliorācijas sistēmas sakārtošanai	
			Atbalsts mežu, kā rekreācijas resursu, apsaimniekošanai	
		4.3.2 Sekmēt daudzveidīgas lauku uzņēmējdarbības, apdzīvojuma un kvalitatīvas dzīves vides attīstību	Atbalsts lauku uzņēmējdarbības attīstības projektu īstenošanai Rīgas, Tukuma, Limbažu un Ogres rajonos	- Uzņēmumu absolūtā skaita palielināšanās lauku teritorijās - Uzņēmumu skaita uz 1000 iedzīvotājiem palielināšanās lauku teritorijās - Bezdarbnieku skaita samazināšanās laukos - Lauku iedzīvotāju ienākumu palielināšanās
			Piešķirt īpaši atbalstāmā reģiona statusu lauku teritorijām ar reģionā zemāko attīstības indeksu	
			Atbalsts infrastruktūras attīstības projektiem uzņēmējdarbībai, mazajiem apdzīvojuma centriem un mājokļiem lauku teritorijās	
			Atbalsts zivsaimniecības attīstības projektiem reģionā	
	4.4 Piekrastes integrēta attīstība	4.4.1 Sekmēt piekrastes vērtību saglabāšanu un attīstību	Atbalsts krasta kāpu aizsardzības pasākumiem	- Nesamazinās smilšaino pludmaļu platība un kvalitāte - Saglabāta bioloģiski daudzveidīgā kāpu struktūra - Saglabāta tradicionālā zvejnieku ciemu vide
			Atbalsts veco zvejniekciemu tradicionālās un kultūrvēsturiskās vides	

			saglabāšanai un attīstībai	- Iespēja piekļūt pie jūras ik pēc 200-300m apdzīvotās vietās, ik pēc 1 km retāk apdzīvotās vietās
			Atbalsts erozijas procesu novēršanai jūra piekrastē	
			Iesaistīties Baltijas jūras piekrastes pašvaldību pārrobežu sadarbības projektos	
			Sabiedrībai pieejamu piekrastes peldvietu (rekreācijas zonu) izveidošana	
			Atbalsts zivsaimniecības attīstības projektiem	
		4.4.2 Sekmēt daudzveidīgas saimnieciskas darbības attīstību piekrastē	Atbalsts zvejniecības projektiem piekrastē	- Uzņēmumu absolūtā skaita palielināšanās piekrastes pašvaldību teritorijās - Uzņēmumu skaita uz 1000 iedzīvotājiem palielināšanās piekrastes pašvaldību teritorijās
			Atbalsts tūrisma attīstības projektu īstenošanai piekrastē	
			Piedalīties Piekrastes integrētās pārvaldes stratēģijas izstrādē	
			Pētījums par piekrastes ūdenssatiksmes iespējām	
			Atbalsts nodarbinātības dažādošanai piekrastē	
5. Rīgas reģiona lomas un ietekmes pieaugums nacionālā un starptautiskā līmenī	5.1 Reģiona pārvaldes efektivitātes paaugstināšana	5.1.1 Koordinēt reģionā ietilpstošo pašvaldību sadarbību vienotas politikas veidošanā	Izveidot efektīvu plānošanas reģiona organizatorisko struktūru	- Saskaņota plānošanas reģiona institūciju darbība - Plaša informācijas bāze reģiona pašvaldību griezumā - Aptuveni 20 projektu pieteikumu izstrāde ik gadu
			Nodrošināt saskaņotu plānošanas reģiona institūciju un sadarbības struktūrvienību (darba grupu, konsultatīvo padomju u.t.t.) darbību	
			Izveidot reģiona informācijas sistēmu - datu bāzes (nozaru, jomu) reģiona pašvaldību griezumā	

			Uzturēt un aktualizēt reģiona datu bāzes	
			Sagatavot reģiona nozīmes projektu pieteikumus (≈ 20 gadā)	
			Iesaistīties reģiona nozīmes projektu sagatavošanā un īstenošanā	
			Sniegt konsultāciju pakalpojumus pašvaldībām projektu izstrādē	
		5.1.2 Aktīvi iesaistīties un pārstāvēt reģiona intereses sadarbībā ar valsts institūcijām	Sekot un aktīvi iesaistīties nacionālo politikas dokumentu veidošanā	- Saskaņota plānošanas reģiona institūciju darbība - Plaša informācijas bāze par reģiona pašvaldībām
			Aktīvi iesaistīties NAP 2007-2013. izstrādē	
			Izveidot efektīvu komunikācijas sistēmu ar valsts institūcijām	
			Sniegt valsts institūcijām nepieciešamo informāciju par reģionu	
			Regulāri sniegt reģiona pašvaldībām informāciju par nacionālā un reģionālā līmeņa aktualitātēm	
		5.1.3 Sekmēt reģiona un reģiona pašvaldību darbības efektivitātes paaugstināšanu	Nodrošināt reģiona aģentūras darbinieku profesionalitāti	- Profesionāli reģiona aģentūras darbinieki - Ikgadu tiek izstrādāti reģiona mēroga projekti un piesaistīts tiem finansējums - Pašvaldības ar iedzīvotāju skaitu virs pieciem tūkstošiem - Decentralizēta Rīgas pilsētas pārvalde
			Organizēt pašvaldību pieredzes apmaiņu par jaunās publiskās pārvaldes un moderno vadības metožu ieviešanu pārvaldē	
			Atbalsts novadu veidošanai reģionā	
			Atbalsts Rīgas pilsētas pārvaldes decentralizācijai	
	5.2 Sadarbības paplašināšana valsts un starptautiskā	5.2.1 Sekmēt administratīva reģiona statusa noteikšanu	Atbalsts valsts politikai, kas paredz tieši vēlētu reģionālo pašvaldību izveidošanu	- Administratīva reģiona statuss ar tieši vēlētu lēmēj institūciju (reģionālā pašvaldība) vai ieceltu pārvaldi (valsts reģions)

	līmenī	5.2.2 Aktīvi sadarboties ar citiem Latvijas reģioniem	Ierosināt Latvijas plānošanas reģionu attīstības aģentūru apvienības izveidošanu	- Reģionu attīstības aģentūru sadarbība - Vairāku reģionu attīstības projektu izstrāde un īstenošana
			Sagatavot un īstenot attīstības projektus sadarbībā ar citiem plānošanas reģioniem	
		5.2.3 Noteikt galvenos starptautiskās sadarbības virzienus un īstenot tos	Īstenot sadarbību Baltijas jūras reģiona ietvaros	- Rīgas reģions dalība dažādos starptautiskos projektos - Rīgas reģions pārstāvēts dažādās starptautiskās organizācijās
			Īstenot sadarbību ar ES un citu valstu reģioniem	
			Reģiona pārstāvniecības Briselē darbības nodrošināšana	
			Iekļauties starptautiskajās reģionālajās organizācijās	
	5.3 Vienota reģiona tēla virzīšana	5.3.1 Izveidot vienota reģiona tēlu	Sekmēt vienotu izpratni par Rīgas reģionu valsts institūcijās un sabiedrībā	- Viennozīmīga valsts institūciju un sabiedrības izpratne par Rīgas plānošanas reģionu - Atpazīstama vienota Rīgas reģiona simbolika
			Izstrādāt, noteikt un konsekventi lietot vienotu Rīgas reģiona simboliku (logo)	
			Konkurss par RR simboliku	
			Iesaistīt uzņēmējus, nevalstiskas organizācijas un interešu grupas reģiona attīstībai nozīmīgu jautājumu apspriešanā	
		5.3.2 Popularizēt reģiona iespējas dažādām mērķa grupām	Sagatavot daudzveidīgu informatīvo materiālu (dažādās valodās) dažādām interešu grupām par reģionu	- Reģiona mājas lapā dažādās valodās pieejama aktuāla informācija par iespējām reģionā - Sagatavoti un dažādām grupām pieejami informācijas materiāli par reģionu - Rīgas reģiona pārstāvji piedalās un prezentē reģiona iespējas dažādos pasākumos (konferencēs, gadatirgos, izstādēs u.c.)
			Nodrošināt pastāvīgu informācijas pieejamību par reģionu LR vēstniecībās, LIAA, citās valsts institūcijās	
			Izvietot informāciju par reģionu plašsaziņas līdzekļos, kā arī tematiskos izdevumos	

			Pilnveidot, papildināt un aktualizēt reģiona mājas lapu	
			Piedalīties pasākumos (konferences, semināri, forumi, gadatirgi, izstādes u.c.), kas saistīti ar reģionālās attīstības jautājumiem, prezentējot Rīgas reģionu un tā attīstības iespējas	

PIELIKUMS N5.1

Rīgas reģiona teritorijas plānojumā noteiktie mērķi un iespējamās uzraudzības rīcības

<i>attīstības virziens</i>	<i>mērķis</i>	<i>Skaidrojums/apakšmērķi</i>	<i>Rezultāts</i>	<i>Piedāvātās uzraudzības rīcības</i>
<i>Saliedēta, policentriska apdzīvojuma izveide</i>	Paaugstināt reģiona spēju konkurēt ar citiem Baltijas jūras valstu un Eiropas reģioniem starptautiskas nozīmes MEGA centra un vārtu lomā, Veicināt Latvijas teritorijas līdzsvarotu attīstību un citu reģionu izaugsmi	Spēcīga telpiski un funkcionāli saliedēta Rīgas reģiona izveidošana; Attīstības centru spēcīgāka izveide; Elementu savstarpējo saikņu attīstīšanās, Hierarhisku tīklu izveide. Telpiski sakārtots un funkcionāli vienots Pierīgas areāls; Līdzsvarot galvaspilsētas un apkārtējo vietējo pašvaldību, privātā un publiskā sektora intereses, dažādu nozaru prasības, izmantojot teritoriju atbilstoši ilgtspējīgas attīstības principiem; Racionāla dažāda hierarhiskā līmeņa infrastruktūras organizācija	Aktīvāka Rīgas resursu iesaistīšana citu reģiona pilsētu un lauku attīstībā kā papildus pievienotās vērtības ģenerētājus; Priekšnosacījumu izveide Rīgas un Pierīgas apdzīvoto vietu ilgtspējīgai attīstībai, nodrošinot zemes platību rezervāciju publiskām vajadzībām (dzeramā ūdens gūtnes, transporta, pārvadu tīklu u.c. tehniskas vajadzības, rekreācija u.c.), vienlaikus iegūstot iespēju regulēt urbanizācijas spiedienu uz apkārtējo vidi.	Rīgas reģiona funkcionālais audits; Attīstības centru funkcionālais audits; Pierīgas forums kā mērķis un forma; Pierīgas teritoriju plānojumu audits;
<i>Augstas kvalitātes infrastruktūra un satiksme</i>	Paaugstināt cilvēku, preču, enerģijas, informācijas plūsmas nodrošinošo tīklu un objektu darboties spēju, lai samazinātu attālumu pārvarēšanai vajadzīgo laiku un izmaksas.	Saiknes nodrošinošā infrastruktūra; Augsta apdzīvoto vietu sasniedzamība starptautiskā, nacionālā, reģionālā un vietējā līmenī; Iespēja cilvēkiem, kravām, enerģijai utt. pārvietoties starp apdzīvotām vietām/sadales punktiem minimālā laikā un par sabiedrības maksātspējai atbilstošu samaksu; Riska minimizācija; Prioritāri paaugstināma galvaspilsētas un reģiona nozīmes centru starptautiskā, nacionālā, reģionālā un vietējā sasniedzamība.	Uzņēmējdarbības aktivizēšanās ražošanas un darījumu jomās, investīciju palielināšanās, darba vietu skaita pieaugums un dažādošanās reģiona apdzīvotajās vietās, gala produktam piemītošās pievienotās vērtības pieaugums.	Apdzīvoto vietu un teritoriju sasniedzamības analīze; Attīstības centru funkcionālais audits; Risku vadības plāns;

<i>Dinamiski lauku areāli un kvalitatīva vide</i>	veicināt izlīdzinātību lauku un urbāno teritoriju sociālajā un ekonomiskajā attīstībā, lai saglabātu lauku, īpaši attālāko teritoriju, saimniecisko aktivitāti un apdzīvotību.	Saglabāt tradicionālās nozares, orientējot tās uz specializāciju; Jaunu apakšnozaru, piemēram, piepilsētas industriālās dārzeņ-, sakņ- un puķkopības, attīstīšana; Veicināma ražojumu pārstrāde, lai pievienotu lauksaimniecības un mežsaimniecības produktiem papildus pievienoto vērtību; paplašināt un dažādot darba vietu piedāvājumu un stimulēt uzņēmējdarbības attīstību. Jaunu nozaru attīstība, vispirms tūrisma un lauku ainavas izkopšana un uzturēšana.	Dzīves vides kvalitātes paaugstināšanās reģiona laukos un lauku – pilsētu attīstības izlīdzināšanās.	Reģiona teritoriju ekonomisko rādītāju analīze;
--	--	--	--	---

Reģiona vēlamā telpiskā struktūra skatīta 3.2. sadaļā, kuras mērķi tiek balstīti uz reģiona dokumentiem - Rīgas reģiona attīstības stratēģiju un attīstības programmu.

Ir noteikti 3 galvenie virzieni: apdzīvojums; infrastruktūra un sasniedzamība; lauku telpa. Katrai no tām ir dota vīzija, mērķi un rīcības.

PIELIKUMS N5.2. Reģiona vēlamās telpiskās struktūras uzraudzības rīcības

PIELIKUMS N5.2.1.

Apdzīvojuma attīstības vēlamās telpiskās struktūras uzraudzības rīcības

<i>Apdzīvojuma attīstības mērķi</i>	<i>Telpiskais satvars /mērķi</i>	<i>Telpiskais satvars /skaidrojums/rīcības</i>	<i>Apdzīvojuma attīstības rīcības</i>	<i>Piedāvātās uzraudzības rīcības</i>
- Veidot/attīstīt telpisku struktūru, kas, balstoties uz/maksimāli izmantojot apdzīvojuma potenciālu, saistītu dažādos reģiona areālus un telpiskos elementus vienotā sistēmā; - Attīstīt esošos apdzīvojuma centrus, bagātinot to funkcijas atbilstoši šo centru un apkārtnējo teritoriju resursiem un teritoriālā izvietojuma noteiktiem priekšnosacījumiem; - Lauku teritorijās attīstīt priekšnosacījumus tradicionālā dispersā apdzīvojuma veida – viensētu un viensētu grupu – pastāvēšanai kā teritorijas relatīvi vienmērīgas apdzīvotības garantam;	Apdzīvojuma atbalsta karkass un apdzīvojuma centru līmeņi	Policentriskā karkasa telpu noteikšana: - Pierīga, kas ietver arī Rīgas piepilsētas areālu; - Reģiona nozīmes pilsētu loks; - Reģiona lauku nomalēs izveidojušās ziemeļu, austrumu un rietumu lokālās atbalsta struktūras. Apdzīvojuma saliedēšanās: - centriem diferencējoties pēc to nozīmes reģiona/nacionālajā apdzīvojuma sistēmā, saglabājot dominējošam centram tā potenciālam atbilstošu lomu; - centriem specializējoties noteiktu (izvēlētu) ražošanas nozaru piesaistei un apkalpošanai; - attīstot centru savstarpējās saiknes un to saiknes ar lauku apvidiem.	-Atbalsta karkasa centru attīstība jāvirza, piesaistot šo centru stratēģiski nozīmīgiem objektiem gan iekšējos (cilvēkkapitāls un cilvēkresursi, arī finansējums), gan ārējos (ES struktūrfondu finansējums u.c. avotu investīcijas) resursus. -Stratēģisko objektu izvēle konkrētām vietām notiek ar pašvaldību un reģiona Attīstības aģentūras līdzdalību, ņemot vērā atbilstību reģiona plānojumam, salīdzinot objekta mērogu un darbības ievirzi gan ar iecerētās atrašanās vietas potenciālu, gan reģiona saliedētā apdzīvojuma kopīgās darbības spējas veicināšanas interesēm. Vienlaikus mazo uzņēmumu attīstīšanā, sociālo un cita veida pakalpojumu piedāvājuma paplašināšanā un dažādošanā tiek veicināta neierobežota brīvā sacensība. -Veicināma galvaspilsētā izvietoto izglītības un pētniecības iestāžu	Ieviešanas instrumentu noteikšana un analīze /zemāka līmeņa teritorijas plānojumi, RAAI ES struktūrfondu teritoriālā analīze/ ; Stratēģisko objektu izvietojuma analīze; Rīgas pilsētas SUS dati par izglītības un pētniecības institūcijām; Rīgas pilsētas attīstības plāns; Atbalsta karkasa centru teritoriju plānojumu analīze /plānotās telpas struktūras izmaiņas/
	Pierīgas īpašā loma	Teritoriju noteikšana: - piekrastes josla; - joslas abpus radiālajiem ceļiem; - Rīgas apbūvei tieši piegulošās teritorijas. Funkciju noteikšana nodrošinot metropolei, reģionam vitāli nozīmīgas funkcijas ar tām nepieciešamajām teritorijām: - transporta un enerģijas pārvades koridoru izbūvei; - platības metropolei vitāli nepieciešamu		

- Pierīgas areālā veicināt/panākt jaunas apbūves izvietojumu/koncentrēšanos pastāvošajos apdzīvotuma centros – pilsētās un lauku ciemos, lai areālā saglabātu neapbūvētas teritorijas ekoloģiskā līdzsvara uzturēšanai un rekreācijai, kā arī iespējamai nacionālas nozīmes infrastruktūras attīstībai;		ūdensgūtnu aizsargāšanai no piesārņošanas; - atkritumu utilizēšanai; - mežu, lauku, ūdeņu pastāvēšana kompaktās, savstarpēji saistītās un pietiekami lielās platībās, lai spētu neitralizēt urbanizētas vides nevēlamo ietekmi uz dabu un cilvēku un nodrošināt iedzīvotājiem iespēju atpūsties dabas vidē; - pietiekami lielas un vienlaidus neapbūvētas platības, kas nodrošina “locus standi” patlaban neprognozējamiem, bet nākotnē, iespējams, nepieciešamiem objektiem.	decentralizācija. -Atbalsta karkasa centru fiziskās struktūras veidošanā priekšroka tiek dota jau apgūto teritoriju atjaunināšanai šī jēdziena plašākajā izpratnē, pēc iespējas ierobežojot līdz šim neapbūvētu teritoriju apgūšanu.	Attīstības centru funkcionālais audits; Pierīgas teritoriju plānojumu audits;
	Apdzīvoto vietu attīstība	Nosakot centru līmeņus un lomas		

PIELIKUMS N5.2.2.

Infrastruktūras un sasniedzamības attīstības vēlamās telpiskās struktūras uzraudzības rīcības

<i>Infrastruktūras un sasniezamības attīstības mērķi</i>	<i>Telpiskais satvars /mērķi</i>	<i>Telpiskais satvars /skaidrojums/rīcības</i>	<i>Piedāvātās uzraudzības rīcības</i>	<i>Infrastruktūras un sasniezamības attīstības rīcības</i>	<i>Piedāvātās uzraudzības rīcības</i>
---	---	---	--	---	--

Attīstīt vienotu ilgtspējīgu reģiona transporta sistēmu	Stiprināt dzelzceļa tīkla kapacitāti un infrastruktūras kvalitāti, uzlabot autoceļu infrastruktūru;	Ceļi Nodrošināt visu reģiona nozīmes attīstības centru (Limbažu, Tukuma, Ogres, Siguldas) labu sasniedzamību un izaugsmi. prioritāri vislielākais atbalsts jāsniedz Limbažu sasniedzamības uzlabošanai; Jāveido kvalitatīvas reģiona centru lokveida saiknes; Jauns starpreģionālas nozīmes lokveida autoceļš no Engures līdz Saulkrastiem; Risinājumi, kas mazinātu sastrēgumus Rīgas pilsētā, tai skaitā Daugavas Ziemeļu šķērsojuma un tā pievedceļu izveide. Jauns Kurzemes autoceļš no Liepājas un Ventspils caur Kuldīgu uz Rīgu; Attīstīt jaunu spēcīgu starptautiskas nozīmes Austrumu – Rietumu automaģistrāli (koridoru); Policentrisma veicināšana – saiknes starp Rīgas reģiona centriem un citu reģionu centriem, tai skaitā Daugavas kreisā krasta /Sēlijas/ ceļš. Ainavu ceļu attīstība; Vietējas nozīmes attīstības centru sasniedzamība reģiona perifērijā (Staicele, Aloja, Madliena, Jaunpils u.c.);	Reģiona nozīmes centru sasniedzamības vērtējums Izbūvēto/remontēto lokveida ceļu analīze Rīgas plānojuma, Rīgas rajona/pašvaldību plānojumu analīze Rīgas reģiona pašvaldību plānojumu analīze Rīgas reģiona pašvaldību plānojumu analīze centru sasniedzamības vērtējums	• Saskaņā ar Eiropas Savienības Pilsētvides Tematiskās stratēģijas norādījumiem, izstrādāt ilgtspējīga transporta plānu - Pierīgai, tajā kā prioritāru daļu ietverot sabiedriskā transporta struktūras shēmas izstrādi. Transporta plāna izstrāde notiek visciešākā sasaistē ar apdzīvojuma plānošanu un attīstību. • Sadarbībā ar valsts institūcijām un Zemgales plānošanas reģionu, veikt plānojumā paredzēto jauno autoceļu izveides izpēti. • Sadarbībā ar Satiksmes ministriju izstrādāt pētījumu par krustojumiem un pārvadu nepieciešamību un noteikt prioritātes. • Sadarbībā ar pārējiem Latvijas plānošanas reģioniem veicināt Latvijas dzelzceļa struktūras atjaunināšanas iespēju izskatīšanu un tā ātrāku iesaisti Baltijas jūras valstu un Eiropas dzelzceļa tīklā. • Noteikt reģiona	Plānošanas dokumenti - Plāni, plānojumi, programmas Plānošanas aktivitātes – dalība sanāsmēs, plānošanas procesā, atzinumu sniegšana
---	---	---	---	---	--

		Dzelzceļi Reģiona starptautiskajai sasniedzamībai prioritārs ir Baltica Rail projekts (kravas, pasažieri) no Berlīnes līdz Tallinai; Baltica Rail dzelzceļa apeju ap Rīgu un ieeja Rīgā; Saglabāt no Rīgas izejošo sazaroto radiālo dzelzceļa tīklu gan kravu, gan pasažieru transportam; Līnijas Rīga - Ērgļi saglabāšana un rekonstrukcija; Rīgas dzelzceļa apvedceļa izveidi, izslēdzot bīstamo kravu transportu caur Rīgu; Dzelzceļš - Rīgas reģiona reģionālā transporta sistēmas mugurkauls, dzelzceļš kā Rīgas iekšējais transports; Dzelzceļa līnijas Rīga - Tukums izmantošana tikai pasažieru pārvadājumiem;	Rīgas plānošanas reģiona attīstības programmas analīze, plānojumu analīze Valsts satiksmes attīstības dokumentu analīze / ziņojums/ Rīgas pilsētas attīstības dokumentu analīze	prioritātes valsts 2.šķiras (lauku) autoceļu sakārtošanai. Veikt lobija darbu pastāvīga, progresīvi pieaugoša finansējuma nodrošināšanai valsts 2.šķiras (lauku) autoceļiem saskaņā ar reģiona prioritātēm. • Reģiona pašvaldībām kopīgi vienojoties, izveidot Rīgas plānošanas reģiona sabiedriskā transporta maršrutu tīkla aģentūru. • Veikt lobija darbu ilglaicīga valsts pasūtījuma (ar atbilstošu budžetu) pasažieru pārvadājumiem pa dzelzceļu nodrošināšanai. • Piedalīties Latvijas lielo ostu kopīgās attīstības	
Uzlabot starptautisko sasniedzamību, lai Rīgas reģions kļūtu par vienu no galvenajiem Eiropas pasažieru un kravu transporta mezgliem	Integrēt Rīgas reģiona transporta infrastruktūru TEN; Attīstīt saiknes Austrumu virzienā; veidojot pievadus starptautiskajām automaģistrālēm; uzlabot satiksmi ar Baltijas jūras valstīm un reģiona kaimiņvalstīm; Veicināt pieeju ES starpkontinentālajam pasažieru transportam; Palielināt tiešos un				

	tranzītlidojumus, attīstīt mazo aviāciju; Paaugstināt infrastruktūras kvalitāti un pakalpojumu līmeni ostās, veicinot kravu apgrozījuma, prāmju satiksmes un jahtu tūrisma attīstību.	Ostas Rīgas osta attīstās kā multifunkcionāla kravu un pasažieru pārvadājumu, loģistikas centru reģionā, sasaiste ar nacionālo ceļu un dzelzceļa tīklu. Mazo kravas ostu attīstība - Salacgrīva, Skulte - infrastruktūras attīstība; Atjaunota un paplašināta mazo kuģišu satiksme iekšējos Pierīgas ūdeņos un Rīgas līcī, jaunu prāmju līniju izveide starp Rīgu, Jūrmalu, Baltijas jūras piekrastes tūrisma centriem. Jahtu tūrisma attīstībai visās reģiona mazajās ostās (Ainažu, Salacgrīvas, Skultes, Engures, Lielupes ostas) jahtu pārvietošanās iespējas pa iekšējiem ūdensceļiem. Lidostas Starptautiskā lidosta „Rīga“ attīsta starptautiskos pārvadājumus; Lidosta iekļaujas reģionālajā un lokālajā sabiedriskā transporta sistēmā; Tukuma transporta mezgla attīstība izmantojot Tukuma lidostas kā kravu lidostas attīstību Austrumu - Rietumu autoceļa tuvumā. Jārezervē iespējas nākotnē attīstīties arī kā pasažieru lidostai; Mazās aviācijas infrastruktūras izveide; Eiropas Savienības EiroVelo EV10	Valsts satiksmes attīstības dokumentu analīze /ziņojums/ Pašvaldību plānojumu analīze	stratēģijas izstrādē. • Atbalstīt jahtu ostu, pietātņu infrastruktūras uzlabošanu un vienota jahtu ostu tīkla izveidi. • Iniciēt pasākumus, lai novērstu Lielupes deltas aizsērēšanu. • Izstrādāt savstarpēji saskaņotu starptautiskā, nacionālā un reģionālā līmeņa velomaršrutu tīkla plānojumu. • Sadarbībā ar attiecīgajām ministrijām veikt pētījumu par tendencēm un vajadzībām saistībā ar hidroelektroenerģijas ražošanu un patēriņu reģionā. • Sadarbībā ar attiecīgajām ministrijām veikt pētījumu par riskiem un attīstības iespējām izmantojot Rīgas HES ūdenskrātuvi kā Rīgas dzeramā ūdens ūdensapgādes objektu. • Sadarbībā ar Rīgas domi steidzīgi risināt jautājumu par atkritumu utilizāciju (viena vai divu jaunu atkritumu poligonu izveidi un/vai atkritumu	
Attīstīt telpiski līdzsvarotu un vienlīdzīgi pieejamu satiksmes un informācijas komunikāciju tīklu visā reģionā, palielinot lauku teritoriju sasniedzamību	Izveidot modernu, ar konkurētspējīgām cenām, savstarpēji labi saistītu, vienotu reģiona sabiedriskās satiksmes sistēmu, kuras mugurkauls ir dzelzceļš; Stiprināt saiknes starp Rīgu un reģiona nozīmes attīstības centriem (Limbaži, Ogre, Tukums, Sigulda) un vietējiem centriem, palielinot sliežu un auto ceļu kapacitāti, Veidot jaunus autoceļu lokus, lai stiprinātu savstarpējās saiknes starp reģiona nozīmes centriem un mazo centru sasniedzamību, veicinātu				

	ekonomisko izaugsmi vājāk attīstītajās teritorijās un mazinātu transporta izraisītās problēmas Rīgā; Nodrošināt ātru vietējas nozīmes attīstības centru sasniedzamību, veidojot atbilstoši kvalitatīvus ceļu pievadus reģionālajam un	un EV11 velo maršruti un savstarpēji saistīts nacionāla un reģionāla līmeņa velo maršrutu tīkls ar atbalsta infrastruktūru.		sadedzināšanas rūpnīcas/kompleksa celtniecību). Rīcība jāiekļauj Rīgas reģiona attīstības programmas vistuvākajā laikā veicamo darbu klāstā ar norādi prioritāri veikt attiecīgus pētījumus.	
--	--	--	--	---	--

	nacionālajam transporta tīklam; Nodrošināt informācijas komunikāciju pieejamību un augstu kvalitāti visiem iedzīvotājiem visā reģiona teritorijā	Sabiedriskais transports Ar personisko autotransportu konkurētspējīgas sabiedriskās satiksmes izveide, kas spēj nodrošināt kvalitatīvu un ātru reģiona iekšējo sasniedzamību un ir reāla alternatīva personiskajai automašīnai; Rīgas reģionā sabiedriskā transporta sistēma jāveido vienlaikus ar apdzīvojuma attīstību, sabiedriskajam transportam veicinot vēlamās telpiskās struktūras attīstīšanos; Veidot Rīgas reģiona sabiedriskā transporta maršrutu tīkla aģentūru; Pasažieru pārvadājumi pa dzelzceļu tiek noteikti kā prioritāte maršrutos ar lielu pasažieru plūsmu. Savukārt saskaņots autobusu transports kalpo kā pasažieru pievedējs dzelzceļa stacijām/mezgliem; Rīgas pilsētā satiksmes sastrēgumu novēršanai nekavējoši ieviešot park&ride sistēmu, ātrgaitas tramvaju; Jānodrošina elektronisko sakaru pakalpojumu (kvalitatīvi telefonu sakari, mobilo sakaru pārklājums, radio un TV, internets) kvalitāte un to pieejamība visā reģiona teritorijā un visiem iedzīvotāju slāņiem, īpašu uzmanību veltot reģiona perifērijas teritorijām.	Valsts satiksmes attīstības dokumentu analīze /ziņojums/ Pašvaldību teritorijas plānojumu un attīstības programmu analīze Rīgas plānošanas reģiona attīstības programmas izvērtējums Valsts politikas dokumentu analīze		
Savstarpējā sadarbībā ar citiem plānošanas	Saskaņoti attīstot autotransporta un dzelzceļa saiknes starp				

reģioniem, stiprināt Rīgas reģiona transporta sistēmas savstarpējo sasaisti ar citu reģionu sistēmām	Rīgas reģiona centriem un citu plānošanas reģionu centriem; Saglabāt pastāvošo dzelzceļa sistēmu, attīstīt jaunas dzelzceļa līnijas “kritiskās masas” saglabāšanai laukos		Kopējas sadarbības un rīcības panākšana ar citiem plānošanas reģioniem Plānošanas reģionu attīstības dokumentu analīze		
Veicināt enerģijas infrastruktūras attīstību, nodrošinot elektroenerģijas patēriņa pieaugošo pieprasījumu un attīstot alternatīvos enerģijas izmantošanas veidus.	---		Valsts politikas analīze Rīgas plānošanas reģiona attīstības programmas analīze		

Paskaidrojums

Atšķirībā no apdzīvojuma sadaļas Infrastruktūras un sasniedzamības sadaļā minētie mērķi un rīcības ir skatāmi atsevišķi, jo tie aptver dažādus uzraudzības pasākumus. Daļā no rīcībām, kas minētas tabulas 3. kolonnā attiecas uz citiem plānošanas līmeņiem un to uzraudzība no reģiona puses var tikt veikta tikai pastarpināti analizējot politikas ieviešanu citos plānošanas līmeņos. Turpretim, 5. kolonnā minētās rīcības ir paša reģiona uzdevumi, tas ir plānošanas darbs, ko uzrauga balstoties uz izstrādāto dokumentu pamata /dokumentu izstrādes, ieviešanas uzraudzība/

Enerģētikas sadaļā kā mērķis nav tālāk detalizēta rīcības.

PIELIKUMS N5.2.3.

Lauku telpas attīstības vēlamās telpiskās struktūras uzraudzības rīcības

<i>Lauku telpas attīstības mērķi</i>	<i>Telpiskais satvars /mērķi</i>	<i>Telpiskais satvars /skaidrojums/rīcības</i>	<i>Lauku telpas attīstības rīcības</i>	<i>Piedāvātās uzraudzības rīcības</i>
Saglabāt laukos cilvēkresursus: daudzveidojot lauku ekonomiku un nodarbinātības iespējas; attīstot lauku iedzīvotājiem personiskās karjeras veidošanās iespējas	Lauksaimniecības zemju areāli		Teritorija -Tukuma rajona dienvidaustrumu daļa, ietverot teritorijas no Tukuma līdz Zantei, Jaunpilij un Slampei; -Ogres rajona dienvidaustrumu daļa no Mālpils (ietverot Lēdmani, Krapī, Madlienu) līdz Daugavai. Prioritāte – lauksaimniecība; Jāaglabā un jāveicina specializētas, augsti produktīvas un konkurētspējīgas lauksaimniecības attīstība. Jāsekmē lielu un vidēji lielu lauku saimniecību un lauksaimniecības uzņēmumu darbība, kas izmanto visjaunākās tehnoloģijas, kā arī jāsniedz atbalsts nelielām lauku saimniecībām to darbības daudzveidošanai; Jānodrošina lauku iedzīvotājiem arī citas daudzveidīgas nodarbinātības iespējas; Lielu dinamisku saimniecisku darbību attīstība, kas nav saistīta ar lauksaimniecību, nav pieļaujama; Jāstiprina lauku vietējas nozīmes attīstības centri (Jaunpils, Mālpils, Suntaži, u.c.) jāattīsta ar lauksaimniecības sektoru saistītas darbības (pārtikas pārstrāde), lauksaimniecības sektoru atbalstošas darbības, kvalitatīvi pakalpojumi un ražošana ar augstu pievienoto vērtību; Jāaglabā esošās viensētas, mazajās pilsētās, ciemos; Jānodrošina infrastruktūras uzlabošana; Jāattīsta/jāatbalsta pakalpojumi laukos; Jāuzlabo vietējas nozīmes attīstības centru un tālāku lauku teritoriju sasniedzamība ar sabiedrisko transportu;	Teritorijas plānojumu izvērtēšana /saistošās daļas Valsts atbalsta instrumentu izvērtējums, Rīgas plānošanas reģiona attīstības programmas analīze

			Sakaru, informācijas un IT pieejamība.	
Nodrošināt lauku apdzīvotību un dzīves vides kvalitāti stiprinot lauku pašvaldības un to daudzveidību, lai saglabānot savu teritoriju specifisko identitāti un kvalitāti, palīdzētu mīkstināt migrāciju uz pilsētām; stiprinot kultūras dzīvi, saglabānot vietējo savdabību; uzturot un attīstot pakalpojumus vietējas nozīmes attīstības centros	Lauku telpas ar jauktu mozaīkveida zemes lietojumu un dažādu saimniecisko darbību		galvenie areāli: -Reģiona ziemeļu daļā Limbažu rajona teritorija līdz Alojai; -Reģiona vidusdaļā Ogres rajona ziemeļrietumu daļa un Rīgas rajona teritorijas daļa; -Reģiona rietumu daļā Tukuma rajona ziemeļrietumu daļa. Prioritāte - aktivitāšu daudzveidošana visās nozarēs, nodarbinātības dažādošana, ainavas sakopšana un zemju racionāla apsaimniekošana, samazinot neizmantotās LIZ platības un saglabānot kultūrvēsturiskās vides un ainavu vērtības; Jāatbalsta bioloģiskā, netradicionālā lauksaimniecība un mazo/vidējo uzņēmumu izveide, multifunkcionālu lauksaimniecību: lauku – tūrisms, agro tūrisms, rekreācijas iespēju attīstība, ainavas veidošana, stādaudzētavas/dārzu centri, teledarba iespējas; Jāatbalsta nelielās (pašnodrošinošās) lauku saimniecības kā tradicionālās lauku ainavas uzturētājas; Blakus lauksaimniecībai - ilgtspējīga mežsaimniecība, tūrisms, vietējie pakalpojumi, un citi darbības veidi lauku saimniecībās; Jāveido inovāciju atbalsta centri, ekselences centri, piem. vietējā lauku pārtika, raksturīga virtuve, kas savukārt veicina tūristu piesaisti; Jāveicina kopīgas aktivitātes; Vietējos nozīmes attīstības centros jāpiesaista liela un vidēja mēroga aktivitātes un investīcijas, panākot attīstību; Jāaptur lauksaimniecības zemju zaudēšanas process; Mazāk vērtīgās LIZ ieteicams izmantot zivsaimniecībai, medniecībai un aktīvā tūrisma vajadzībām;	Teritorijas plānojumu izvērtēšana /saistošās daļas Valsts atbalsta instrumentu izvērtējums, Rīgas plānošanas reģiona attīstības programmas analīze Vietējo pašvaldības attīstības programmu analīze

			Jāveic pasākumi kultūrainavas aizsardzībai, lai saglabātu tās mozaīkveida raksturu; Nav veicināma lauksaimniecībā neizmantoto zemju apmežošana; Jānovērš pasīvā attieksme pret dzīvi.	
Attīstīt un racionāli izmantot esošo infrastruktūru jaunu attīstību plānojot vietās ar esošu infrastruktūru	Rekreācijas/tūrisma un dabas vides aizsardzības areāli ar apakštelpām/areāliem	Tūrisma un dabas aizsardzības teritorijas	areāli: -Ziemeļvidzeme abpus Salacai līdz Igaunijas pierobežai; -Reģionā ietilpstošā Gaujas Nacionālā parka teritorijas daļa; -Reģionā ietilpstošā Ķemeru Nacionālā parka teritorijas daļa; -Abavas ieleja un tās apkaime; -Daugavas ieleja un tās apkaime. Prioritāte - ilgtspējīga tūrisma attīstība saskaņā ar īpaši aizsargājamo dabas teritoriju izmantošanas nosacījumiem; Citas dinamiskas saimnieciskās darbības, kas var radīt kaitējumu tūrisma attīstībai un videi, liela apjoma tūrisma aktivitātes, nav pieļaujamas	Teritorijas plānojumu izvērtēšana /saistošās daļas
Racionāli izmantot dabas resursus un kultūras mantojumu (t.sk. īpaši aizsargājamās dabas teritorijas) rekreācijai, kultūras tūrisma un ilgtspējīga tūrisma attīstībai; rekultivējot degradēto kultūrainavu		Rīgas zaļā loka vides aizsardzības un rekreācijas telpa	Prioritāte - Nodrošināt vides kvalitāti Rīgā un Pierīgā, kā arī iespēju šī loka telpu izmantot kā atbilstoši labiekārtotas rekreācijas teritorijas; Rīgas zaļā loka vides aizsardzības un rekreācijas teritorijā nav paredzamas tādas dinamiskas darbības, kas rada kaitējumu videi un mazina rekreācijas iespēju attīstību, nav pieļaujama meža zemju transformācija dzīvojamai un ražošanas apbūvei, lauksaimniecības zemju transformācija dzīvojamai un ražošanas apbūvei bez īpaši pamatotas vajadzības; Nav pieļaujama jaunu izkaisītu „atlūzu” dzīvojamo ciemu („pļavu ciemu”, „mežu ciemu”) veidošana, atsevišķi izvietotu ražošanas ēku attīstība; Atbalsts lielāko jaunbūvēto dzīvojamo ciemu pārveidošanai par ilgtspējīgām apdzīvotām vietām;	Teritorijas plānojumu izvērtēšana /saistošās daļas

			Nav pieļaujama apdzīvoto vietu saplūšanu, īpaši jāsaglabā atvērtā telpa un zaļie starpposmi galvenajos attīstības virzienos (Rīga – Jūrmala, Rīga – Ogre - Lielvārde, Rīga – Jelgava); Rīgas pilsētai kopā ar vietējām pašvaldībām nepieciešams izstrādāt un pieņemt attiecīgu Pierīgas teritoriju izmantošanas un attīstības politiku, izstrādāt Pierīgas ekoloģiskā tīkla plānu un saskaņā ar Aizsargjoslu likumu un attiecīgo metodiku (MK noteikumi Nr.63 „Meža aizsargjoslu ap pilsētām noteikšanas metodika”) tā ietvaros noteikt meža aizsargjoslu ap Rīgas pilsētu, sekojoši to ietverot vietējo pašvaldību teritorijas plānojumos.	RPR plānojuma koordinācija
Saglabāt un uzlabot vides kvalitāti izmantojot dabas vides kvalitāti kā vērtīgu resursu, kurš jāpārvalda un jāizmanto ilgtspējīgā veidā.		Rīgas jūras līča piekraste – piejūra, kurā ietilpst piejūras tūrisma un vides aizsardzības josla un piejūras urbānā, rekreācijas un vides aizsardzības josla	Nacionāla vērtība, kura jāizmanto visas sabiedrības intereses; Prioritāte - Piejūras teritorijas, jāattīsta kā rekreācijas un tūrisma teritorijas ar nelieliem, ainavas mērogam atbilstošiem (nepārsniedzot priežu galotnes) objektiem un infrastruktūru, ievērojot vides aizsardzības prasības un ņemot vērā vides riskus; <i>Piekrastes tūrisma, vides aizsardzības un rekreācijas josla</i> teritorija -no Skultes līdz Ainažiem; -no Ragaciema līdz Mērsragam Prioritāte - tūrisms un saimnieciskā darbība, kas ir draudzīga videi un atbalsta tūrisma attīstību: piekrastes zvejniecība, amatniecība, pakalpojumi un teledarbs; Prioritāte - apbūves attīstība tūrisma un rekreācijas vajadzībām – nelieli atpūtas kompleksi, kempingi, labiekārtotas peldvietas ar tām nepieciešamo infrastruktūru, autostāvvietas, ņemot vērā vides aizsardzības prasības. Jaunu vasarnīcu un dzīvojamo ēku būvniecība paredzama esošajos ciemos, ievērojot Aizsargjoslu likuma prasības.	Teritorijas plānojumu izvērtēšana /saistošās daļas

			Jaunu ciemu/parcelāciju veidošana ārpus pilsētām un ciemiem nav pieļaujama; Dinamiskas saimnieciskās darbības, kas var radīt kaitējumu videi un liela apjoma rekreācijas un tūrisma aktivitātes, kas nav atbilstošas ainavas mērogam, nav atļautas; Pārvietošanās ar privāto autotransportu jāierobežo, izmantojot videi draudzīgākus transportlīdzekļus. <i>Piekrastes urbānā, rekreācijas un vides aizsardzības josla</i> teritorija -no Ragaciema līdz Skultei, tai skaitā Rīgas, Jūrmalas un Saulkrastu pilsētu piejūras teritorijas Prioritāte - rekreācijas iespējas Rīgas iedzīvotājiem; tūrisms, sabalansējot vides aizsardzības, rekreācijas un tūrisma attīstības intereses ar citu saimniecisko darbību; Jāsaglabā pilsētu, ciemu un dabas teritoriju mija, piekrastes joslas dabas teritorijas labiekārtojot atpūtas vajadzībām, nodrošinot tajās nepieciešamo infrastruktūru nav pieļaujama apdzīvojuma blīvuma ievērojama paaugstināšanās; Nav atbalstāma piekrastes sezonālo apdzīvoto vietu (dārziņu, vasarnīcu ciemu) transformācija par pastāvīgi apdzīvotiem ciemiem/Rīgas guļamistabām; Rīgas pilsētas robežās, ievērojot vides aizsardzības prasības un ņemot vērā riskus, prioritāri jāattīsta rekreācijas iespējas Rīgas iedzīvotājiem – jāveido labiekārtota jaunā Rīgas jūrmala Šajā teritorijā, te nav atbalstāma jaunas dzīvojamās apbūves attīstība; Veicināma tāda saimnieciskā darbība, kas ir draudzīga videi, nodrošina rekreācijas vajadzības un atbalsta starptautiskā un vietējā tūrisma attīstību.	Teritorijas plānojumu izvērtēšana /saistošās daļas
--	--	--	---	---

		Rīgas/Pierīgas vienotā ūdens sistēma	ietver: -trīs lielās upes (Daugavu, Gauju, Lielupi) un to piekrastes; -Rīgas/Pierīgas lielos lagūņezerus (Ķīšezers, Juglas ezers, Mazais un Lielais Baltezers, Babītes ezers, u.c.) un -to piekrastes; -lielās upes un ezerus saistošos kanālus (Rīgas kanāls, Baltezera kanāls, Varkaļu kanāls u.c.); Nepieciešams sasaistīt šīs ūdens sistēmas uz un pie ūdens piedāvātās rekreācijas iespējas ar Rīgas jūras līča piekrasti (pasažieru kuģīšu satiksme, jahtas, laivas u.c)	Rīgas plānošanas reģiona attīstības programmas analīze; Satiksmes ministrijas nozaru politikas analīze;
		Upju ielejas.	Prioritāte - rekreācijas funkcija – tām jākalpo sabiedrības rekreācijai un tūrisma iespēju attīstībai; Reģionā prioritāri jārisina jautājums kā „atvērt” Daugavu Rīgā visā tās plūdmā cauri Rīgas pilsētai, nodrošināt ērtu piekļuvi Doles salai un tās izmantošanu atpūtai, nepieļaut ar apbūvi „iežogot” Daugavu virs Rīgas līdz Lielvārdei. Perspektīvā risināms jautājums par Rīgas HES ūdenskrātuves izmantošanu rekreācijas vajadzībām; Nav pieļaujama vienlaidus apbūves attīstīšana. Sabiedrībai ir jābūt piekļuvei upju krastiem un jānodrošina nepārtrauktas pārvietošanās iespējas gar tiem (atpūtas takas, tūrisma maršruti, veloceliņi, u.c.); Upju ielejās ārpus ciemiem nav pieļaujama jauna parcelācija, lielāku privāto teritoriju gar upēm nožogojšana un būvniecība upju palienēs.	Rīgas pilsētas plānojuma un attīstības stratēģijas analīze; Rīgas rajona un vietējā līmeņa plānojumu , attīstības programmu analīze; Teritorijas plānojumu izvērtēšana /saistošās daļas
			Atsevišķās rīcības: Pēc Rīgas plānošanas reģionā ietilpstošo rajonu plānojumu pieņemšanas, veikt grozījumus reģiona plānojumā, tajā atbilstoši mērogam parādot nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijas. Izstrādāt stratēģiju agro – industrijas centru un inovatīvo centru izveidei.	Plānošanas procesa uzraudzība un ieviešanas uzraudzība

	Prioritāri izstrādāt Pierīgas ekoloģiskā tīkla plānu un tā ietvaros noteikt Rīgas zaļo joslu saskaņā ar Aizsargjoslu likumu. Izstrādāt visa Rīgas reģiona ekoloģisko tīklojumu. Izstrādāt Rīgas reģiona ainavu aizsardzības plānu. Izstrādāt Rīgas reģiona tūrisma attīstības stratēģiju un programmu. Izstrādāt vadlīnijas tūrisma sezonālātes negatīvo faktoru mazināšanai. Paredzēt teritorijas un atbalstu labas kvalitātes ** un *** viesnīcu un viesu māju un jaunatnes tūrisma mītņu, motelu, kempingu, treileru novietņu izbūvei. Izstrādāt ilgtermiņa stratēģiju un programmu jūras erozijas apdraudēto pilsētu un ciemu piekrastes teritoriju aizsardzībai, piesaistot ES fondu finanšu resursus. Izstrādāt reģiona ieteikumus Latvijas piekrastes integrētās attīstības pārvaldes stratēģijai. Piedalīties tās izstrādē.	
--	---	--

Paskaidrojums

Liela daļa no minētajām rīcībām ir vadlīnijas reģiona attīstības programmai un citiem attīstības veicinošiem mehānismiem, jo pati teritorijas plānošana šajā nozīmē nedod iespējas ietekmēt vēlamo rezultātu. Bieži vien rīcības ir adresējamas citiem plānošanas līmeņiem. Šajā gadījumā liela daļa no minētajām politikām ir uzraugāma kā „procesu novērošana”, lai vēlāk varētu koriģēt reģiona rīcību politikas izmaiņai.

Jebkurā gadījumā piedāvātās rīcības ir mazliet „ideālas”, jo reāli to pilna uzraudzība prasa ievērojamus resursus. Šajā gadījumā ir jāvērtē ieguldīto resursu samērojamība ar reālu nepieciešamību veikt šo uzraudzību, panākamajiem rezultātiem, to lietderību nākotnē. Šajā gadījumā ir jautājums par politisku izvēli – ieviest minēto pasākumu ieguldot tur līdzekļus un tātad nodrošinot to ar datiem, izvērtējumu vai arī pārskatīt rīcības, koncentrējoties uz citām svarīgākajām. Tas attiecas uz visu uzraudzību kopuma.

Pēdējā kolonnā sniegti priekšlikumi iespējamo plānoto rezultātu pārbaudei /uzraudzībai. Šajā gadījumā izstrūkstošais posms ir paši plānotie rezultāti, kas būtībā ir politisks lēmums un šajā vērtējumā nav atspoguļojami. Turpmākās rīcības ir norādītas zemāk, bet šajā gadījumā ir nepieciešami grozījumi plānojumā, kur ir paredzami konkrēti izmērāmi rādītāji.

Nākošajā RPRADUS izstrādes posmā būtu konkrētizējams un detalizējamas piedāvātās uzraudzības rīcības, paredzot nepieciešamās rīcības, datu ieguves veidu, regularitāti un izmaksas.

Bez perspektīvas daļas nozīmīgs plānojuma ieviešanas instruments ir vadlīnijas, kas izvirza konkrētas prasības rajona un vietējo pašvaldību plānojumu izstrādātājiem. Šajā gadījumā plānojuma ieviešana notiek caur zemāka līmeņa plānojumu un plānojuma atbilstību reģiona plānojumam izvērtējumu.

Vadlīniju prasības šajā gadījumā ir uztveramas kā rīcības perspektīvā paustās politikas sasniegšanai. Turpretim rezultatīvie rādītāji būtu iegūstami vietējo un rajona plānojumu analīzes procesā, kas ir pētījums un nav iegūstams citādi, kā analizējot plānojumus.

Nemot vērā šādu nevienlīdzīgu reģiona plānojuma mērķu un rīcību struktūru, ir apgrūtināta zemāka līmeņa plānojumu atbilstības izvērtēšana un arī reģiona plānojuma ieviešanas rādītāju noteikšana.

PIELIKUMS N5.3. Vadlīniju attīstības plānošanai prasības un uzraudzības rīcības

PIELIKUMS N5.3.1.

Vispārējo vadlīniju attīstības plānošanai prasības un uzraudzības rīcības

<i>Vadlīnijas</i>		<i>Piedāvātās uzraudzības rīcības</i>	
Vispārējās vadlīnijas attīstības plānošanai			
(1) Nodrošināt nepārtrauktu plānošanas procesu, attīstības programmu un teritorijas plānojumu īstenošanas uzraudzību.		Uzraudzības ikgadējais pārskats	
(2) Veidot ilgtspējīgu telpiskās plānošanas politiku, spējīgu līdzsvarot pašvaldības izvirzītos ekonomiskās attīstības mērķus/uzdevumus ar tās teritorijas ekoloģisko nestspēju, ievērojot dabas resursu taupīgas izmantošanas principu, veicinot kultūrvēsturiskās vides saglabāšanu un nodrošinot sociālo attīstību.		Plānošanas dokumentu ieviešanas uzraudzība, rezultātu izvērtēšana, Pārskati	
(3) Savstarpēji koordinējoši veikt attīstības programmu un teritorijas plānojumu izstrādi. Izstrādājot šos dokumentus, ievērot vispārējos plānošanas mērķus:	Sociālās, ekonomiskās un vides attīstības līdzsvarošana.	Reģiona plānošanas dokumentu izvērtējums	Reģiona rīcības plāni, budžeta plāni
	Dzīves kvalitātes uzlabošana.	Reģiona plānošanas dokumentu izvērtējums	
	Racionāla zemes un citu dabas resursu izmantošana.	Reģiona plānošanas dokumentu izvērtējums	
(4) Plānošanas procesā noteikt rajonu un vietējo pašvaldību vērtības un perspektīvās attīstības teritorijas.		Pašvaldību plānojumu un attīstības programmu audits	
(5) Plānot ģimenei draudzīgu vidi:	- plānot zaļo teritoriju saglabāšanu, atkārtotu ierīkošanu un uzturēšanu sporta, atpūtas un kultūras pasākumiem, kā arī veicināt bērnu rotaļlaukumu iekārtošanu un uzturēšanu publiskajos parkos un dzīvojamajos kvartālos;	Teritorijas plānojumu audits /skaits, platības/	Teritorijas plānojumu saistoša daļa
	- plānojot veicināt ģimenēm un bērniem pieejamību kultūras, sporta un atpūtas pasākumiem;	Teritorijas plānojumu un attīstības programmu audits	

	- paredzēt vietas/teritorijas un rīcības ģimenei draudzīgas infrastruktūras un vides iekārtošanai (ieskaitot sabiedrisko transportu, iepirkšanās vietas, veselības aprūpes iestādes, sabiedrisko pakalpojumu institūcijas u.c.).	Teritorijas plānojumu audits /skaits, platības/	
(6) Teritorijas plānojumos noteikt iespējamās plūdu līnijas. Neparedzēt jaunu būvniecību iespējami applūstošās teritorijās bez priekšizpētes un speciālu projektu izstrādes, kas nepieciešamības gadījumā paredz drošu inženiertehnisko aizsargbūvju izveidi.		Teritorijas plānojumu audits	
(7) Teritorijas plānojumos izvērtēt jaunas apbūves iespējamību polderos, veicot izpēti, izvērtējot vai polderu hidrotehniskais stāvoklis ir piemērots apbūvei un ņemot vērā iespējamo vides risku. Nepieciešamības gadījumā paredzēt drošu inženiertehnisko gruntsūdens līmeņa uzturēšanas sistēmu uzturēšanu vai izbūvi. Neplānot jaunu apbūvi upju un ezeru palienēs, ūdenskrātuvju aizsargjoslās un tauvas joslās.		Teritorijas plānojumu audits	
(8) Veidot sadarbību ar upju baseinu pārvaldēm, ūdens aizsardzības nosacījumu iekļaušanai attīstības plānošanas dokumentos.		Teritorijas plānojumu audits	Upju baseinu pārvaldes
(9) Plānot mežu/meža teritoriju, t.sk. pašvaldību mežu, attīstību un apsaimniekošanu.		Teritorijas plānojumu audits	
(10) Plānot pasākumus kultūras mantojuma pienācīgai saglabāšanai, atjaunošanai un izmantošanai, veicinot kultūras mantojuma ekonomiskā potenciāla pieaugumu un tā izmantošanu, un kvalitatīvu kultūras pakalpojumu pieejamību reģiona iedzīvotājiem.		Teritorijas plānojumu audits	
(11) Plānot energoefektīvu un arhitektoniski kvalitatīvu jauno būvniecību.		Būvju energoaudits, Plānojumu izvērtējums	Ekspertu vērtējums
(12) Plānojot jaunas siltumapgādes sistēmas un/vai veco sistēmu to uzlabošanu, prioritāri paredzēt izmantot vietējos atjaunojamos energoresursus.		Teritorijas plānojumu audits	

(13) Plānojumos paredzēt ugunsdzēsības depo atrašanās vietas (zemes gabala platība 1.6 – 2.0 ha), lai nodrošinātu VUGD ierašanos ugunsgrēka, avārijas un glābšanas darbu vietā saskaņā ar normatīvajiem aktiem. Plānojot jaunas ielas un ceļus, paredzēt nepieciešamās piebrauktuves un caurbrauktuves ugunsdzēsības tehnikai saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.		Teritorijas plānojumu audits	
(14) Mazināt trokšņa nepatīkamo ietekmi un ietekmi uz veselību ar atbilstošu zemes izmantošanas plānošanu un paredzot citus aizsargpasākumus. Jaunas dzīvojamās teritorijas vai citas trokšņu jutīgas funkcijas neizvietot trokšņu zonās bez atbilstošiem trokšņa samazināšanas pasākumiem.		Teritorijas plānojumu audits	
(15) Uzmanību pievērst Inčukalna pazemes gāzes krātuves teritorijas, maģistrālo gāzesvadu un gāzesvadu sakaru kabeļu, gāzes regulēšanas staciju un sadales gāzesvadu novietņu un to aizsargjoslu precīzai attēlošanai un aprakstam pašvaldību teritoriju plānojumos.		Teritorijas plānojumu audits	
(16) Papildus esošajai plānošanas praksei, attīstības programmās un teritorijas plānojumos integrēt/iekļaut arī nodarbinātības un iedzīvotāju veselīga dzīves veida nodrošināšanas jautājumus.		Teritorijas plānojumu un attīstības programmu audits	
(17) Papildus esošajai plānošanas praksei, attīstības programmās un teritorijas plānojumos plānot/paredzēt meliorācijas sistēmu attīstību un iestrādāt vietējā līmeņa rīcības stratēģijas iespējamu dabas katastrofu gadījumiem.		Teritorijas plānojumu un attīstības programmu audits	
(18) Vēlams izstrādāt integrētas pilsētu/citu apdzīvotu vietu un robežteritoriju telpiskās attīstības stratēģijas ietverot tajās vietējo pašvaldību, arī reģiona un Latvijas pārrobežu teritorijas.		Apdzīvoto vietu attīstības dokumentu izvērtējums	

PIELIKUMS N5.3.2.

Vadlīniju apdzīvojuma plānošanai prasības un uzraudzības rīcības

<i>Vadlīnijas</i>		<i>Piedāvātās uzraudzības rīcības</i>	
Vispārējās vadlīnijas apdzīvojuma plānošanai			
(1) Veicināt reģionā hierarhiski strukturētas apdzīvojuma sistēmas, kuras mugurkaulu veido policentrisks atbalsta pilsētu/cienu karkass, veidošanos, prioritāri attīstot šo pilsētu/cienu infrastruktūru, ierosinot daudzveidīgus projektus un piesaistot cilvēku un finanšu resursus projektu īstenošanai.		Teritorijas plānojumu un attīstības programmu audits	Ekspertu vērtējums
(2) Ievērot pēctecības principu – prioritāri apdzīvojumu pilnveidot, attīstot un restrukturizējot esošās apdzīvotās vietas, kas noteiktas spēkā esošajos vietējo pašvaldību plānojumos.		Teritorijas plānojumu un attīstības programmu audits	Ekspertu vērtējums
(3) Īstenot ilgtspējīgas attīstības principus, plānojot:	taupīgu resursu izmantošanu: <i>zemes</i> - veidojot līdzsvarotu apdzīvoto vietu telpisko struktūru, racionālus infrastruktūras un komunālos tīklus un objektus, <i>enerģijas</i> - rosinot pāreju uz inovatīviem, energoefektīviem apdzīvoto vietu nodrošināšanas un ražošanas uzņēmumu funkcionēšanas veidiem;	Teritorijas plānojumu un attīstības programmu audits	Ekspertu vērtējums
	vides piesārņošanas iespēju samazināšanu: <i>inovatīvu risinājumu un tehnoloģiju</i> izmantošanu apbūvē, komunālajā saimniecībā un ražošanā, <i>priekšroku</i> dot nepiesārņojošiem vai mazpiesārņojošiem <i>transporta veidiem</i> (kājām iešana, velosipēdi, sabiedriskais transports, īpaši dzelzceļš).	Teritorijas plānojumu un attīstības programmu audits	Ekspertu vērtējums

(4) Apdzīvotu vietu attīstībā priekšroku dot iedzīvotāju skaita un apbūves blīvuma paaugstināšanai esošajās pilsētās un ciemos. Jaunu mājokļu, sociālo un citu pakalpojumu objektu, darba vietu attīstīšanu pēc iespējas plānot esošajās apdzīvotajās vietās, izmantojot esošo infrastruktūru un nepilnvērtīgi izmantotas vai pamestas apbūves teritorijas, ierobežojot neapbūvēto “zaļo” teritoriju apgūšanu un neparedzot meža zemes transformāciju jaunai mājokļu un ražošanas objektu apbūvei.		Teritorijas plānojumu audits	Teritorijas plānojumu saistošā daļa
(5) Attīstot esošās un plānojot jaunas apdzīvotās vietas, izmantot plānošanas paņēmienus, kas nepieļauj/kavē vienlaidus apbūves zonu izveidi gar ceļiem, ūdenstilpju un ūdensteču krastiem un citur reģiona teritorijā.		Teritorijas plānojumu audits Teritorijas plānojumu audits	Ekspertu vērtējums
(6) Attīstot esošās un plānojot jaunas apdzīvotās vietas starp apdzīvotajām vietām plānot/saglabāt atdalošās joslas - atklātas mežu, pļavu, lauku u.c. telpas.		Teritorijas plānojumu audits	Ekspertu vērtējums
(7) Ražošanas un noliktavu apbūves teritorijas izvietojamas atsevišķi no dzīvojamām teritorijām atdalot tās ar zaļo joslu. Dzīvojamā un sabiedrisko objektu apbūve no „A” kategorijas uzņēmumu teritorijas ārējās robežas izvietojama normatīvo aktu noteiktajos attālumos. Rekreatīvu tai skaitā vasarnīcu un dārzkopību teritorijas nedrīkst tieši piekļauties rūpniecisko objektu teritorijām.		Teritorijas plānojumu audits	Ekspertu vērtējums
(8) Apdzīvojamā sistēmā saglabāt līdzsvaru starp teritorijā izvietoto mājokļu, darba vietu un pieejamo pakalpojumu daudzumu un daudzveidību, regulāri izvērtējot pilsētu/ciema ietekmes zonās esošo mājokļu, darba vietu un pieejamo pakalpojumu kopumu (t.i., īstenojot šo faktoru attīstības monitoringu).		Teritorijas plānojumu audits	Ekspertu vērtējums
(9) Apdzīvojamā attīstīšanu (esošo apdzīvoto vietu augšanu, jaunu izveidi) plānot, ievērojot esošo valsts I un II šķiras ceļu un dzelzceļa līniju izvietojumu, lai radītu priekšnosacījumus intensīvai sabiedriskā transporta izmantošanai un līdz ar to arī tā attīstīšanai. Jaunu dzīvojamo apbūvi īpaši ieteicams izvietot dzelzceļa staciju tuvumā/dzelzceļa sasniedzamības		Teritorijas plānojumu audits	

joslā.			
Vadlīnijas pilsētu un citu apdzīvotu vietu plānošanai			
(1) Katras apdzīvotas vietas plānojumam jāveicina dzīves vides kvalitātes paaugstināšanās (uzlabošanās) ne tikai dotajā pašvaldībā, bet visā reģiona teritorijā, sabalansējot vietējās un reģiona attīstības intereses, ekonomikas izaugsmes un dabas un kultūrvides aizsardzības/saglabāšanas prasības.		Teritorijas plānojumu audits	Teritorijas plānojumu audits
(2) Katras apdzīvotas vietas un teritorijas apdzīvojamā attīstība jāplāno vienlaicīgi ar tehniskās, vides (t.sk. vienotu notekūdeņu attīrīšanas sistēmu izbūvi jaunajai apbūvei) un sociālās infrastruktūras attīstību.		Teritorijas plānojumu audits Pašvaldību publiskie pārskati	
(3) Apdzīvoto vietu plānojumos dažāda veida dabas un kultūras objekti, tostarp dabas aizsardzības objekti un kultūras pieminekļi, jāvērtē kā apdzīvotās vietas attīstības resursi, kuru sakopšanā ieguldītie līdzekļi dod ne tikai tiešu, bet arī netiešu atdevi.		Teritorijas plānojumu audits	
(4) Galvaspilsētas Rīgas teritorijas plānojumā jāizskata jautājumi, kas saistīti ar teritoriju rezervēšanu ārpus pilsētas administratīvajām robežām Rīgai vitāli svarīgu funkciju nodrošināšanai. Jāsniedz:	- iedzīvotāju kustības prognoze; - darba vietu attīstības prognoze; - priekšlikumi Rīgas administratīvo robežu mainīšanai; - ūdens ņemšanas vietu platības un izvietojums, ūdens piegādes objektu un pievadu izvietojums, atkritumu utilizācijas vietu platības un izvietojums; - iespējamās kanalizācijas būvju un tīklu izvietošanas vietas; - prognozētais reģionā izvietojamo mājokļu skaits un to sadalījums pa veidiem (vienģimenes, rindu, daudzdzīvokļu) un dažāda veida mājokļu būvniecībai rezervējamās platības; - apsvērumi par otro mājokļu attīstību un vietām/platībām to	Rīgas pilsētas teritorijas plānojuma analīze	

	izvietošanai; teritorijas rīdzinieku atpūtai un rekreācijai (vajadzība pēc atpūtas objektiem – sporta, fizikultūras, izpriecu, atrakciju būvēm, laukumiem, parkiem, peldvietām un pludmalēm, tūristu takām, mežiem sēņošanai un ogošanai, piknikiem; - iespējamās prasības teritoriju rezervācijai enerģijas (elektrības, gāzes, siltuma) pārvadiem, transformēšanas/ražošanas/ uzglabāšanas vietām.		
(5) Republikas pilsētas Jūrmalas plānojumā ieteicams izvērtēt iespēju kā prioritāras attīstīt Rīgas reģiona plānojumā paredzētās funkcijas – starptautiskas un nacionālas nozīmes SPA kūrorts, EKO tūrisms, konferenču, semināru u.tml. organizēšana valstī un reģionā izvietotām un starptautiskām institūcijām/organizācijām/uzņēmumiem.		Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojuma izvērtēšana	
(6) Jūrmalas plānojumā ieteicams izskatīt Eiropas un pasaules kūrortu attīstības tendences un, izvērtējot Jūrmalas kūrorta iespējas, atrast tās īpašo “nišu” citu Eiropas ziemeļu daļas kūrortu vidū, izstrādāt atbilstošu pilsētas tēla vīziju un noteikt pilsētas prioritātes.		Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojuma izvērtēšana	
(7) Jūrmalas plānojumā īpaši jāizvērtē kūrorta pamatresursi – svaigs gaiss, pludmale, kāpu josla, meži – un to ilgtspējīgas pastāvēšanas un publiskas piekļuves nodrošināšana. Šie resursi uzskatāmi par nacionālu vērtību, kuru attīstīšanā/saglabāšanā nākošajām paaudzēm icinteresēta visa sabiedrība. Nav pieļaujama publiskās teritorijas – pludmales joslas – publiskas izmantošanas ierobežošana, kāpu joslas apbūve, mežu iznīcināšana un publiski pieejamu meža platību pārvēršana privātās.		Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojuma izvērtēšana	
(8) Reģiona nozīmes centru – Limbažu, Siguldas, Ogres, Tukuma pilsētu plānojumos ieteicams īpaši		Limbažu, Siguldas, Ogres, Tukuma pilsētu plānojumu	

izvērtēt pilsētu ražošanas specializācijas iespējas/ virzienus, iespējas attīstīt inovatīvas ražotnes/nozares, iespējas sadarbībai ar kaimiņu pilsētām un lauku ciemiem, kā arī ar galvaspilsētas uzņēmumiem.		izvērtējums	
(9) Reģiona nozīmes centru – Limbažu, Siguldas, Ogres, Tukuma pilsētu infrastruktūras (komunikācijas, sabiedriskais transports, darba vietas u.c.) attīstība ir virzāma saikņu starp šīm pilsētu un apkārtējiem lauku apvidiem stiprināšanai, tādējādi palielinot atbalsta pilsētu “kritisko masu”, nemainot iedzīvotāju dzīves vietas.		Limbažu, Siguldas, Ogres, Tukuma pilsētu plānojumu izvērtējums	Ekspertu vērtējums
(10) Ieteicams rezervēt teritorijas tehnoloģisko un biznesa parku izvietojumam, lai to darbība vietējiem uzņēmumiem atvieglotu inovatīvu ražošanas metožu apgūšanu un noieta atrašanu nacionālajā/starptautiskajā tirgū.		Teritorijas plānojumu audits /platības/	
(11) Ieteicams rezervēt teritorijas izglītības iestāžu attīstībai, paredzot vietas apmācības centru, dažāda veida specializēto mācību iestāžu profesionālās izglītības iestāžu vai augstskolu filiāļu izvietojumam.		Teritorijas plānojumu audits /platības/	
(12) Veicināma publiskās un kultūras dzīves aktivitāte, paredzot mājvietas nevalstiskām organizācijām, publiskām un privātām kultūras institūcijām, kā arī iespējas tās paplašināt un uzlabot. Pielāgot atklātas telpas (laukumus, skvērus, parkus, bulvārus, gājēju ielas) sabiedriskām norisēm un pielāgot tās personām ar īpašām vajadzībām.		Teritorijas plānojumu audits /platības/	Teritorijas plānojuma saistošā daļa
(13) Pilsētu – Saulkrastu, Vangažu, Salaspils, Olaines – plānojumos ieteicams izvērtēt esošo profilējošo funkciju (ražošana – Olainē, Vangažos, pētniecība – Salaspilī, atpūta – Saulkrastos), kā arī rīdzinieku “guļamistabas” funkcijas attīstības iespējas.		Saulkrastu, Vangažu, Salaspils, Olaines plānojumu analīze	
(14) Prognozējama pilsētu un citu apdzīvoto vietu iedzīvotāju skaita iespējamā izaugsme.		Teritorijas plānojumu un attīstības programmu audits	
(15) Izvērtējams pastāvošais un potenciālais pieprasījums pēc jauniem mājokļiem un atbilstoši rezervējamās teritorijas mājokļu attīstīšanai.		Teritorijas plānojumu audits /platības/	

(16) Izvērtējamas pilsētu teritoriālās attīstības iespējas un, atbilstoši analīzes rezultātiem, paredzamas teritorijas pilsētu funkciju tālākai attīstībai, vienlaikus paredzot nepieciešamo infrastruktūras tīklu attīstīšanu/rekonstrukciju/paplašināšanu.		Teritorijas plānojumu audits /kvantitatīvie rādītāji/	
(17) Paredzamas teritorijas pilsētas un tās tuvākās apkārtnes iedzīvotāju skaitam atbilstoša pakalpojumu un darījumu iestāžu/uzņēmumu (pirmsskolas iestādes, skolas, veselības aprūpes, sociālās aprūpes un kultūras iestādes, tirdzniecības centri) izvietojumam.		Teritorijas plānojumu audits /platības/	Teritorijas plānojuma saistošā daļa
(18) Izstrādājot teritorijas plānojumu, ņemt vērā attiecīgās teritorijas kultūras mantojuma vērtības.		Teritorijas plānojumu audits	
(19) Izstrādājot reģiona apdzīvoto vietu attīstību, ievērot Valsts kultūrpolitikas vadlīnijās definēto minimālo kultūras pakalpojumu grozu.		Teritorijas plānojumu un attīstības programmu audits	Ekspertu viedoklis
(20) Teritorijas plānojumos īpaša vērība veltāma pilsētu savstarpējās sasniedzamības un to sasniedzamības no apkārtnes apdzīvotajām vietām uzlabošanai, par prioritāti uzskatot sabiedriskā transporta attīstīšanu.		Teritorijas plānojumu audits	Ekspertu viedoklis
(21) Lokālās atbalsta struktūrās ietilpstošo mazo pilsētu un lauku ciemu teritoriju plānojumos īpaša vērība veltāma funkciju savstarpējā sadalījuma un pilsētu/ciemu sadarbības izveidei, īpaši nodarbinātības, pakalpojumu, savstarpējās un citu centru sasniedzamības nodrošināšanas jautājumiem atbilstošās lokālās atbalsta struktūras ietekmes telpā.		Teritorijas plānojumu un attīstības programmu audits	
(22) Ieteicams pirms atsevišķo lokālajā atbalsta struktūrā ietilpstošo centru plānojumu izstrādāšanas izstrādāt lokālās atbalsta struktūras vienotās funkcionēšanas modeli – attīstības programmu – un panākt atbilstošo pašvaldību vienošanos par sadarbību šīs programmas izpildē.		Vietējo pašvaldību attīstības dokumentu analīze, publiskie pārskati	
(23) Teritoriju rezervēšana katra atbalsta centra plānojumā konkrētu funkciju vajadzībām veicama atbilstoši attīstības programmā veiktajam funkciju sadalījumam.		Teritorijas plānojumu un attīstības programmu salīdzinošā analīze	
Ieteicams saskaņot vienas atbalsta struktūras centru plānojumu		Teritorijas plānojumu audits	

izstrādāšanas laiku, panākot pēc iespējas vienlaicīgu procesa norisi.			
(24) Pilsētu un lauku ciemu teritoriju plānošana veicama saskaņā ar spēkā esošo tiesību un normatīvo aktu prasībām un nenonākot pretrunā ar reģiona plānojuma priekšlikumiem.		Plānojuma tiesiskuma analīze /no 2007.g. veic reģions/	
Vadlīnijas apdzīvoto vietu plānošanai Pierīgas areālā			
(1) Pierīgas areālā esošo pašvaldību plānojumos par prioritāti uzskatāma teritoriju rezervācija valsts, reģiona un Rīgas attīstībai/nepieciešamo norišu darboties spējas nodrošināšanai un zaļo teritoriju saglabāšanai.	tehniskajai infrastruktūrai (dzelzceļi, ceļi, enerģijas pārvadi, krātuves, transformēšanas punkti); - vides infrastruktūrai (ūdensapgāde, kanalizācija, atkritumu saimniecība u.c.); - rekreācijai, kūrortsaimniecībai un vides kvalitāti Rīgā un Pierīgā nodrošinošām dabas teritorijām (no Rīgas izejošiem radiāliem zaļajiem, atklātas neapbūvētas telpas stariem, kas veido ekoloģisko karkasu, saistot Rīgu ar Pierīgas meža joslu).	Pierīgas pašvaldību teritorijas plānojumu izvērtēšana	Ekspertu viedoklis
(2) Plānot darījumu iestāžu, ražošanas uzņēmumu izvietojumu un jaunu mājokļu būvniecību pastāvošu apdzīvoto vietu, īpaši policentriskā atbalsta karkasa pilsētu, vai vismaz citu jau agrāk apgūtu teritoriju robežās/tām piegulošās teritorijās, pēc iespējas izmantojot esošos tehniskās un vides infrastruktūras tīklus un objektus.		Pierīgas pašvaldību teritorijas plānojumu izvērtēšana	Ekspertu viedoklis
(3) Teritoriju plānojumos paredzēt pasākumus, kas:	- novērš jaunas pilsētu atlūzu apbūves – mājokļu ciematu/cienu un atsevišķi izvietotu ražošanas ēku attīstīšanu;	Pierīgas pašvaldību teritorijas plānojumu izvērtēšana	Teritorijas plānojuma saistošā daļa
	- veicina mājokļu cienu izpēti un tās rezultātiem atbilstošu nodrošināšanu ar tehnisko un vides infrastruktūru, pakalpojumiem un	Pierīgas pašvaldību teritorijas plānojumu izvērtēšana	Ekspertu viedoklis

	darba vietām, rekreācijas iespējām.		
(4) Paredzēt pasākumus, kas nepieļauj vairāku apdzīvoto vietu apbūves saplūšanu. Īpaša uzmanība veltāma, lai novērstu vienlaidus lineāras apbūves joslu izveidošanos gar valsts galvenajiem autoceļiem.		Pierīgas pašvaldību teritorijas plānojumu izvērtēšana	Teritorijas plānojuma saistošā daļa
(5) Sezonas apdzīvoto vietu – vasarnīcu un dārzkopju ciemu – iespējas pārtapt par pastāvīgi apdzīvotām vietām izvērtēt plānošanas procesā izvērtējot katru gadījumu atsevišķi. Neatbalstīt šo pārtapšanu, ja detālplānojuma izstrādes rezultātā nav iespējams paredzēt un sekojoši nodrošināt vidi nepiesārņojošas, centralizētas infrastruktūras – ūdensvada, kanalizācijas, kā arī normatīviem atbilstoša platuma ielu tīkla attīstības iespējas un sociālās infrastruktūras attīstību.		Pierīgas pašvaldību teritorijas plānojumu izvērtēšana	Teritorijas plānojuma saistošā daļa
(6) Rīgas rajona pašvaldību teritorijās, īpaši tajās, kas robežojas ar Rīgas pilsētu ierobežot jaunu viensētu tipa apdzīvoto vietu veidošanos, nosakot, ka minimālā vienas viensētas platība ir 1 ha lauksaimniecībā izmantojamas zemes un ka mežsaimniecības zemēs jaunas viensētas nav veidojamas.		Pierīgas pašvaldību teritorijas plānojumu izvērtēšana, Teritorijas plānojuma tiesiskuma/atbilstība s/ izvērtēšana	

PIELIKUMS N5.3.3.

Vadlīniju infrastruktūras plānošanai prasības un uzraudzības rīcības

<i>Vadlīnijas</i>		<i>Piedāvātās uzraudzības rīcības</i>	
Vadlīnijas infrastruktūras plānošanai			
(1) Paredzēt pasākumus, lai uzlabotu reģiona nozīmes pilsētu sasniedzamību no lauku teritorijām un lauku teritoriju sasniedzamību no Rīgas un reģiona nozīmes pilsētām, īpaši mazo pilsētu un vietējo attīstības centru sasniedzamību perifērijā.		Attīstības programmu audits	
(2) Stratēģiski jauno attīstību plānot teritorijās, kas pieejamas ar sabiedrisko transportu, prioritāri tajās vietās, kas pieejamas pa dzelzceļu.		Teritorijas plānojumu audits	Teritorijas plānojumu saistošā daļa
(3) Pilsētās paredzēt visefektīvāko zemes izmantošanu, nosakot atbilstošu apbūves blīvumu, intensitāti un daudzveidīgas izmantošanas iespējas, lai mazinātu pārvietošanās ar transportu nepieciešamību. Plānot labāku pilsētas teritoriju sasniedzamību, paredzot pasākumus piespiedu pārvietošanās samazināšanai un transporta līdzekļu izmantošanas vajadzību samazināšanai. Prioritāti paredzēt kājāmgājējiem un ekoloģiski tīriem satiksmes līdzekļiem – velosipēdiem un sabiedriskajam elektrotransportam.		Teritorijas plānojumu audits	Teritorijas plānojumu saistošā daļa
(4) Paredzēt pasākumus un iespējas palielināt videi draudzīgu transporta un pārvietošanās veidu: sabiedriskā transporta, dzelzceļa, ūdens un velotransporta un kājāmgājēju īpatsvaru no kopējā transporta apjoma. Īpaši veicināt un nodrošināt šo videi labvēlīgo transporta veidu un kājāmgājēju attīstības iespējas transporta negatīvās ietekmes samazināšanai teritorijās, kas pakļautas augstai satiksmes intensitātei.		Teritorijas plānojumu un attīstības programmu audits	Teritorijas plānojumu saistošā daļa
(5) Plānojumos paredzēt perspektīvo transporta un infrastruktūras maģistrālo trašu rezervēšanu, teritoriju rezervēšanu pārvadu un aplūveida krustojumu izbūvei.		Teritorijas plānojumu audits	Teritorijas plānojumu saistošā daļa
(6) Plānojumos, pēc iespējas, samazināt un savstarpēji attālināt esošos pieslēgumus, atturēties no jaunu pievadceļu pieslēgšanas tieši galvenajiem ceļiem, bet ceļu pieslēgšanā ievērot hierarhiju		Teritorijas plānojumu audits	Teritorijas plānojumu saistošā daļa

pievadceļš – II šķiras ceļš – I šķiras ceļš – galvenais ceļš.			
(7) Plānojumos paredzēt divlīmeņa krustojumu vai apvadceļu izveidi esošo apdzīvoto vietu pieslēgšanai galvenajiem ceļiem. Prioritāri risināms Olaines un Vangažu pieslēgums atbilstoši Jelgavas un Vidzemes šosejām.		Teritorijas plānojumu audits	Teritorijas plānojumu saistošā daļa
(8) Plānojumos paredzēt gājēju, velosipēdu un lauksaimniecības tehnikas pāreju izbūvi pār autoceļiem ar intensīvu satiksmes noslodzi.		Teritorijas plānojumu audits	Teritorijas plānojumu saistošā daļa
(9) Plānojot perspektīvo infrastruktūru (īpaši Krimuldas, Sējas un Inčukalna pagasta teritorijā), izvērtēt perspektīvo vietējās un starptautiskās nozīmes transporta (autoceļu, dzelzceļa) novietnes, atbilstoši Aizsargjoslu likumā noteiktajām maģistrālo gāzesvadu ($P > 1,6 \text{ MPa}$) un Inčukalna pazemes gāzes krātuves un tās urbumu ekspluatācijas un drošības aizsargjoslām.		Teritorijas plānojumu audits	Teritorijas plānojumu saistošā daļa
(10) Apbūves attīstību plānot tādā attālumā no ceļa vai dzelzceļa, kas neprasa tehniskus risinājumus tās aizsardzībai pret auto transporta vai dzelzceļa transporta radīto troksni un izplūdes gāzēm. Paredzēt pasākumus esošās apbūves aizsardzībai no trokšņa.		Teritorijas plānojumu audits	Teritorijas plānojumu saistošā daļa
(11) Plānot tranzīta kravu transporta kustības samazināšanos cauri pilsētu centriem un piejūras teritorijās.		Teritorijas plānojumu audits Valsts transporta attīstības dokumentu analīze	Teritorijas plānojumu saistošā daļa
(12) Paredzēt teritorijas kājāmgājējiem, pastaigu un tūrisma taku, un velosipēdu tīklu izveidi, kā arī rezervēt pietiekošas teritorijas kājāmgājējiem un velosipēdu tīklu izveidei perspektīvā.		Teritorijas plānojumu audits	Teritorijas plānojumu saistošā daļa
(13) Plānojot paredzēt vietas, objektus un infrastruktūru cilvēkiem ar kustību traucējumiem, indivīdiem ratiņkrēslos un personām ar bērnu ratiņiem.		Teritorijas plānojumu audits	Teritorijas plānojumu saistošā daļa
(14) Plānojot paredzēt pārejas meža dzīvniekiem un ganāmpulkiem.		Teritorijas plānojumu audits	Teritorijas plānojumu saistošā daļa

PIELIKUMS N5.3.4.

Vadlīniju lauku telpu plānošanai prasības un uzraudzības rīcības

<i>Vadlīnijas</i>		<i>Piedāvātās uzraudzības rīcības</i>	
Vispārējās vadlīnijas lauku telpām un areāliem			
(1) Plānot jauno attīstību laukos respektējot atbilstošās lauku teritorijas/telpas ietilpību un mērogu un saskaņā ar reģiona telpiskā plānojuma paredzēto prioritāro darbību attiecīgajā lauku telpā/areālā vai plānot tādu attīstību, kas atbalsta paredzēto darbību.		Teritorijas plānojumu audits	Ekspertu vērtējums
(2) Plānot jauna apdzīvojuma, ražošanas, tūrisma un atpūtas aktivitāšu attīstību pēc iespējas izmantojot esošo infrastruktūru.		Teritorijas plānojumu audits	Ekspertu vērtējums
(3) Plānojot viensētu pastāvēšanu zemnieku vai piemājas saimniecību statusā, kā arī to izmantošanu par pilsētu iedzīvotāju otro mājokli, noteikt, ka minimālā viensētas platība ir 1 ha lauksaimniecībā izmantojamas zemes un, ka mežsaimniecības zemēs jaunas viensētas nav veidojamas.		Teritorijas plānojumu audits	Teritorijas plānojumu saistošā daļa
(4) Sezonas apdzīvoto vietu – vasarnīcu un dārzkopju ciemu – iespējas pārtapt par pastāvīgi apdzīvotām vietām izvērtēt plānošanas procesā izvērtējot katru gadījumu atsevišķi. Neatbalstīt šo pārtapšanu, ja detālplānojuma izstrādes rezultātā nav iespējams paredzēt un sekojoši nodrošināt vidi nepiesārņojošas, centralizētas infrastruktūras – ūdensvada, kanalizācijas, kā arī normatīviem atbilstoša platuma ielu tīkla attīstības iespējas un sociālās infrastruktūras attīstību.		Teritorijas plānojumu audits	Ekspertu vērtējums
(5) Paredzot plānošanas dokumentos attiecīgu politiku, pasākumus un nosacījumus, veicināt dabas bagātību saglabāšanu un pieaugumu un samazināt neatjaunojamo dabas resursu izmantošanu.		Teritorijas plānojumu un attīstības programmu audits	Ekspertu vērtējums
(6) Integrēt kultūrainavu plānošanā, paredzot aizsargāt un radoši attīstīt kultūrainavas. Teritorijas plānojuma ietvaros izstrādāt kultūrainavu aizsardzības un attīstības plānu, nosakot ainavas, kurām ir īpaša vēsturiskā, estētiskā un ekoloģiskā nozīme. Attīstības programmā ietvert cilvēka darbības un lauku		Teritorijas plānojumu un attīstības programmu audits	Ekspertu vērtējums

neapsaimniekošanas rezultātā degradēto, bojāto ainavu, kurām ir īpaša vēsturiskā, estētiskā un ekoloģiskā nozīme rekultivācijas pasākumus.			
(7) Lai aizsargātu ūdeni, paredzēt pasākumus virszemes un pazemes ūdeņu aizsardzībai. Paredzēt pasākumus meliorācijas sistēmu uzturēšanai gan meža zemēs, gan lauksaimniecības zemēs.		Teritorijas plānojumu audits	Teritorijas plānojumu saistošā daļa Ekspertu vērtējums
(8) Lai aizsargātu augsni, paredzēt pasākumus augsnes erozijas novēršanai un piesārņotās augsnes attīrīšanai.		Teritorijas plānojumu audits	Teritorijas plānojumu saistošā daļa Ekspertu vērtējums
Vadlīnijas lauksaimniecības zemju areāliem			
(1) Lauksaimniecības zemju areālos esošo pašvaldību plāņos par prioritāti uzskatāma teritoriju izmantošana lauksaimniecībai, sniedzot atbalstu šai darbībai.		Teritorijas plānojumu audits	Ekspertu vērtējums
(2) Neplānot, bez pamatotas vajadzības, lauksaimniecības zemju transformēšanu citos zemes izmantošanas veidos.		Teritorijas plānojumu audits	Teritorijas plānojumu saistošā daļa
(3) Noteikt lauksaimniecības zemes ar augstu dabisko augsnes auglību.		Teritorijas plānojumu audits	Teritorijas plānojumu saistošā daļa
(4) Neapsaimniekotām, ar nezālēm, krūmāju vai mežu aizaugušām nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijām un citām lauksaimniecības zemēm ar augstu dabisko augsnes auglību, paredzēt rekultivācijas pasākumus		Teritorijas plānojumu audits	Teritorijas plānojumu saistošā daļa
Vadlīnijas lauku teritorijām ar jauktu (daudzveidīgu) mozaikveida zemes izmantošanu un dažādu saimniecisko darbību			
(1) Lauku teritorijās ar jauktu (daudzveidīgu) mozaikveida zemes izmantošanu un dažādu saimniecisko darbību atbalstāma daudzveidīga saimnieciskā darbība. Veicināma lauku teritoriju izmantošana rekreācijai, lauku, eko, kultūras un aktīvajam tūrismam.		Teritorijas plānojumu audits	Ekspertu vērtējums
(2) Noteikt lauksaimniecības zemes ar augstu dabisko augsnes auglību. Neapsaimniekotām, ar nezālēm, krūmāju vai mežu aizaugušām lauksaimniecības zemēm ar augstu dabisko augsnes auglību, ja		Teritorijas plānojumu audits	Ekspertu vērtējums

nepieciešams, paredzēt rekultivācijas pasākumus.			
(3) Neparedzēt, bez pamatotas vajadzības, meža zemju transformāciju citos zemes izmantošanas veidos.		Teritorijas plānojumu audits	Ekspertu vērtējums
(4) Paredzēt lauku identitātes un raksturīgo īpatnību saglabāšanas nosacījumus apbūvei (ēku veidolam, jumtiem, būvniecības materiāliem, ēku krāsai u.c.) un ieteikumus tradicionālai lauku būvniecībai un vietējo būvmateriālu izmantošanai.		Teritorijas plānojumu audits	Ekspertu vērtējums
Vadlīnijas tūrisma/rekreācijas un dabas vides aizsardzības areāliem			
(1) Tūrisma/rekreācijas un dabas vides areālos ietilpstošo pašvaldību teritorijas plānojumos par prioritāti uzskatāma teritoriju izmantošana tūrisma un rekreācijas iespēju attīstībai, paredzot atbalstu šai darbībai.		Teritorijas plānojumu un attīstības programmu audits	Ekspertu vērtējums
(2) Plānot ilgtspējīga tūrisma un rekreācijas un to nodrošinošas infrastruktūras attīstību, ņemot vērā vides aizsardzības prasības un aizsargājamo teritoriju dabas aizsardzības plānus.		Teritorijas plānojumu audits	Ekspertu vērtējums
(3) Neparedzēt tūrisma un rekreācijas attīstīšanas iespēju nodrošinošo dabas resursu samazināšanu uz dzīvojamās un ražošanas objektu apbūves rēķina.		Teritorijas plānojumu audits	Ekspertu vērtējums
(4) Neparedzēt, bez īpaši pamatotas vajadzības, mežu zemju transformāciju citos zemes izmantošanas veidos.		Teritorijas plānojumu audits	Ekspertu vērtējums
(5) Paredzēt ūdensmalu izmantošanu sabiedrības vajadzībām, saglabāt sabiedrībai piekļuvi ūdensmalām un pārvietošanās iespējas gar tām. Plānot labiekārtotu peldvietu izveidošanu un autostāvvietu izveidošanu pie tām.		Teritorijas plānojumu audits	Teritorijas plānojumu saistošā daļa
(6) Paredzēt izstrādāt vietējās lauku identitātes un raksturīgo īpatnību saglabāšanas nosacījumus jaunbūvējamām vai atjaunojamām ēkām (ēku veidolam, jumtiem, būvniecības materiāliem, krāsai u.c.), ainavai un teritoriju apsaimniekošanai, ieteikumus tradicionālai lauku būvniecībai un vietējo būvmateriālu izmantošanai.		Teritorijas plānojumu audits	Ekspertu vērtējums
Vadlīnijas tūrisma un dabas aizsardzības teritorijām			
(1) Plānot īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, izmantošanu ilgtspējīga tūrisma attīstībai, atbilstoši izvēlētajam tūrisma profilam un šo teritoriju dabas		Teritorijas plānojumu un attīstības programmu audits	Ekspertu vērtējums

aizsardzības noteikumiem un dabas aizsardzības plāniem.			
(2) Neatbalsēt un plānos neparedzēt tādas dinamiskas darbības, kas var radīt kaitējumu videi un tūrisma attīstībai.		Teritorijas plānojumu audits	
(3) Neparedzēt, bez īpaši pamatotas vajadzības, meža zemju transformāciju citos zemes izmantošanas veidos.		Teritorijas plānojumu audits	Ekspertu vērtējums
<i>Vadlīnijas Rīgas zaļā loka vides aizsardzības un rekreācijas teritorijai</i>			
(1) Rīgas zaļā loka vides aizsardzības un rekreācijas teritorijā esošo pašvaldību plānojumos par prioritāti uzskatāma Rīgas zaļā loka viengabalainības, tā ekoloģisko funkciju un bioloģiskās daudzveidības saglabāšana un teritoriju saglabāšana valsts, reģiona un Rīgas attīstībai nepieciešamo norišu darboties spējas nodrošināšanai tagad un nākotnē.		Teritorijas plānojumu audits	Ekspertu vērtējums
Tostarp:	-prioritāri dabas teritoriju saglabāšanai, kas nodrošina ekoloģisko līdzsvaru un vides kvalitāti Rīgā un Pierīgā un veido reģiona ekoloģiskā karkasa pamatu; -rekreācijai, kūrortsaimniecībai nepieciešamām teritorijām; -tehniskajai infrastruktūrai (dzelzceļi, ceļi, enerģijas pārvadi, krātuves, transformēšanas punkti) nepieciešamām teritorijām; - vides infrastruktūrai (ūdensapgāde, kanalizācija u.c.) nepieciešamām teritorijām;	Teritorijas plānojumu audits	Ekspertu vērtējums
(2) Plānot rekreācijas un tūrisma iespēju attīstību Rīgas iedzīvotājiem, viesiem un tuvākās apkāmes iedzīvotājiem, ņemot vērā loka ekoloģiskās funkcijas un vides		Teritorijas plānojumu un attīstības programmu audits	Ekspertu vērtējums

aizsardzības intereses.			
(3) Neatbalstīt tādas dinamiskas un plašas darbības, kas var radīt kaitējumu videi un rekreācijas iespēju attīstībai.		Teritorijas plānojumu un attīstības programmu audits	Ekspertu vērtējums
(4) Neparedzēt meža zemju transformāciju dzīvojamai, darījumu un ražošanas apbūvei.		Teritorijas plānojumu audits	Teritorijas plānojumu saistošā daļa
(5) Neparedzēt, bez pamatotas vajadzības, lauksaimniecības zemju transformēšanu citos zemes izmantošanas veidos. Tikai balstoties uz argumentētu nepieciešamību pieļaujama lauksaimniecības zemju transformācija jaunai būvniecībai.		Teritorijas plānojumu audits	Teritorijas plānojumu saistošā daļa
<i>Vadlīnijas Rīgas jūras līča piekrastei</i>			
(1) Par prioritāti uzskatot publiskās vajadzības, paredzēt ilgtspējīga tūrisma un rekreācijas iespēju attīstību, tūrisma un rekreācijas infrastruktūras un ar tūrisma saistītas saimnieciskās darbības attīstību.		Teritorijas plānojumu un attīstības programmu audits	Ekspertu vērtējums
(2) Ņemot vērā paredzamās klimata izmaiņas, jūras līmeņa celšanos, jūras erozijas procesu attīstību un piekrastes joslas ekoloģiskās funkcijas, ja nepieciešama pilsētu un ciemu teritoriju paplašināšana, tā jāplāno virzienā uz sauszemi. Pilsētu un ciemu teritoriju paplašināšanās/izstiepšanās gar piekrasti nav pieļaujama.		Teritorijas plānojumu audits	
(3) Ierobežojama izkliedētas attīstības veidošanās gar piekrasti. Jaunas būvniecības, infrastruktūras objektu u.c. un atpūtas centru plānošana piekrastes joslā ārpus esošajām apdzīvotām pieļaujama tikai tad, ja tā cieši saistīta ar esošo apbūvi un infrastruktūru vai tās funkcijas nosaka nepieciešamību atrasties piekrastē.		Teritorijas plānojumu un attīstības programmu audits	Ekspertu vērtējums
(4) Teritorijas plānojumos jāparāda jūras krasta erozijas, applūšanas un iespējamās vēja erozijas riska joslas.		Teritorijas plānojumu audits	Teritorijas plānojumu saistošā daļa
(5) Ņemot vērā paredzamo jūras erozijas procesu attīstību, teritorijas plānojumos jānosaka paaugstinātā pamatkrasta erozijas riska robeža turpmākajiem 50 gadiem un perspektīvā Rīgas jūras līča krasta kāpas aizsargjoslu. Paaugstināta krasta erozijas riska joslā neparedzēt apbūves paplašināšanu un kapitālu infrastruktūras objektu ierīkošanu.		Teritorijas plānojumu audits	Teritorijas plānojumu saistošā daļa
(6) Lai nodrošinātu sabiedrībai nozīmīgas infrastruktūras (ceļu,		Teritorijas plānojumu un attīstības	

inženiertīklu u.c.) saglabāšanu, plānot piekrastes aizsardzības pasākumus un nozīmīgāko infrastruktūras (ceļu, inženiertīklu u.c.) objektu pārcelšanu no nenovēršamās pamatkrasta erozijas riska joslām uz iekšzemi.		programmu audits	
(7) Jaunu attīstību piekrastē plānot tā, lai tā saudzīgi attiektos pret ainavu, neveidotu vizuālas barjeras.		Teritorijas plānojumu audits	Ekspertu vērtējums
(8) Jāparedz saglabāt un attīstīt zaļās joslas, nodrošinot, ka jaunā apbūve „nepārgriež” vienlaidus zaļās panorāmas skatu no jūras puses un ēku augstums nepārsniedz priežu galotnes.		Teritorijas plānojumu audits	Ekspertu vērtējums
(9) Pirms jebkura lielāka mēroga attīstības projekta vai citām izmaiņām piekrastes dabā un ainavā, izstrādāt ainavu plānojumu, ietverot sagaidāmās vizuālās ietekmes uz vidi novērtējumu.		Teritorijas plānojumu audits	Ekspertu vērtējums
(10) Paredzēt pārvietošanos ar privāto autotransportu atvērīt cik vien tālu iespējams no piekrastes. Plānojot videi draudzīgāka transporta (sabiedriskais transports, velo) attīstību, ierobežot pārvietošanos ar personisko autotransportu gar piekrasti.		Teritorijas plānojumu un attīstības programmu audits	Ekspertu vērtējums
<i>Vadlīnijas Piejūras tūrisma, rekreācijas un vides aizsardzības joslas telpai</i>			
(1) Vēja ģeneratoru attīstību plānot ar saudzīgu attieksmi pret ainavu, nepieļaujot to būvniecību tūrisma attīstībai, kā arī migrējošiem putniem svarīgās teritorijās.		Teritorijas plānojumu audits	Ekspertu vērtējums
(2) Paredzēt vietējās identitātes un raksturīgo īpatnību saglabāšanai nosacījumus ēku veidolam, jumtiem, būvniecības materiāliem, ēku krāsai u.c., ainavai, teritorijas izmantošanai, ieteikumus būvniecībai saskaņā ar tradicionālo vasarnīcu un piekrastes zvejniekciemu apbūvi un vietējo būvmateriālu izmantošanai.		Teritorijas plānojumu audits	Ekspertu vērtējums
<i>Vadlīnijas Piejūras urbānajai, rekreācijas un vides aizsardzības joslas telpai</i>			
(1) Saglabāt Piejūrā pilsētu, ciemu un dabas teritoriju miju un ainavu. Šajā joslā ietilpstošo pilsētu daļās un ciemos saglabāt un attīstīt „dārzu (mežu) pilsētu” raksturu.		Teritorijas plānojumu audits	Ekspertu vērtējums
(2) Lai saglabātu rekreācijas un tūrisma attīstības iespējas un dabisko ainavu, neplānot vēja ģeneratoru attīstību.		Teritorijas plānojumu audits	Teritorijas plānojumu saistošā daļa

<i>Speciālās vadlīnijas Rīgas/Pierīgas vienotajai rekreācijas ūdeņu sistēmas telpai</i>			
(1) Plānot sabiedrībai pieejamu, rekreācijas un tūrisma attīstībai izmantojamu Rīgas/Pierīgas vienoto ūdens sistēmu un paredzēt pasākumus rekreācijas vietu pie iekšzemes ūdeņiem sasaistei ar atpūtas vietām Rīgas jūras līča piekrastē.		Teritorijas plānojumu un attīstības programmu audits	Ekspertu vērtējums
(2) Pilsētu teritorijās paredzēt ne mazāk kā 20 m platu ūdensmalu izmantošanai publiskām vajadzībām. Paredzēt pārvietošanās iespējas gar ūdensmalām (pastaigu takas, celiņi skriešanai, skrituļošanai, velo celiņi u.c.), kā arī pieeju tām. Nepieciešamības gadījumā risināt jautājumus par zemes īpašumu atsavināšanu vai atpirkšanu sabiedrības vajadzībām.		Teritorijas plānojumu audits	Teritorijas plānojumu saistošā daļa
(3) Plānos paredzēt atpūtas uz ūdens attīstības iespējas. Plānot labiekārtotu peldvietu attīstību.		Teritorijas plānojumu un attīstības programmu audits	
<i>Speciālās vadlīnijas upju ieleju telpām</i>			
(1) Nodrošināt upju ainavekoloģisko funkciju saglabāšanu, neparedzot darbības, kas varētu tās apdraudēt. Paredzēt upju ieleju prioritāru izmantošanu rekreācijai un ilgtspējīga tūrisma attīstībai.		Teritorijas plānojumu un attīstības programmu audits	Ekspertu vērtējums
(2) Nodrošināt upju krastu pieejamību un pārvietošanās iespējas gar tiem. Aizliegt lielāku teritoriju vienlaidus nožogojumu gar upēm. Izņēmumi pieļaujami tikai valsts nozīmes infrastruktūras objektu teritorijām.		Teritorijas plānojumu audits	Teritorijas plānojumu saistošā daļa
(3) Gar upēm nepieļaut vienlaidus apdzīvojuma attīstību. Neparedzēt atsevišķu jaunu dzīvojamās apbūves parcelāciju izveidi upju ielejās ārpus esošajiem ciemiem vai pilsētu robežām.		Teritorijas plānojumu audits	Teritorijas plānojumu saistošā daļa
(4) Jauno attīstību upju ielejās plānot saudzējot ainavu, lai jaunā apbūve nedegradētu ainavu ne fiziski, ne vizuāli (nebojātu skatus, neveidotu vizuālas barjeras). Kultūrainavu aizsardzības un attīstības plānos īpašu vērību veltīt ainavu renovācijas/rekonstrukcijas pasākumiem.		Teritorijas plānojumu audits	Ekspertu vērtējums

PIELIKUMS N5.3.5.

Rīgas reģiona teritorijas plānojuma Vadlīnijās pausto prasību/ieteikumu telpiskā diferenciācija

Telpas	Apdzīvoto vietu plānošana		Infrastrukturā plānošana		Atklātās telpas plānošana	
	teritoriāli noteiktās	vispārīgās	teritoriāli noteiktās	vispārīgās	teritoriāli noteiktās	vispārīgās
Atsevišķas pilsētas un apdzīvotas vietas	Galvaspilsētas Rīgas teritorijas plānojumā jāizskata jautājumi, kas saistīti ar teritoriju rezervēšanu ārpus pilsētas administratīvajām robežām Rīgai vitāli svarīgu funkciju nodrošināšanai. Jāsniedz: - iedzīvotāju kustības prognoze; - darba vietu attīstības prognoze; - priekšlikumi Rīgas administratīvo robežu mainīšanai; - ūdens ņemšanas vietu platības un izvietojums, ūdens piegādes objektu un pievadu izvietojums, atkritumu utilizācijas vietu platības un izvietojums; - iespējamās kanalizācijas būvju un tīklu izvietojuma vietas; prognozētais reģionā izvietojamo mājokļu skaits un to sadalījums pa veidiem (viengimenes, rindu, daudzdzīvokļu) un dažāda veida mājokļu būvniecībai rezervējamās platības; - apsvērumi par otro mājokļu attīstību un vietām/platībām to izvietošanai; teritorijas rīdzinieku atpūtai un rekreācijai (vajadzība pēc atpūtas objektiem – sporta, fizikultūras, izpriecu, atrakciju būvēm, laukumiem, parkiem, peldvietām un pludmalēm, tūristu takām, mežiem sēpošanai un ogošanai, piknikiem; - iespējamās prasības teritoriju rezervācijai enerģijas (elektrības, gāzes, siltuma) pārvadiem, transformēšanas/ražošanas/ uzglabāšanas vietām Republikas pilsētas Jūrmalas plānojumā ieteicams izvērtēt iespēju kā prioritāras attīstīt Rīgas reģiona plānojumā paredzētās funkcijas – starptautiskas un	Katras apdzīvotas vietas plānojumam jāveicina dzīves vides kvalitātes paaugstināšanās (uzlabošanās) ne tikai dotajā pašvaldībā, bet visā reģiona teritorijā, sabalansējot vietējās un reģiona attīstības intereses, ekonomikas izaugsmes un dabas un kultūrvides aizsardzības/saglabāšanas prasības. Katras apdzīvotas vietas un teritorijas apdzīvojamā attīstība jāplāno vienlaicīgi ar tehniskās, vides (t.sk. vienotu notekūdeņu attīrīšanas sistēmu izbūvi jaunajai apbūvei) un sociālās infrastruktūras attīstību. Apdzīvoto vietu plānojumos dažāda veida dabas un kultūras objekti, tostarp dabas aizsardzības objekti un kultūras pieminekļi, jāvērtē kā apdzīvotās vietas attīstības resursi, kuru sakopšanā ieguldītie līdzekļi dod ne tikai tiešu, bet arī netiešu atdevi. Prognozējama pilsētu un citu apdzīvoto vietu iedzīvotāju skaita iespējamā izaugsme. Ieteicams rezervēt teritorijas		Paredzēt pasākumus, lai uzlabotu reģiona nozīmes pilsētu sasniedzamību no lauku teritorijām un lauku teritoriju sasniedzamību no Rīgas un reģiona nozīmes pilsētām, īpaši mazo pilsētu un vietējo attīstības centru sasniedzamību perifērijā. Stratēģiski jauno attīstību plānot teritorijās, kas pieejamas ar sabiedrisko transportu, prioritāri tajās vietās, kas pieejamas pa dzelzceļu. Pilsētās paredzēt visefektīvāko zemes izmantošanu, nosakot atbilstošu apbūves blīvumu, intensitāti un daudzveidīgas		Sezonas apdzīvoto vietu – vasarnīcu un dārzkopju ciemu – iespējas pārtapt par pastāvīgi apdzīvotām vietām izvērtēt plānošanas procesā izvērtējot katru gadījumu atsevišķi. Neatbalstīt šo pārtapšanu, ja detalplānojuma izstrādes rezultātā nav iespējams paredzēt un sekojoši nodrošināt vidi nepiesārņojošas, centralizētas infrastruktūras – ūdensvada, kanalizācijas, kā arī normatīviem atbilstoša platuma ielu tīkla attīstības iespējas un sociālās infrastruktūras attīstību. Plānot jauno attīstību laukos respektējot atbilstošās lauku

	nacionālas nozīmes SPA kūrorts, EKO tūrisms, konferenču, semināru u.tml. organizēšana valstī un reģionā izvietotām un starptautiskām institūcijām/organizācijām/ uzņēmumiem. Republikas pilsētas Jūrmalas plānojumā ieteicams izvērtēt iespēju kā prioritāras attīstīt Rīgas reģiona plānojumā paredzētās funkcijas – starptautiskas un nacionālas nozīmes SPA kūrorts, EKO tūrisms, konferenču, semināru u.tml. organizēšana valstī un reģionā izvietotām un starptautiskām institūcijām/organizācijām/ uzņēmumiem. Jūrmalas plānojumā īpaši jāizvērtē kūrorta pamatresursi – skaists gaiss, pludmale, kāpu josla, meži – un to ilgtspējīgas pastāvēšanas un publiskas piekļuves nodrošināšana. Šie resursi uzskatāmi par nacionālu vērtību, kuru attīstīšanā/saglabāšanā nākošajām paaudzēm ieinteresēta visa sabiedrība. Nav pieļaujama publiskās teritorijas – pludmales joslas – publiskas izmantošanas ierobežošana, kāpu joslas apbūve, mežu iznīcināšana un publiski pieejamu meža platību pārvēršana privātās. Reģiona nozīmes centru – Limbažu, Siguldas, Ogres, Tukuma pilsētu plānojumos ieteicams īpaši izvērtēt pilsētu ražošanas specializācijas iespējas/ virzienus, iespējas attīstīt inovatīvas ražotnes/nozares, iespējas sadarbībai ar kaimiņu pilsētām un lauku ciemiem, kā arī ar galvaspilsētas uzņēmumiem. Reģiona nozīmes centru – Limbažu, Siguldas, Ogres, Tukuma pilsētu infrastruktūras (komunikācijas, sabiedriskais transports, darba vietas u.c.) attīstība ir virzāma saikņu starp šīm pilsētu un apkārtnējiem lauku apvidiem stiprināšanai, tādējādi palielinot atbalsta pilsētu “kritisko masu”, nemainot iedzīvotāju dzīves vietas. Ieteicams rezervēt teritorijas tehnoloģisko un biznesa parku izvietošanai, lai to darbība vietējiem uzņēmumiem atvieglotu inovatīvu ražošanas metožu apgūšanu un noieta atrašanu	tehnoloģisko un biznesa parku izvietošanai, lai to darbība vietējiem uzņēmumiem atvieglotu inovatīvu ražošanas metožu apgūšanu un noieta atrašanu nacionālajā/starptautiskajā tirgū. Ieteicams rezervēt teritorijas izglītības iestāžu attīstībai, paredzot vietas apmācības centru, dažāda veida specializēto mācību iestāžu profesionālās izglītības iestāžu vai augstskolu filiāļu izvietošanai. Veicināma publiskās un kultūras dzīves aktivitāte, paredzot mājvietas nevalstiskām organizācijām, publiskām un privātām kultūras institūcijām, kā arī iespējas tās paplašināt un uzlabot. Pielāgot atklātas telpas (laukumus, skvērus, parkus, bulvārus, gājēju ielas) sabiedriskām norisēm un pielāgot tās personām ar īpašām vajadzībām. Izvērtējams pastāvošais un potenciālais pieprasījums pēc jauniem mājokļiem un atbilstoši rezervējamas teritorijas mājokļu attīstīšanai. Izvērtējamas pilsētu teritoriālās attīstības iespējas un, atbilstoši analīzes rezultātiem, paredzamas teritorijas pilsētu funkciju tālākai attīstībai, vienlaikus paredzot nepieciešamo infrastruktūras tīklu attīstīšanu/rekonstrukciju/paplašināšanu. Paredzamas teritorijas pilsētas un tās tuvākās apkārtnes iedzīvotāju		izmantošanas iespējas, lai mazinātu pārvietošanās ar transportu nepieciešamību. Plānot labāku pilsētas teritoriju sasniedzamību, paredzot pasākumus piespiedu pārvietošanās samazināšanai un transporta līdzekļu izmantošanas vajadzību samazināšanai. Prioritāti paredzēt kājāmģājējiem un ekoloģiski tīriem satiksmes līdzekļiem – velosipēdiem un sabiedriskajam elektrotransportam. Paredzēt pasākumus un iespējas palielināt videi draudzīgu transporta un pārvietošanās veidu: sabiedriskā transporta, dzelzceļa, ūdens un velotransporta un kājāmģājēju īpatsvaru no kopējā transporta apjoma. Īpaši veicināt un nodrošināt šo videi labvēlīgo transporta veidu un	teritorijas/telpas ietilpību un mērogu un saskaņā ar reģiona telpiskā plānojuma paredzēto prioritāro darbību attiecīgajā lauku telpā/areālā vai plānot tādu attīstību, kas atbalsta paredzēto darbību Plānot jauna apdzīvojuma, ražošanas, tūrisma un atpūtas aktivitāšu attīstību pēc iespējas izmantojot esošo infrastruktūru. Plānojot viensētu pastāvēšanu zemnieku vai piemājas saimniecību statusā, kā arī to izmantošanu par pilsētu iedzīvotāju otro mājokli, noteikt, ka minimālā viensētas platība ir 1 ha lauksaimniecībā izmantojamas zemes un, ka mežsaimniecības zemēs jaunas viensētas nav veidojamas. Paredzot plānošanas dokumentos attiecīgu politiku, pasākumus un nosacījumus, veicināt dabas
--	---	---	--	--	---

	nacionālajā/starptautiskajā tirgū. Pilsētu – Saulkrastu, Vangažu, Salaspils, Olaines – plāņojumos ieteicams izvērtēt esošo profilējošo funkciju (ražošana – Olainē, Vangažos, pētniecība – Salaspilī, atpūta – Saulkrastos), kā arī rīdzinieku “guļamistabas” funkcijas attīstības iespējas. Lokālās atbalsta struktūrās ietilpstošo mazo pilsētu un lauku ciemu teritoriju plāņojumos īpaša vērība veltāma funkciju savstarpējā sadalījuma un pilsētu/ciemu sadarbības izveidei, īpaši nodarbinātības, pakalpojumu, savstarpējās un citu centru sasniedzamības nodrošināšanas jautājumiem atbilstošās lokālās atbalsta struktūras ietekmes telpā. Ieteicams pirms atsevišķo lokālajā atbalsta struktūrā ietilpstošo centru plāņojumu izstrādāšanas izstrādāt lokālās atbalsta struktūras vienotās funkcionēšanas modeli – attīstības programmu – un panākt atbilstošo pašvaldību vienošanos par sadarbību šīs programmas izpildē. Teritoriju rezervēšana katra atbalsta centra plāņojumā konkrētu funkciju vajadzībām veicama atbilstoši attīstības programmā veiktajam funkciju sadalījumam. Ieteicams saskaņot vienas atbalsta struktūras centru plāņojumu izstrādāšanas laiku, panākot pēc iespējas vienlaicīgu procesa norisi.	skaitam atbilstoša pakalpojumu un darījumu iestāžu/uzņēmumu (pirmsskolas iestādes, skolas, veselības aprūpes, sociālās aprūpes un kultūras iestādes, tirdzniecības centri) izvietojumam. Izstrādājot teritorijas plāņojumu, ņemt vērā attiecīgās teritorijas kultūras mantojuma vērtības. Izstrādājot reģiona apdzīvoto vietu attīstību, ievērot Valsts kultūrpolitikas vadlīnijās definēto minimālo kultūras pakalpojumu grozu. Teritorijas plāņojumos īpaša vērība veltāma pilsētu savstarpējās sasniedzamības un to sasniedzamības no apkārtnes apdzīvotajām vietām uzlabošanai, par prioritāti uzskatot sabiedriskā transporta attīstīšanu. Pilsētu un lauku ciemu teritoriju plānošana veicama saskaņā ar spēkā esošo tiesību un normatīvo aktu prasībām un nenonākot pretrunā ar reģiona plānojuma priekšlikumiem.		kājāmģājēju attīstības iespējas transporta negatīvās ietekmes samazināšanai teritorijās, kas pakļautas augstai satiksmes intensitātei. Plāņojumos paredzēt divlīmeņa krustojumu vai apvadceļu izveidi esošo apdzīvoto vietu pieslēgšanai galvenajiem ceļiem. Prioritāri risināms Olaines un Vangažu pieslēgums atbilstoši Jelgavas un Vidzemes šosejām. Plānojot perspektīvo infrastruktūru (īpaši Krimuldas, Sējas un Inčukalna pagasta teritorijā), izvērtēt perspektīvo vietējās un starptautiskās nozīmes transporta (autoceļu, dzelzceļa) novietnes, atbilstoši Aizsargjoslu likumā noteiktajām maģistrālo gāzesvadu ($P > 1,6 \text{ MPa}$) un Inčukalna pazemes gāzes krātuves un tās urbumu ekspluatācijas un		bagātību saglabāšanu un pieaugumu un samazināt neatjaunojamo dabas resursu izmantošanu. Integrēt kultūrainavu plānošanā, paredzot aizsargāt un radoši attīstīt kultūrainavas. Teritorijas plānojuma ietvaros izstrādāt kultūrainavu aizsardzības un attīstības plānu, nosakot ainavas, kurām ir īpaša vēsturiskā, estētiskā un ekoloģiskā nozīme. Attīstības programmā ietvert cilvēka darbības un lauku neapsaimniekošanas rezultātā degradēto, bojāto ainavu, kurām ir īpaša vēsturiskā, estētiskā un ekoloģiskā nozīme rekultivācijas pasākumus. Lai aizsargātu ūdeni, paredzēt pasākumus virszemes un pazemes ūdeņu aizsardzībai. Paredzēt pasākumus meliorācijas sistēmu uzturēšanai gan meža zemēs, gan lauksaimniecības
Pierīga	Pierīgas areālā esošo pašvaldību plāņojumos par prioritāti uzskatāma teritoriju rezervācija valsts, reģiona un Rīgas attīstībai/nepieciešamo norišu darboties spējas nodrošināšanai un zaļo teritoriju saglabāšanai tehniskajai infrastruktūrai (dzelzceļi, ceļi, enerģijas pārvadi, krātuves, transformēšanas punkti); - vides infrastruktūrai (ūdensapgāde, kanalizācija, atkritumu saimniecība u.c.); - rekreācijai, kūrortsaimniecībai un vides kvalitāti Rīgā un Pierīgā nodrošināšanai dabas teritorijām (no Rīgas izejošiem radiāliem zaļajiem, atklātas neapbūvētas telpas stariem, kas veido ekoloģisko	- plānot zaļo teritoriju saglabāšanu, atkārtotu ierīkošanu un uzturēšanu sporta, atpūtas un kultūras pasākumiem, kā arī veicināt bērnu rotaļlaukumu iekārtošanu un uzturēšanu publiskajos parkos un dzīvojamās kvartālos; - plānojot veicināt ģimenēm un bērniem pieejamību kultūras, sporta un atpūtas pasākumiem; - paredzēt vietas/teritorijas un rīcības ģimenei draudzīgas		un starptautiskās nozīmes transporta (autoceļu, dzelzceļa) novietnes, atbilstoši Aizsargjoslu likumā noteiktajām maģistrālo gāzesvadu ($P > 1,6 \text{ MPa}$) un Inčukalna pazemes gāzes krātuves un tās urbumu ekspluatācijas un		

	karkasu, saistot Rīgu ar Pierīgas meža joslu). Plānot darījumu iestāžu, ražošanas uzņēmumu izvietojumu un jaunu mājokļu būvniecību pastāvošu apdzīvoto vietu, īpaši policentriskā atbalsta karkasa pilsētu, vai vismaz citu jau agrāk apgūtu teritoriju robežās/tām piegulošās teritorijās, pēc iespējas izmantojot esošos tehniskās un vides infrastruktūras tīklus un objektus. Teritoriju plānojumos paredzēt pasākumus, kas: - novērš jaunas pilsētu atlūzu apbūves – mājokļu ciematu/ciemu un atsevišķi izvietotu ražošanas ēku attīstīšanu; - veicina mājokļu ciemu izpēti un tās rezultātiem atbilstošu nodrošināšanu ar tehnisko un vides infrastruktūru, pakalpojumiem un darba vietām, rekreācijas iespējām. Paredzēt pasākumus, kas nepieļauj vairāku apdzīvoto vietu apbūves saplūšanu. Īpaša uzmanība veltāma, lai novērstu vienlaidus lineāras apbūves joslu izveidošanos gar valsts galvenajiem autoceļiem. Sezonas apdzīvoto vietu – vasarnīcu un dārzkopju ciemu – iespējas pārtapt par pastāvīgi apdzīvotām vietām izvērtēt plānošanas procesā izvērtējot katru gadījumu atsevišķi. Neatbalstīt šo pārtapšanu, ja detalplānojuma izstrādes rezultātā nav iespējams paredzēt un sekojoši nodrošināt vidi nepiesārņojošas, centralizētas infrastruktūras – ūdensvada, kanalizācijas, kā arī normatīviem atbilstoša platuma ielu tīkla attīstības iespējas un sociālās infrastruktūras attīstību. Rīgas rajona pašvaldību teritorijās, īpaši tajās, kas robežojas ar Rīgas pilsētu ierobežot jaunu viensētu tipa apdzīvoto vietu veidošanos, nosakot, ka minimālā vienas viensētas platība ir 1 ha lauksaimniecībā izmantojamas zemes un ka mežsaimniecības zemēs jaunas viensētas nav veidojamas.	infrastruktūras un vides iekārtošanai (ieskaitot sabiedrisko transportu, iepirkšanās vietas, veselības aprūpes iestādes, sabiedrisko pakalpojumu institūcijas u.c.). Teritorijas plānojumos noteikt iespējamās plūdu līnijas. Neparedzēt jaunu būvniecību iespējami applūstošās teritorijās bez priekšizpētes un speciālu projektu izstrādes, kas nepieciešamības gadījumā paredz drošu inženiertehnisko aizsargbūvju izveidi. Teritorijas plānojumos izvērtēt jaunas apbūves iespējamību polderos, veicot izpēti, izvērtējot vai polderu hidrotehniskais stāvoklis ir piemērots apbūvei un ņemot vērā iespējamo vides risku. Nepieciešamības gadījumā paredzēt drošu inženiertehnisko gruntsūdens līmeņa uzturēšanas sistēmu uzturēšanu vai izbūvi. Neplānot jaunu apbūvi upju un ezeru palienēs, ūdenskrātuvju aizsargjoslās un tauvas joslās. Plānot pasākumus kultūras mantojuma pienācīgai saglabāšanai, atjaunošanai un izmantošanai, veicinot kultūras mantojuma ekonomiskā potenciāla pieaugumu un tā izmantošanu, un kvalitatīvu kultūras pakalpojumu pieejamību reģiona iedzīvotājiem Plānot energoefektīvu un arhitektoniski kvalitatīvu jauno būvniecību.		drošības aizsargjoslām. Plānot tranzīta kravu transporta kustības samazināšanos cauri pilsētu centriem un piejūras teritorijās. Plānojumos paredzēt perspektīvo transporta un infrastruktūras maģistrālo trašu rezervēšanu, teritoriju rezervēšanu pārvadu un aplveida krustojumu izbūvei. Plānojumos, pēc iespējas, samazināt un savstarpēji attālināt esošos pieslēgumus, atturēties no jaunu pievadceļu pieslēgšanas tieši galvenajiem ceļiem, bet ceļu pieslēgšanā ievērot hierarhiju pievadceļš – II šķiras ceļš – I šķiras ceļš – galvenais ceļš. Plānojumos paredzēt gājēju, velosipēdu un lauksaimniecības tehnikas pāreju izbūvi pār autoceļiem ar intensīvu satiksmes noslodzi. Apbūves attīstību plānot tādā attālumā		zemēs. Lai aizsargātu augsni, paredzēt pasākumus augsnes erozijas novēršanai un piesārņotās augsnes attīrīšanai. Plānot mežu/meža teritoriju, t.sk. pašvaldību mežu, attīstību un apsaimniekošanu Plānot pasākumus kultūras mantojuma pienācīgai saglabāšanai, atjaunošanai un izmantošanai, veicinot kultūras mantojuma ekonomiskā potenciāla pieaugumu un tā izmantošanu, un kvalitatīvu kultūras pakalpojumu pieejamību reģiona iedzīvotājiem Papildus esošajai plānošanas praksei, attīstības programmās un teritorijas plānojumos plānot/paredzēt meliorācijas sistēmu attīstību un iestrādāt vietējā līmeņa rīcības stratēģijas iespējamu
Lauksaimniec				Lauksaimniecības zemju areālos esošo pašvaldību		

Ības zemju areāli		Plānojot jaunas siltumapgādes sistēmas un/vai veco sistēmu to uzlabošanu, prioritāri paredzēt izmantot vietējos atjaunojamos energoresursus Papildus esošajai plānošanas praksei, attīstības programmās un teritorijas plānojumos integrēt/iekļaut arī nodarbinātības un iedzīvotāju veselīga dzīves veida nodrošināšanas jautājumus Vēlams izstrādāt integrētas pilsētu/citu apdzīvotu vietu un robežteritoriju telpiskās attīstības stratēģijas ietverot tajās vietējo pašvaldību, arī reģiona un Latvijas pārrobežu teritorijas Veicināt reģionā hierarhiski strukturētas apdzīvojuma sistēmas, kuras mugurkaulu veido policentrisks atbalsta pilsētu/cienu karkass, veidošanos, prioritāri attīstot šo pilsētu/cienu infrastruktūru,		no ceļa vai dzelzceļa, kas neprasa tehniskus risinājumus tās aizsardzībai pret auto transporta vai dzelzceļa transporta radīto troksni un izplūdes gāzēm. Paredzēt pasākumus esošās apbūves aizsardzībai no trokšņa. Paredzēt teritorijas kājāmgājējiem, pastaigu un tūrisma taku, un veloceļu tīklu izveidi, kā arī rezervēt pietiekošas teritorijas kājāmgājējiem un veloceļu tīklu izveidei perspektīvā. Plānojot paredzēt vietas, objektus un infrastruktūru cilvēkiem ar kustību traucējumiem, indivīdiem ratiņkrēslos un personām ar bērnu ratiņiem. Plānojot paredzēt pārejas meža dzīvniekiem un ganāmpulkiem. Plānojumos paredzēt ugunsdzēsības depo	plānojumos par prioritāti uzskatāma teritoriju izmantošana lauksaimniecībai, sniedzot atbalstu šai darbībai Neplānot, bez pamatotas vajadzības, lauksaimniecības zemju transformēšanu citos zemes izmantošanas veidos Noteikt lauksaimniecības zemes ar augstu dabisko augsnes auglību. Neapsaimniekotām, ar nezālēm, krūmāju vai mežu aizaugušām nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijām un citām lauksaimniecības zemēm ar augstu dabisko augsnes auglību, paredzēt rekultivācijas pasākumus Lauku teritorijās ar jauktu (daudzveidīgu) mozaīkveida zemes izmantošanu un dažādu saimniecisko darbību atbalstāma daudzveidīga saimnieciskā darbība. Veicināma lauku teritoriju izmantošana rekreācijai, lauku, eko, kultūras un aktīvajam tūrismam Noteikt lauksaimniecības zemes ar augstu dabisko augsnes auglību. Neapsaimniekotām, ar nezālēm, krūmāju vai	dabas katastrofu gadījumiem
Jaukta mozaīkveida zemes lietojuma telpa		ierosinot daudzveidīgus projektus un piesaistot cilvēku un finanšu resursus projektu īstenošanai. Ievērot pēctecības principu – prioritāri apdzīvojumu pilnveidot, attīstot un restrukturizējot esošās apdzīvotās vietas, kas noteiktas spēkā esošajos vietējo pašvaldību plānojumos Īstenot ilgtspējīgas attīstības principus, plānojot: taupīgu resursu izmantošanu: <i>zemes</i> - veidojot līdzsvarotu apdzīvoto vietu telpisko struktūru, racionālus infrastruktūras un komunālos tīklus un objektus,				

		<i>enerģijas</i> - rosinot pāreju uz inovatīviem, energoefektīviem apdzīvoto vietu nodrošināšanas un ražošanas uzņēmumu funkcionēšanas veidiem; vides piesārņošanas iespēju samazināšanu: <i>inovatīvu risinājumu un tehnoloģiju</i> izmantošanu apbūvē, komunālajā saimniecībā un ražošanā, <i>priekšroku dodot nepiesārņojošiem vai mazpiesārņojošiem transporta veidiem</i> (kājām iešana, velosipēdi, sabiedriskais transports, īpaši dzelzceļš). Apdzīvotu vietu attīstībā priekšroku dot iedzīvotāju skaita un apbūves blīvuma paaugstināšanai esošajās pilsētās un ciemos. Jaunu mājokļu, sociālo un citu pakalpojumu objektu, darba vietu attīstīšanu		atrašanās vietas (zemes gabala platība 1.6 – 2.0 ha), lai nodrošinātu VUGD ierašanos ugunsgrēka, avārijas un glābšanas darbu vietā saskaņā ar normatīvajiem aktiem. Plānojot jaunas ielas un ceļus, paredzēt nepieciešamās piebrauktuves un caurbrauktuves ugunsdzēsības tehnikai saskaņā ar normatīvo aktu prasībām Plānojot jaunas siltumapgādes sistēmas un/vai veco sistēmu to uzlabošanu, prioritāri paredzēt izmantot vietējos atjaunojamos energoresursus	mežu aizaugušām lauksaimniecības zemēm ar augstu dabisko augsnes auglību, ja nepieciešams, paredzēt rekultivācijas pasākumus. Neparedzēt, bez pamatotas vajadzības, meža zemju transformāciju citos zemes izmantošanas veidos. Paredzēt lauku identitātes un raksturīgo īpatnību saglabāšanas nosacījumus apbūvei (ēku veidolam, jumtiem, būvniecības materiāliem, ēku krāsai u.c.) un ieteikumus tradicionālai lauku būvniecībai un vietējo būvmateriālu izmantošanai.	
Tūrisma un dabas aizsardzības teritorijas		pēc iespējas plānot esošajās apdzīvotajās vietās, izmantojot esošo infrastruktūru un nepilnvērtīgi izmantotas vai pamestas apbūves teritorijas, ierobežojot neapbūvēto “zaļo” teritoriju apgūšanu un neparedzot meža zemes transformāciju jaunai mājokļu un ražošanas objektu apbūvei. Attīstot esošās un plānojot jaunas apdzīvotās vietas, izmantot plānošanas paņēmienus, kas nepieļauj/kavē vienlaidus apbūves zonu izveidi gar ceļiem, ūdenstilpju un ūdensteču krastiem un citur reģiona teritorijā.		Mazināt trokšņa nepatīkamo ietekmi un ietekmi uz veselību ar atbilstošu zemes izmantošanas plānošanu un paredzot citus aizsargpasākumus. Jaunas dzīvojamās teritorijas vai citas trokšņu jutīgas funkcijas neizvietot	Tūrisma/rekreācijas un dabas vides areālos ietilpstošo pašvaldību teritorijas plānojumos par prioritāti uzskatāma teritoriju izmantošana tūrisma un rekreācijas iespēju attīstībai, paredzot atbalstu šai darbībai. Plānot ilgtspējīga tūrisma un rekreācijas un to nodrošinošas infrastruktūras attīstību, ņemot vērā vides aizsardzības prasības un aizsargājamo teritoriju dabas aizsardzības plānus.	

		Attīstot esošās un plānojot jaunas apdzīvotās vietas starp apdzīvotajām vietām plānot/saglabāt atdalošās joslas - atklātas mežu, pļavu, lauku u.c. telpas. Ražošanas un noliktavu apbūves teritorijas izvietojamas atsevišķi no dzīvojamām teritorijām atdalot tās ar zaļo joslu. Dzīvojamā un sabiedrisko objektu apbūve no „A” kategorijas uzņēmumu teritorijas ārējās robežas izvietojama normatīvo aktu noteiktajos attālumos. Rekreāciju tai skaitā vasarnīcu un dārzkopību teritorijas nedrīkst tieši piekļauties rūpniecisko objektu teritorijām. Apdzīvojuma sistēmā saglabāt līdzsvaru starp teritorijā izvietoto mājokļu, darba vietu un pieejamo pakalpojumu daudzumu un daudzveidību, regulāri izvērtējot pilsētu/cienu ietekmes zonās esošo mājokļu, darba vietu un pieejamo pakalpojumu kopumu (t.i., īstenojot šo faktoru attīstības monitoringu). Apdzīvojuma attīstīšanu (esošo apdzīvoto vietu augšanu, jaunu izveidi) plānot, ievērojot esošo valsts I un II šķiras ceļu un dzelzceļa līniju izvietojumu, lai radītu priekšnosacījumus intensīvai sabiedriskā transporta izmantošanai un līdz ar to arī tā attīstīšanai. Jaunu dzīvojamo apbūvi īpaši ieteicams izvietot dzelzceļa		trokšņu zonās bez atbilstošiem trokšņa samazināšanas pasākumiem Uzmanību pievērst Inčukalna pazemes gāzes krātuves teritorijas, maģistrālo gāzesvadu un gāzesvadu sakaru kabeļu, gāzes regulēšanas staciju un sadales gāzesvadu novietņu un to aizsargjoslu precīzai attēlošanai un aprakstam pašvaldību teritoriju plānojumos	Neparedzēt tūrisma un rekreācijas attīstīšanas iespēju nodrošināšo dabas resursu samazināšanu uz dzīvojamās un ražošanas objektu apbūves rēķina. Neparedzēt, bez īpaši pamatotas vajadzības, mežu zemju transformāciju citos zemes izmantošanas veidos. Paredzēt ūdensmalu izmantošanu sabiedrības vajadzībām, saglabāt sabiedrībai piekļuvi ūdensmalām un pārvietošanās iespējas gar tām. Plānot labiekārtotu peldvietu izvietojumu un autostāvvietu izveidošanu pie tām. Paredzēt izstrādāt vietējās lauku identitātes un raksturīgo īpatnību saglabāšanas nosacījumus jaunbūvējamām vai atjaunojamām ēkām (ēku veidolam, jumtiem, būvniecības materiāliem, krāsai u.c.), ainavai un teritoriju apsaimniekošanai, ieteikumus tradicionālai lauku būvniecībai un vietējo būvmateriālu izmantošanai. Plānot īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, izmantošanu ilgtspējīga	
--	--	--	--	--	--	--

		staciju tuvumā/dzelzceļa sasniedzamības joslā.			tūrisma attīstībai, atbilstoši izvēlētajam tūrisma profilam un šo teritoriju dabas aizsardzības noteikumiem un dabas aizsardzības plāniem. Neatbalstīt un plānos neparedzēt tādas dinamiskas darbības, kas var radīt kaitējumu videi un tūrisma attīstībai. Neparedzēt, bez īpaši pamatotas vajadzības, meža zemju transformāciju citos zemes izmantošanas veidos.	
Rīgas zaļā loka vides aizsardzības un rekreācijas telpa					Rīgas zaļā loka vides aizsardzības un rekreācijas teritorijā esošo pašvaldību plānojumos par prioritāti uzskatāma Rīgas zaļā loka viengabalainības, tā ekoloģisko funkciju un bioloģiskās daudzveidības saglabāšana un teritoriju saglabāšana valsts, reģiona un Rīgas attīstībai nepieciešamo norišu darboties spējas nodrošināšanai tagad un nākotnē. -prioritāri dabas teritoriju saglabāšanai, kas nodrošina ekoloģisko līdzsvaru un vides kvalitāti Rīgā un Pierīgā un veido reģiona	

					ekoloģiskā karkasa pamatu; -rekreācijai, kūrortsaimniecībai nepieciešamām teritorijām; -tehniskajai infrastruktūrai (dzelzceļi, ceļi, enerģijas pārvadi, krātuves, transformēšanas punkti) nepieciešamām teritorijām; - vides infrastruktūrai (ūdensapgāde, kanalizācija u.c.) nepieciešamām teritorijām; Plānot rekreācijas un tūrisma iespēju attīstību Rīgas iedzīvotājiem, viesiem un tuvākās apkāmes iedzīvotājiem, ņemot vērā loka ekoloģiskās funkcijas un vides aizsardzības intereses. Neatbalstīt tādas dinamiskas un plašas darbības, kas var radīt kaitējumu videi un rekreācijas iespēju attīstībai. Neparedzēt meža zemju transformāciju dzīvojamai, darījumu un ražošanas apbūvei. Neparedzēt, bez pamatotas vajadzības, lauksaimniecības zemju transformēšanu citos	
--	--	--	--	--	--	--

					zemes izmantošanas veidos. Tikai balstoties uz argumentētu nepieciešamību pieļaujama lauksaimniecības zemju transformācija jaunai būvniecībai.	
Piejūras urbānā, rekreācijas un vides aizsardzības josla					Par prioritāti uzskatot publiskās vajadzības, paredzēt ilgtspējīga tūrisma un rekreācijas iespēju attīstību, tūrisma un rekreācijas infrastruktūras un ar tūrisma saistītas saimnieciskās darbības attīstību. Ņemot vērā paredzamās klimata izmaiņas, jūras līmeņa celšanos, jūras erozijas procesu attīstību un piekrastes joslas ekoloģiskās funkcijas, ja nepieciešama pilsētu un ciemu teritoriju paplašināšana, tā jāplāno virzienā uz sauszemi. Pilsētu un ciemu teritoriju paplašināšanās/izstiepšanās gar piekrasti nav pieļaujama. Ierobežojama izkliedētas attīstības veidošanās gar piekrasti. Jaunas būvniecības, infrastruktūras objektu u.c. un atpūtas centru plānošana piekrastes joslā ārpus esošajām	

					apdzīvotām pieļaujama tikai tad, ja tā cieši saistīta ar esošo apbūvi un infrastruktūru vai tās funkcijas nosaka nepieciešamību atrasties piekrastē. Teritorijas plānojumos jāparāda jūras krasta erozijas, applūšanas un iespējamās vēja erozijas riska joslas. Ņemot vērā paredzamo jūras erozijas procesu attīstību, teritorijas plānojumos jānosaka paaugstinātā pamatkrasta erozijas riska robeža turpmākajiem 50 gadiem un perspektīvā Rīgas jūras līča krasta kāpas aizsargjoslu. Paaugstināta krasta erozijas riska joslā neparedzēt apbūves paplašināšanu un kapitālu infrastruktūras objektu ierīkošanu. Lai nodrošinātu sabiedrībai nozīmīgas infrastruktūras (ceļu, inženiertīklu u.c.) saglabāšanu, plānot piekrastes aizsardzības pasākumus un nozīmīgāko infrastruktūras (ceļu, inženiertīklu u.c.) objektu pārcelšanu no nenovēršamās pamatkrasta erozijas riska	
--	--	--	--	--	--	--

					joslām uz iekšzemi. Jaunu attīstību piekrastē plānot tā, lai tā saudzīgi attiektos pret ainavu, neveidotu vizuālas barjeras. Jāparedz saglabāt un attīstīt zaļās joslas, nodrošinot, ka jaunā apbūve „nepārgriež” vienlaidus zaļās panorāmas skatu no jūras puses un ēku augstums nepārsniedz priežu galotnes. Pirms jebkura lielāka mēroga attīstības projekta vai citām izmaiņām piekrastes dabā un ainavā, izstrādāt ainavu plānojumu, ietverot sagaidāmās vizuālās ietekmes uz vidi novērtējumu. Paredzēt pārvietošanos ar privāto autotransportu atvirzīt cik vien tālu iespējams no piekrastes. Plānojot videi draudzīgāka transporta (sabiedriskais transports, velo) attīstību, ierobežot pārvietošanos ar personisko autotransportu gar piekrasti. Plānot tranzīta kravu transporta kustības samazināšanos cauri pilsētu centriem un	
--	--	--	--	--	---	--

Piejūras tūrisma un vides aizsardzības josla					piejūras teritorijās. Vēja ģeneratoru attīstību plānot ar saudzīgu attieksmi pret ainavu, nepieļaujot to būvniecību tūrisma attīstībai, kā arī migrējošiem putniem svarīgās teritorijās. Paredzēt vietējās identitātes un raksturīgo īpatnību saglabāšanai nosacījumus ēku veidolam, jumtiem, būvniecības materiāliem, ēku krāsai u.c., ainavai, teritorijas izmantošanai, ieteikumus būvniecībai saskaņā ar tradicionālo vasarnīcu un piekrastes zvejniekciemu apbūvi un vietējo būvmateriālu izmantošanai. Saglabāt Piejūrā pilsētu, ciemu un dabas teritoriju miju un ainavu. Šajā joslā ietilpstošo pilsētu daļās un ciemos saglabāt un attīstīt „dārzu (mežu) pilsētu” raksturu. Lai saglabātu rekreācijas un tūrisma attīstības iespējas un dabisko ainavu, neplānot vēja ģeneratoru attīstību.	
Rīgas/ Pierīgas vienotā ūdens sistēma					Plānot sabiedrībai pieejamu, rekreācijas un tūrisma attīstībai izmantojamu	

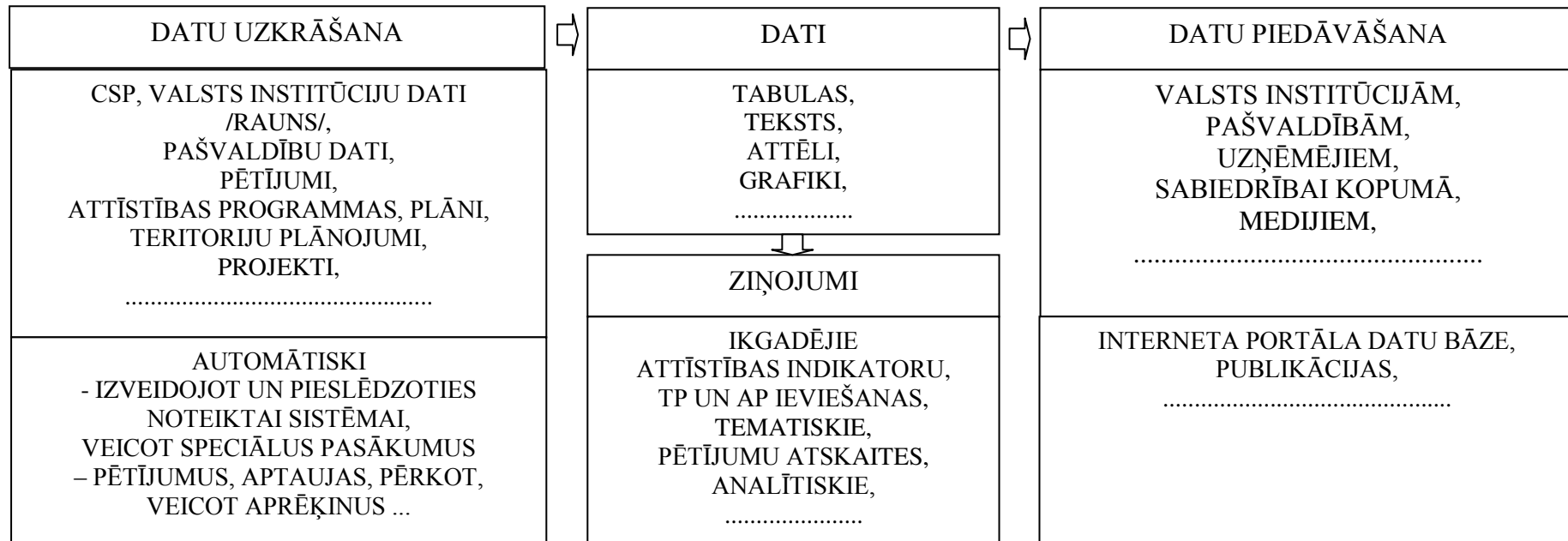
					Rīgas/Pierīgas vienoto ūdens sistēmu un paredzēt pasākumus rekreācijas vietu pie iekšzemes ūdeņiem sasaistei ar atpūtas vietām Rīgas jūras līča piekrastē. Pilsētu teritorijās paredzēt ne mazāk kā 20 m platu ūdensmalu izmantošanai publiskām vajadzībām. Paredzēt pārvietošanās iespējas gar ūdensmalām (pastaigu takas, celiņi skriešanai, skrituļošanai, velo celiņi u.c.), kā arī pieeju tām. Nepieciešamības gadījumā risināt jautājumus par zemes īpašumu atsavināšanu vai atpirkšanu sabiedrības vajadzībām. Plānos paredzēt atpūtas uz ūdens attīstības iespējas. Plānot labiekārtotu peldvietu attīstību. Nodrošināt upju ainavekoloģisko funkciju saglabāšanu, neparedzot darbības, kas varētu tās apdraudēt. Paredzēt upju ieleju prioritāru izmantošanu rekreācijai un ilgtspējīga tūrisma attīstībai. Nodrošināt upju krastu pieejamību un pārvietošanās iespējas gar tiem. Aizliegt lielāku	
--	--	--	--	--	--	--

					teritoriju vienlaidus nožogšanu gar upēm. Izņēmumi pieļaujami tikai valsts nozīmes infrastruktūras objektu teritorijām. Gar upēm nepieļaut vienlaidus apdzīvojuma attīstību. Neparedzēt atsevišķu jaunu dzīvojamās apbūves parcelāciju izveidi upju ielejās ārpus esošajiem ciemiem vai pilsētu robežām. Jauno attīstību upju ielejās plānot saudzējot ainavu, lai jaunā apbūve nedegradētu ainavu ne fiziski, ne vizuāli (nebojātu skatus, neveidotu vizuālas barjeras). Kultūrainavu aizsardzības un attīstības plānos īpašu vērību veltīt ainavu renovācijas/rekonstrukcijas pasākumiem.	
--	--	--	--	--	--	--

PIELIKUMS N6 **Rīgas reģiona attīstības un plānošanas uzraudzības sistēmas struktūra**

PIELIKUMS N6.1.

Rīgas plānošanas reģiona attīstības uzraudzības sistēmas ieviešana

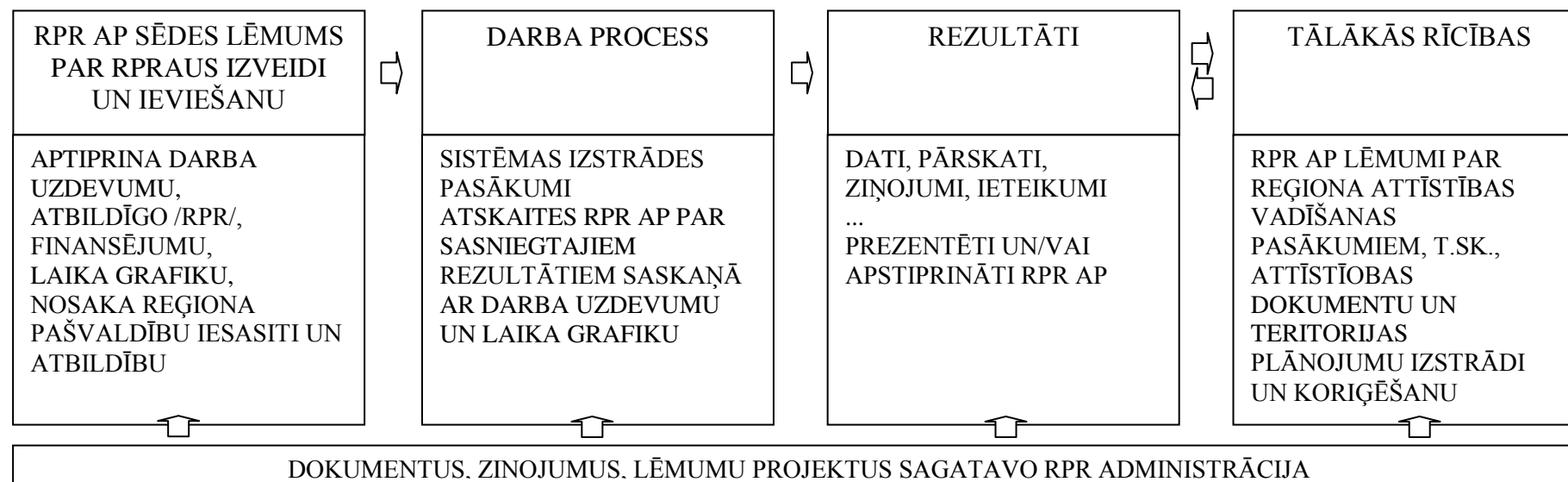
PIELIKUMS N6.2.

Dati un to izmantošana Rīgas plānošanas reģiona attīstības uzraudzībā

Datu ieguve	Datu apstrāde	Apkopotie dati	Izmantošanas mērķi	Mērķgrupas	Rīcības/funkcijas
Valsts datu reģistri Pētījumi, aptaujas Pašvaldību dati	Aprēķini Sistematizācija Unifikācija	GIS, RAUNS, pašvaldību savietojami dati	Ziņojumi, analīzes, Pārskati, ieteikumi,	Reģiona pašvaldības, RAPLM, Valsts institūcijas, uzņēmēji	Reģionālās politikas veidošana Projektu izstrāde Informatīva, Izglītojoša,

PIELIKUMS N 6.3.

Rīgas plānošanas reģiona attīstības uzraudzības soli

PIELIKUMS N7

Teritoriālā griezumā pieejamā Valsts statistikā informācija

Informācijas saturs	<i>statistikas reģioni</i>	<i>rajoni un republikas pilsētas</i>	<i>visas administratīvās teritorijas</i>
<i>Nacionālo kontu sistēma</i>			
IKP un kopējā pievienotā vērtība faktiskajās cenās	X	X	
Teritorijas attīstības indekss		X	X
<i>Valsts finanses, bankas un citas finanšu iestādes un naudas apgrozība</i>			
Pašvaldību pamatbudžeta izpilde pa ieņēmumu un izdevumu veidiem			X
Pašvaldību speciālā budžeta izpilde pa ieņēmumu un izdevumu veidiem			X
Samaksātie nodokļi pa veidiem		X	
Aktuālie nodokļu parādi pa to veidiem		X	
<i>Demogrāfiskā statistika</i>			
Pastāvīgo iedzīvotāju skaits			X
Iedzīvotāju dabiskā kustība		X	
Dabiskās kustības rādītāji grupējumos pēc dažādām sociālekonomiskajām un demogrāfiskajām pazīmēm			X
Noslēgto un šķirto laulību skaits			X
Dzīvesvietā reģistrēto un no valsts izbraukušo personu skaits			Rīga
Migrācijas rādītāji pēc dažādām sociālekonomiskajām un demogrāfiskajām pazīmēm		X	
Iedzīvotāju dzimuma struktūras un vecuma struktūras aprēķini		X	
Iedzīvotāju nacionālā sastāva aprēķini		X	
Iedzīvotāju mirstības cēloņi		X	
Iedzīvotāju skaits darbaspējas vecumā			X
Valstī notiekošo administratīvi teritoriālo izmaiņu uzskaitē un ar tām saistītie iedzīvotāju skaita izmaiņu aprēķini			X
Informācija pašvaldību finanšu izlīdzināšanas aprēķiniem			X
<i>Izglītības un zinātnes statistika</i>			
Vispārīzglītojošo dienas skolu darbības rādītāji	X		X
Vakarskolu darbības rādītāji	X		X
Pirmsskolas bērnu iestāžu darbības rādītāji	X		X
Augstskolu darbības rādītāji	X		X
Profesionālo izglītības iestāžu darbības rādītāji	X		X
Interesu izglītības iestāžu darbības rādītāji	X	X	
Bērnu mūzikas skolu un mākslas skolu darbības rādītāji			X
Pieaugušo apmācības iestāžu darbības rādītāji			X
Zinātnisko iestāžu darbības rādītāji	X		X
<i>Kultūras statistika</i>			
Bibliotēku darbības rādītāji	X		X
Muzeju darbības rādītāji	X		X
Teātru darbības rādītāji		X	

Kino iestāžu darbības rādītāji	X		X
Kultūras namu un tautas namu darbība rādītāji	X		X
Ar tautas namiem nesaistīto māksliniecisko kolektīvu un pulciņu darbības rādītāji		X	
Grāmatu, žurnālu, avīžu un citu periodisko izdevumu izdošana		X	
<i>Veselības aprūpes statistika</i>			
Veselības aprūpes iestāžu tīkls	X		X
Saslimstība ar dažādām slimībām		X	
Slimnīcu darbība		X	
Grūtnieču un jaundzimušo veselības aprūpe		X	
Bērnu un jauniešu veselības aprūpe		X	
Potēšana pret infekcijas slimībām		X	
Neatliekamās medicīniskās palīdzības darbs		X	
Invaliditātes piešķiršana		X	
<i>Sociālās aizsardzības statistika</i>			
Valsts pensijas saņēmušo pensionāru kopskaits un sadalījums pēc saņemtās pensijas veida	X		X
Piešķirtās valsts pensijas vidējais apmērs un izmaksātās valsts pensijas vidējais apmērs, kopējie izdevumi pensijām, pensionāru sadalījums pa vecuma grupām		X	
Valsts sociālie pabalsti		X	
Pašvaldību sociālo pabalstu saņēmēju skaits attiecīgā mērķa grupā, izlietotā summa, pabalstu saņēmušo ģimeņu skaits	X		X
Bērnu bāreņu aprūpes centru un pašvaldību bērnu namu patversmju skaits, vietu skaits, bērnu skaits u.c.	X		X
Veco ļaužu, invalīdu un personu ar garīga rakstura traucējumiem pansionātu skaits, vietu skaits, iemītnieku skaits u.c.			X
Specializēto bērnu sociālās aprūpes centru skaits, vietu skaits, bērnu skaits			X
Profesionālās rehabilitācijas centri: vietu skaits, dalībnieku skaits u.c.		X	
Mājas aprūpe	X		X
Adopcija		X	
Aizbildnībā esošo bērnu skaits		X	
Valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta saņēmēji		X	
Sociāli apdrošināto personu skaits, t.sk. pašnodarbinātie		X	
Bērnu skaits, par kuriem piešķirta piemaksa par bērnu-invalīdu pie ģimenes valsts pabalsta		X	
<i>Likumpārkāpumu un sabiedrībai nevēlamu, tiesu statistika</i>			
Reģistrēto noziedzīgo nodarījumu skaits un to atklāšana		X	
Pie kriminālatbildības saukto personu skaits		X	
Ugunsgrēku skaits, nodarītie materiālie zaudējumi, bojāgājušo skaits, iemesli		X	
Likumpārkāpumi mežu izmantošanas un aizsardzības jomā		rajoni	
Likumpārkāpumi vides un dabas aizsardzības jomā		rajoni	

Ceļu satiksmes negadījumu skaits, bojā gājušo cilvēku skaits, ievainoto cilvēku skaits		X	
Konstatētie un novērstie bērnu tiesību pārkāpumi		X	
Reģistrēto administratīvo pārkāpumu skaits		rajoni	
<i>Uzņēmējdarbības (komercsabiedrību) reģistri</i>			
Ekonomiski aktīvo uzņēmējdarbības (komercsabiedrību) skaits			X
Jaunizveidoto un likvidēto uzņēmējdarbības (komercsabiedrību) skaits			X
Uzņēmējdarbības sadalījums pēc strādājošo skaita			X
Pārtikas uzņēmumu reģistrs			X
<i>Īsternāra statistika</i>			
Izdoto būvatļauju skaits			X
<i>Darba statistika</i>			
Ekonomiski aktīvo, nodarbināto un nestrādājošo iedzīvotāju skaits		X	
Bezdarbnieku pabalstu izmaksa – pabalstu saņēmēju skaits un pabalstu summa		X	
Bezdarbnieku skaits, sastāvs un reģistrēto brīvo darba vietu skaits		X	
Bezdarbnieku skaits un dzimuma sastāvs			X
<i>Lauksaimniecības statistika</i>			
Lauksaimniecības kultūru sējumu platības, kopražs un ražība		rajoni	
Lopu, putnu, kažokzvēru skaits		rajoni	
Dažādu l/s produktu iepirkums		rajoni	
Puķkopība (realizācija)		rajoni	
Lauksaimniecības produkcijas realizācija naturālā un vērtības izteiksmē		rajoni	
Lauksaimniecības tehnikas daudzums		rajoni	
Minerālmēslu un organiskā mēslojuma iestrādāšana un augu aizsardzības līdzekļu lietošana		rajoni	
Informācija par valsts subsīdiu saņēmējiem	X		
Valsts subsīdiu izmaksas	X		
Lauku saimniecības struktūras apsekojums		rajoni	
Lauksaimniecības kultūru sējumu platību prognoze	X		
Lauksaimniecības kultūru kopražu prognoze	X		
SUDAT kopsavilkuma dati	X		
Informācija par netradicionālajām lauksaimniecības nozarēm	X		
Nokauto dzīvnieku skaits veterinārajā uzraudzībā esošajās kautuvēs	X		
Deklarāciju par gada ražu kopsavilkums	X		
Kopsavilkums un informācija par aprēķinātiem un samaksātiem nodokļiem lauksaimniecības statūtsabiedrībās	X		
Lauku saimniecību reģistrs			X
<i>Mežsaimniecības statistika</i>			
Meža zemju sadalījums pa koku sugām un vecuma klasēm		rajoni	

Koku izciršana galvenajā cirtē u.c. cirtēs		rajoni	
Meža ugunsgrēkos izdegusi platība u.c.		rajoni	
Meža atjaunošana valsts mežos u.c. mežos		rajoni	
Meža aizsardzības pasākumi		rajoni	
Lietkoksnes iegūšana lauku saimniecībās		rajoni	
Medījamo savvaļas dzīvnieku uzskaitē, nomedīto dzīvnieku skaits		rajoni	
<i>Materiālo resursu un enerģētikas statistika</i>			
Siltumenerģijas ražošana un sadale, kurināmā patēriņš tās ražošanai			X
Sašķidrīnātās gāzes piegāde patērētājiem		X	
Kurināmā atlikums pēc stāvokļa uz 1.oktobri		X	
<i>Investīciju un būvniecības statistika</i>			
Pamatlīdzekļu iegāde un citas nefinanšu investīcijas		X	
Izdoto būvatļauju skaits			X
<i>Tirdzniecības statistika</i>			
Mazumtirdzniecības veikalu, stendu un kiosku skaits			X
<i>Transporta statistika</i>			
Autotransporta līdzekļu skaits, to skaitā privātpersonu transportlīdzekļi		rajoni	
Valsts autoceļu garums		rajoni	
Pagastu autoceļu garums		rajoni	
Pilsētu ielu garums		pilsētas	
Mežu autoceļu garums		rajoni	
Tramvaju un trolejbusu līniju garums		pilsētas	
Dzelzceļa pasažieru staciju un pieturas punktu skaits		X	
Kravu pārvadājumi autotransportā	X		
Pasažieru pārvadājumi, pasažieru apgrozība pilsētu elektrotransportā, pilsētu elektrotransporta vagonu nobraukums		pilsētas	
Nosūtītās un saņemtās kravas			ostas
Ar pasažieru kuģiem un prāmjiem iebraukušie un izbraukušie pasažieri			ostas
Kuģu satiksme ostās			ostas
V A/S "Latvijas pasts" pasta iestāžu un pastnieku skaits		rajoni	
Investīcijas ostas infrastruktūrā			ostas
<i>Tūrisma statistika</i>			
Tūrisma firmu darbība		Rīga	
Viesnīcu, moteļu, viesu māju, kūrortviesnīcu, kempingu u.c. tūristu mītnu skaits u.c.	X		X
Lauku tūrisms	X		
<i>Nekustamā īpašuma statistika</i>			
Nekustamajā īpašumā esošo zemju, ēku un būvju, dzīvokļu īpašumu skaits un platības, īpašnieks vai vadītājs, lietošanas mērķis, kadastrālā vērtība			X
Dzīvojamā fonda apsaimniekošana			X
Dzīvojamā fonda atjaunošana un apsaimniekošana		X	
Dienesta viesnīcu darbība			X

Pašvaldību palīdzība dzīvokļu jautājumu risināšanā			pilsētas, pagasti, novadi
Zemes sadalījums pēc zemes lietošanas veidiem un īpašniekiem			pilsētas, pagasti, novadi
Pilsētu zemju platības			pilsētas
Darījumi ar nekustamo īpašumu			pilsētas
Nekustamo īpašumu privatizācijas gaita Latvijā		X	
<i>Vides aizsardzības statistika</i>			
Gaisa piesārņojums no stacionāriem izmešu avotiem		X	
Ūdens lietošanas rādītāji		X	
Kanalizācijas saimniecība			X
Izdevumi vides aizsardzībai		X	
Radioaktīvās vielas, kodolmateriāli un citi jonizējošā strāvojuma avoti		X	
Bīstamie atkritumi		X	
Sadzīves atkritumi		X	
Vides veselības novērojumu rādītāji		X	
<i>Informācijas sabiedrības procesu statistika</i>			
Izglītības iestāžu nodrošinātība ar datortehniku, interneta pieslēgumu		X	
Mājsaimniecību nodrošinātība ar informācijas un sakaru līdzekļiem	X	pilsētas un lauki	
Publiskā telekomunikāciju tīkla kopējais telefona abonentu līniju skaits	pilsētas un lauki	X	
Mobilā telefona bāzes staciju skaits		rajoni	
Televīzijas staciju un raidītāju skaits		rajoni	
Sauszemes fiksētā dienesta radiostacijas		X	
Mobilās un pārnēsājamās radiostacijas		X	
Stacionārās radiostacijas		X	
Gaisakuģu stacijas		X	
Kuģu stacijas radio atļaujas		X	
Satelītu zemes stacijas		X	
Televīzijas un radio studiju darbība		X	

PIELIKUMS N8

Indikatori attīstības procesu apzināšanai, vadībai un plānošanai**Paskaidrojumi - Indikatoru sarakstam**

Rādītāji sadalīti 3 veidu informācijas grupās:

Tiešā – bez papildus aprēķināšanas,

Sintezētā – aritmētiski aprēķināta,

Sintezētā * – aprēķināta izmantojot kādu no speciālajām metodēm.

Savukārt aile "Avots" norāda uz informācijas pirmavotu. Gadījumos, kad tā nav aizpildīta, tas norāda uz šāda veida informācijas nepieejamību tiešā ceļā, bet no plānošanas viedokļa tā ir nepieciešama. Tā ir Centrālās Statistikas pārvaldes informācija. Šādu rādītāju lielā daudzuma dēļ nav tehniski iespējams precīzi norādīt katra rādītāja pirmavotu, tāpēc darbā pēc iespējas tika izmantotas atsauces uz "neordināriem" rādītājiem. Šādu rādītāju grupas gadījumā atsauce norādīta nodaļas jeb apakšnodaļas sākumā. Sadaļā "Nepieciešamie plānošanas līmeņi" tiek norādīti vēlami plānošanas līmeņi, kur var izmantot doto rādītāju. Gadījumos, kad rādītājs ir nepieciešams, bet nav pieejams attiecīgajā pakāpē, tas tiek izdalīts ar *Italic* stila burtiem Sadaļā "Raksturojums" tiek doti nepieciešamie paskaidrojumi par dotā indikatora izmantošanu. Viena gada rādītāji ilustrē situāciju dotajā laika sprīdī. Tāpēc, lai iegūtu objektīvu priekšstatu par tendencēm, nepieciešams apskatīt rādītājus dinamikā. Jo garāks laika intervāls, jo objektīvāka teritorijas attīstības aina. Šobrīd kā optimālo laika intervālu var pieņemt 5 gadus. Tas ļaus pietiekoši objektīvi novērtēt situāciju. Kā minimālais intervāls atbilst 3 gadiem, kas sakrīt ar jebkuras darbības vispārpieņemto attīstības ciklu. Tāpēc tabulā nav visiem rādītājiem norādīts laika intervāls. Jo lielāka teritorija, jo mazāk objektīvi rādītāja vidējā vērtība norāda patieso situāciju. Tāpēc, lai novērtētu teritorijas situācijas jeb notiekošo procesu neviennozīmīgu, apkopotas rādītāju triju lielumu klastergrupas: minimālās, vidējās un maksimālās. Šādi var novērtēt nevienādīguma pakāpi un objektīvi novērtēt konkrēto teritoriju jeb teritoriālo grupu.

Indikatoru sarakstā izmantotie saīsinājumi

#	Saīsinājumi	Atšifrējums
1.	CSP	Latvijas Republikas Centrālā Statistikas Pārvalde
2.	VZD	Valsts Zemes Dienests
3.	NVD	Nodarbinātības valsts dienests
4.	UR	LR Uzņēmumu reģistrs
5.	LZKC	Latvijas zemes kadastra centrs
6.	ES	Eiropas Savienība
7.	EM	Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija
8.	D	Direkcija
9.	SM	LR Satiksmes ministrija
10.	LIZ	Lauksaimniecībā izmantojama zeme
11.	ID	Valsts Ieņēmumu dienests
12.	ICI	<i>Iepirkumu cenu indekss</i>
13.	NKP	Iekšzemes kopprodukts

Indikatoru saraksts

1. Teritorijas vispārējs raksturojums¹⁰

1.1 Teritorijas raksturojums

1.1.1 Teritorijas apdzīvojama struktūra un telpiskie plāni

#	Rādītājs	Informācijas veids	Avots	Nepieciešamais plānošanas līmenis	Raksturojums
1.1.1.1 Teritorijas apdzīvojama struktūra					
1.	Vietējo pašvaldību kopskaits	Tiešā	CSP	Raj./reģ.	
2.	Kopplatība	Tiešā	VZD	Pag./raj./reģ.	
3.	Pastāvīgo iedzīvotāju skaits	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
4.	Dzīvesvietu kopskaits ar iedzīvotāju skaitu <1000	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
5.	Dzīvesvietu kopskaits ar iedzīvotāju skaitu 1000 – 5000	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
6.	Dzīvesvietu kopskaits ar iedzīvotāju skaitu 5 000 - 10 000	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
7.	Dzīvesvietu kopskaits ar iedzīvotāju skaitu 10 000 - 20 000	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
8.	Dzīvesvietu kopskaits ar iedzīvotāju skaitu 20 000 - 40 000	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
9.	Dzīvesvietu kopskaits ar iedzīvotāju skaitu 40 000 - 100 000	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
10.	Dzīvesvietu kopskaits ar iedzīvotāju skaitu 100 000 - 500 000	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
11.	Dzīvesvietu kopskaits ar iedzīvotāju skaitu > 500 000	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
12.	Iedzīvotāju vidējais blīvums	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ.	
13.	Iedzīvotāju blīvums dzīvesvietā	Sintezētā		Pag./raj./reģ.	
14.	Iedzīvotāju blīvums laukos	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ.	
1.1.1.2 Teritorijas izmantošana					
1.	Teritorijas intensitātes izmantošanas ¹¹ procents	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	Attiecība apbūvēto teritoriju pret teritoriju zem ceļiem
2.	Teritorijas izmantošanas izmaiņas	Sintezētā	VZD	Pag./raj./reģ.	Izmaiņas pret 1995.g. notikušas apbūvētas teritorijas un teritorijas zem ceļiem
3.	Zemes lietojumu sadales %: lauksaimniecība, meži, krūmāji, pagalmi, ceļi, pārējās zemes	Sintezētā	VZD	Pag./raj./reģ.	1994.g., 1997.g., 2000.g.
4.	Fizisko personu zemes īpašumi, īpatsvara dinamika	Sintezētā	VZD	Pag./raj./reģ.	1994.g., 1997.g., 2000.g.
5.	Zemes nomas lietojuma īpatsvara	Sintezētā	VZD	Pag./raj./reģ.	1994.g., 1997.g., 2000.g.

¹⁰ Izmantotas nodaļas struktūras avots: Development Trends of Spatial Structures in the Joint Planning Area of Berlin-Brandenburg.

¹¹ Rādītāju avots: Development Trends of Spatial Structures in the Joint Planning Area of Berlin-Brandenburg.

	dinamika				
6.	Teritorijas apbūves intensitāte dinamika	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ.	Dzīvojamā kopplatības izmaiņas uz 1 iedzīvotāju 1994.g., 1997.g., 2000.g.
1.1.1.3 Teritoriju telpiskā attīstība					
1.	Teritoriju plānošanas intensitāte	Tiešā	VARAM	Pag./raj./reģ.	Pabeigto teritoriālpārplānojumu skaits
2.	Teritorijas izmantošanas izmaiņas	Sintezētā	VZD	Pag./raj./reģ.	Izmaiņas pret 1995.g. notikušas apbūvētas teritorijas un teritorijas zem ceļiem

1.1.2. Teritoriju ietilpības kapacitāte

#	<i>Rādītājs</i>	<i>Informācijas veids</i>	<i>Avots</i>	Nepieciešamais plānošanas līmenis	<i>Raksturojums</i>
1.1.2.1 Iedzīvotāji un nodarbinātība					
1.	Pastāvīgo iedzīvotāju skaits	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
2.	Nodarbināto iedzīvotāju skaits ražošanas un pakalpojumu sfērā uz 1 tūkst. Iedzīvotāju	Sintezētā	CSP	Raj./reģ./ES	
3.	Nodarbināto iedzīvotāju skaits pārvaldē uz 1 tūkst. Iedzīvotāju	Sintezētā	CSP	Raj./reģ./ES	
1.1.2.2 Uzņēmējdarbība					
1.	Uzņēmumu kopskaits	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ.	
2.	Lielo uzņēmumu īpatsvars	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ.	Virs 20 strādājošo
3.	Izmitināšanas iestādēs skaits	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ.	
4.	Izmitināšanas iestādēs apkalpoto personu skaits	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
5.	Izmitināšanas iestādēs apkalpoto ārzemes personu īpatsvars	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ.	
6.	Restorānu, bāru un ēdnīcu skaits	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
1.1.2.3 Automobilizācijas pakāpe					
1.	Automašīnu skaits	Tiešā	CSDD	Raj./reģ./ES	
2.	Automašīnu skaits uz 1000 iedz.	Sintezētā	CSDD	Raj./reģ./ES	
1.1.2.4 Inženiertehniskā infrastruktūra					
1.	Valsts ceļu garums	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
2.	Valsts ceļu blīvums	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
3.	Valsts ceļu garums uz 1 iedzīvotāju	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
4.	Pašvaldības ceļu garums	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
5.	Pašvaldības ceļu blīvums	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
6.	Pašvaldības ceļu garums uz 1 iedz.	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
7.	Centralizēto ūdensapgādes tīkla kopgarums (km)	Tiešā	PS	Pag./raj./reģ.	

8.	Centralizēto kanalizācijas tīkla kopgarums (km)	Tieša		Pag./raj./reģ.	
9.	Centralizēto siltumapgādes tīkla kopgarums (km)	Tieša		Pag./raj./reģ.	
10.	Sadzīves izgāztuves kopapjoma izmantošanas % (tūkst.m3)	Sintezētā	CSP, VM	Pag./raj./reģ.	
11.	Sadzīves izgāztuves neizlietots kopapjoms uz 1 iedz.				
12.	Teritoriju noklājuma % ar TV			Pag./raj./reģ./ ES	
13.	Teritoriju noklājuma % ar radio				
14.	Teritoriju noklājuma % ar mobilo telefonu				
1.1.2.5 Sociālā infrastruktūra					
1.	Tautas namu skaits	Tieša	CSP	Pag./raj./reģ.	
2.	Apmeklētāju skaits				
3.	Muzeju skaits				
4.	Izglītības iestāžu skaits				
5.	Specializēto mācību iestāžu skaits				
6.	Bērnudārzu skaits				
7.	Bērnunamu iemītnieku īpatsvars				
8.	Veco ļaužu pansionātu skaits				
9.	Nakts patversmju skaits				
10.	Aptieku skaits	Tieša	CSP	Pag./raj./reģ./ ES	
11.	Ārstu skaits uz 1 tūkst. iedz.	Sintezētā			
12.	Vidējā medicīniskā personāla skaits uz 1 tūkst. Iedzīvotājiem				
1.1.2.6 Dzīvojamais fonds					
1.	Dzīvojamā fonda kopplatība (tūkst.m²)	Tieša	CSP	Pag./raj./reģ./ ES	
2.	Pašvaldības dzīvojamā fonda īpatsvars (%)	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ.	
3.	Neizmantojamo dzīvojamo platību īpatsvars	Sintezētā	PŠ	Pag./raj./reģ.	
1.1.2.7 Sakaru attīstības pakāpe					
1.	Fiksēto telefona līniju abonentu skaits	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ ES	
2.	Mobilo telefonu skaits	Tiešā	CSP	Raj./reģ./ES	
3.	Interneta pieslēgumi kopskaits	Tiešā		Pag./raj./reģ./E S	
4.	Personālo datoru skaits ¹²	Tiešā		Pag./raj./reģ./E S	
1.1.2.8 Masu mediji					
1.	Žurnālu un laikrakstu izdošana kopskaits uz 1 tūkst. iedz.	Tieša	CSP	Pag./raj./reģ./ ES	Izdevuma skaits gada beigās
2.	Žurnālu un laikrakstu gada metiens	Tieša	CSP	Raj./reģ./ES	Milj.eks.
1.1.2.9 Lauksaimniecības zemes vērtējums					
1.	Koriģētais lauksaimniecības zemes novērtējums, Ls/ha	Sintezētā	LZKC	Pag.	
2.	Klasteru grupa ar minimālo koriģēto LIZ novērtējumu, Ls/ha	Sintezētā*	LZKC	Raj./reģ.	

¹² Rādītāju avots: World Development Indicators. World Bank. 1999.

3.	Klasteru grupa ar vidējo koriģēto LIZ novērtējumu, Ls/ha	Sintezētā*	LZKC	Raj./reģ.	
4.	Klasteru grupa ar maksimālo koriģēto LIZ novērtējumu, Ls/ha	Sintezētā*	LZKC	Raj./reģ.	
5.	Nekoriģētais lauksaimniecības zemes novērtējums, Ls/ha	Sintezētā*	LZKC	Pag.	
6.	Klasteru grupa ar minimālo nekoriģēto LIZ novērtējumu, Ls/ha	Sintezētā*	LZKC	Raj./reģ.	
7.	Klasteru grupa ar vidējo nekoriģēto LIZ novērtējumu, Ls/ha	Sintezētā*	LZKC	Raj./reģ.	
8.	Klasteru grupa ar maksimālo nekoriģēto LIZ novērtējumu, Ls/ha	Sintezētā*	LZKC	Raj./reģ.	

1.2 Sociālais raksturojums

1.2.1 Demogrāfiskā struktūra

#	Rādītājs	Informācijas veids	Avots	Nepieciešamais plānošanas līmenis	Raksturojums
1.	Pastāvīgo iedzīvotāju skaits	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
2.	Iedzīvotāju nepilsoņu īpatsvars	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ.	
3.	Iedzīvotāju skaita izmaiņas	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	Izmaiņas 3-5 gados (vid. 1 gada laikā salīdzinot ar iepriekš. gadu)
4.	Lauku iedzīvotāju skaits	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ.	
5.	Lauku iedzīvotāju īpatsvars (%)	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ.	
6.	Iedzīvotāju īpatsvars līdz darbības vecumam (%)	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ.	
7.	Iedzīvotāju īpatsvars darbības vecumā (%)	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ.	
8.	Iedzīvotāju dabiskais pieaugums	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	Iedzīvotāju sk. pieaugums 1 tūkst. uz iedz. vid. 3 gadu laikā attiecībā pret 3 iepriekšējiem gadiem.
9.	Demogrāfiskā slodze	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ.	

1.2.2 Izglītība

#	Rādītājs	Informācijas veids	Avots	Nepieciešamais plānošanas līmenis	Raksturojums
1.	Personu skaits ar augstāko izglītību	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
2.	Personas ar augstāko un vidējo izglītību uz 1 tūkst. Iedzīvotāju	Sintezētā	CSP	Raj./reģ./ES	(no 18g.vec.)
3.	Izglītības iestādes audzēkņu skaits	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
4.	Skolas audzēkņu īpatsvars	Sintezētā	PS		

5.	Pamatskolas audzēkņu īpatsvars		PS		
6.	Skolēnu skaits uz 1 skolotāju	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ ES	
7.	Studentu kopskaits	Tieša	CSP	Pag./raj./reģ./ ES	
8.	Bērnunamu audzēkņu īpatsvars	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ ES	
9.					

1.2.3 Veselības aizsardzība

#	Rādītājs	Informācijas veids	Avots	Nepieciešamais plānošanas līmenis	Raksturojums
1.	Slimo kases kopējais budžets	Tieša		Pag./raj./reģ./ES	
2.	Slimo kases kopējais budžets uz 1 iedzīvotāju	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
3.	Alkoholisko dzērienu patēriņš uz 1 iedzīvotāju	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	litros
4.	Vecumā līdz 1 gadam mirušo bērnu skaits uz 1 tūkst. Dzimušajiem	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	(bērni vecumā līdz 1 gadam)
5.	Mirstību koeficients	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	Mirušo skaits vidēji gadā uz 1 tūkst. iedz.

1.2.4 Likumpārkāpumi

#	Rādītājs	Informācijas veids	Avots	Nepieciešamais plānošanas līmenis	Raksturojums
1.	Reģistrēto noziegumu skaits	Tieša	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
2.	Reģistrēto pašnāvības skaits	Tieša	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
3.	Noziedzības līmeņu dinamika	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	(noziegumu skaits uz 1 tūkst. iedz.)
4.	Noziegumu izdarījušo nepilngadīgu īpatsvars	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
5.	Narkomānu kopskaits	Tieša		Pag./raj./reģ./ES	

1.3 Ekonomiskais raksturojums

1.3.1 Finances

#	Rādītājs	Informācijas veids	Avots	Nepieciešamais plānošanas līmenis	Raksturojums
1.3.1.1 Makroekonomiskais raksturojums					
1.	Kopprodukts (Ls.)	Sintezētā*	CSP	Raj./reģ./ES	
2.	Kopprodukts (ECU)	Sintezētā*	CSP	Raj./reģ./ES	
3.	Kopprodukts uz 1 iedz. (Ls.)	Sintezētā*	CSP	Raj./reģ./ES	
4.	Kopprodukts uz 1 iedz. (ECU)	Sintezētā*	CSP	Raj./reģ./ES	
5.	Ikgada kopprodukta pieaugums uz 1 strādājošo (%)	Sintezētā*	CSP	Raj./reģ./ES	Izmaiņas % Gada
6.	Ikgada ražošanas produkcijas pieaugums (%)	Sintezētā*	CSP	Raj./reģ./ES	Izmaiņas % Gada
7.	Kopprodukta ikgada pieauguma	Sintezētā*	CSP	Raj./reģ./ES	

	īpatsvars (%)				
8.	Investīcijas kopapjoms	Tiešā	CSP	Raj./reģ./ES	
9.	Investīcijas uz 1 iedz.	Sintezētā	CSP	Raj./reģ./ES	
10.	Investīcijas īpatsvars pret iekšzemes kopproduktu	Sintezētā	CSP	Raj./reģ./ES	
11.	Tirdzniecības balansē ar lauksaimniecības produktiem	Sintezētā*		Raj./reģ./ES	tekošas cenas mil. Ls.
1.3.1.2 Pašvaldību budžets					
1.	Pašvaldības budžetu ieņēmumi	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
2.	Pašvaldības budžetu ieņēmumi uz 1 iedzīvotāju	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
3.	Nodokļu ieņēmumu īpatsvars	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
4.	Dotācijas īpatsvars	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
5.	Iedzīvotāju ienākuma nodokļa īpatsvars	Sintezētā		Pag./raj./reģ.	
6.	Iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi uz 1 iedz.	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
7.	Pašvaldības budžeta izdevumi	Tiešā		Pag./raj./reģ./ES	
8.	Pašvaldības budžeta izdevumi uz 1 iedzīvotāju	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
9.	Īpatsvars izdevumu izglītībai	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
10.	Īpatsvars izdevumu kultūrai	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
11.	Īpatsvars izdevumu pārvaldei	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
12.	Izdevumu pārvaldei uz 1 iedzīvotāju	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
13.	Pašvaldības parāds	Sintezētā*		Pag./raj./reģ./ES	Gada beigas % no kopprodukta

1.3.2 Nodarbinātība

#	Rādītājs	Informācijas veids	Avots	Nepieciešamais plānošanas līmenis	Raksturojums
1.	Kopēja nodarbinātība	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
2.	Nodarbinātie iedzīvotāju % no darbaspējīgajiem iedzīvotājiem	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
3.	Pārvalde nodarbināto iedzīvotāju skaits	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	Valsts un pašvaldības institūcijas
4.	Ražošana nodarbināto iedzīvotāju īpatsvars (%)	Sintezētā	CSP	Raj./reģ./ES	
5.	Pakalpojumu sfēra nodarbināto iedzīvotāju īpatsvars (%)	Sintezētā	CSP	Raj./reģ./ES	
6.	Lauksaimniecība nodarbināto iedzīvotāju īpatsvars (%)	Sintezētā	CSP	Raj./reģ./ES	
7.	Pārvalde nodarbināto uz 1 tūkst. iedzīvotāju	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	

8.	Ražošana nodarbināto uz 1 tūkst. iedzīvotāju	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
9.	Pakalpojumu sfēra nodarbināto uz 1 tūkst. Iedzīvotāju	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
10.	Lauksaimniecība nodarbināto uz 1 tūkst. Iedzīvotāju	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
11.	Lauksaimniecība nodarbināto iedzīvotāju uz 100 ha. LIZ	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
12.	Reģistrēto bezdarbnieku skaits	Tiešā	NVD	Pag./raj./reģ./ES	
13.	Reģistrēto bezdarbnieku skaits uz 1 tūkst. Iedzīvotāju	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
14.	Profesionālo bezdarbnieku skaits	Tiešā		Pag./raj./reģ.	
15.	Profesionālo bezdarbnieku skaits uz 1 tūkst. Iedzīvotāju	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
16.	Reģistrētā bezdarba līmenis	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	% no ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem, vidēji gadā

1.3.3 Uzņēmējdarbība

#	Rādītājs	Informācijas veids	Avots	Nepieciešamais plānošanas līmenis	Raksturojums
1.3.3.1. Reģistrētie uzņēmumi					
1.	Ekonomisko aktīvo uzņēmumu skaits	Tiešā	UR	Pag./raj./reģ./ES	
2.	Ekonomisko aktīvo uzņēmumu skaits uz tūkst. iedz.	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
3.	Ekonomisko aktīvo uzņēmumu īpatsvars lauksaimniecībā	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
4.	Zemnieku saimniecību īpatsvars starp ekonomiski aktīvajiem uzņēmumiem	Sintezētā	UR	Pag./raj./reģ./ES	
1.3.3.2. Ražošana					
1.	Apgrozības apjoms tekošās cenas	Sintezētā	CSP	Raj./reģ./ES	
2.	Pārākās produktu īpatsvars apgrozības apjomā	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ.	
3.	Rūpniecības produkcijas indekss (1990-1995=100)	Sintezētā	CSP	Raj./reģ./ES	
1.3.3.3. Lauksaimniecība un mežsaimniecība					
1.	Graudaugu un pākšaugu kopražā	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ.	cnt
2.	Cukurbiešu kopražā	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ.	cnt
3.	Kartupeļu kopražā	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ.	cnt
4.	Mājlopu kopskaits uz 1 iedzīvotāju	Sintezētā		Pag./raj./reģ.	
5.	Lauksaimniecības produkcijas indekss (1990-1995=100)	Sintezētā	CSP	Raj./reģ./ES	
6.	Ciršu krāja lauksaimniecības uzņēmumu mežos	Sintezētā*	CSP	Pag./raj./reģ.	tūkst. m ³
7.	Ciršu krāja privātā īpašuma mežos	Sintezētā*	CSP	Pag./raj./reģ.	tūkst. m ³
1.3.3.3. Iekšzemes tirdzniecība un maksas pakalpojumi					

1.	Mazumtirdzniecības apgrozījums	Sintezētā*	CSP	Raj./reģ.	Kopā ar tirgu un sabiedriskās ēdināšanas apgrozījuma, tūkst. Ls.
2.	Mazumtirdzniecības apgrozījums uz vienu iedzīvotāju	Sintezētā*	CSP	Raj./reģ.	Ls.
3.	Uztura produktu īpatsvars mazumtirdzniecības apgrozījuma apjoma	Sintezētā*	CSP	Raj./reģ.	%
4.	Latvijas ceļotāja vidējie izdevumi diennaktī	Sintezētā*	CSP	Raj./reģ./ES	Ls.
5.	Ārzemju ceļotāju vidējie izdevumi diennaktī	Sintezētā*	CSP	Raj./reģ./ES	Ls.
6.	Latvijas ceļotāja vidējs uzturēšanās ilgums	Sintezētā*	CSP	Raj./reģ./ES	diennaktis
7.	Ārzemju ceļotāju vidējs uzturēšanās ilgums	Sintezētā*	CSP	Raj./reģ./ES	diennaktis

2. Teritoriju savstarpējā salīdzināšana

2.1 Teritorijas raksturojums

2.1.1 Teritorijas apdzīvojama struktūra un zonējuma plāni

#	Rādītājs	Informācijas veids	Avots	Nepieciešamais plānošanas līmenis	Raksturojums
2.1.1.1 Teritoriju struktūra					
1.	Vietējo pašvaldību kopskaits	Tiešā	CSP	Raj./reģ.	
2.	Kopplatība (ha)	Tiešā	VZD	Pag./raj./reģ.	
3.	Klasteru grupa ar minimālo platību lieluma (ha)	Sintezētā		Raj./reģ.	
4.	Klasteru grupa ar vidējo platību lieluma (ha)	Sintezētā		Raj./reģ.	
5.	Klasteru grupa ar maksimālo platību lieluma (ha)	Sintezētā		Raj./reģ.	
6.	Klasteru grupa ar minimālo platību lieluma (%)	Sintezētā		Raj./reģ.	
7.	Klasteru grupa ar vidējo platību lieluma (%)	Sintezētā		Raj./reģ.	
8.	Klasteru grupa ar maksimālo platību lieluma (%)	Sintezētā		Raj./reģ.	
9.	Dzīvesvietu kopskaits ar iedzīvotāju skaitu <1000	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
10.	Dzīvesvietu kopskaits ar iedzīvotāju skaitu 1000 – 5000	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
11.	Dzīvesvietu kopskaits ar iedzīvotāju skaitu 5 000 - 10 000	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
12.	Dzīvesvietu kopskaits ar iedzīvotāju skaitu 10 000 - 20 000	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
13.	Dzīvesvietu kopskaits ar iedzīvotāju skaitu 20 000 - 40 000	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
14.	Dzīvesvietu kopskaits ar	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./	

	iedzīvotāju skaitu 40 000 - 100 000			ES	
15.	Dzīvesvietu kopskaits ar iedzīvotāju skaitu 100 000 - 500 000	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
16.	Dzīvesvietu kopskaits ar iedzīvotāju skaitu > 500 000	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
2.1.1.2 Iedzīvotāju blīvums					
1.	Iedzīvotāju vidējais blīvums	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ.	
2.	Iedzīvotāju blīvums dzīvesvietas	Sintezētā		Pag./raj./reģ.	
3.	Iedzīvotāju blīvums laukos	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ.	
4.	Klasteru grupa ar minimālo iedzīvotāju blīvumu laukos	Sintezētā		Raj./reģ.	
5.	Klasteru grupa ar vidējo iedzīvotāju blīvumu laukos	Sintezētā		Raj./reģ.	
6.	Klasteru grupa ar maksimālo iedzīvotāju blīvumu laukos	Sintezētā		Raj./reģ.	
2.1.1.3 Teritoriju intensitātes izmantošana					
1.	Teritorijas intensitāte izmantošanas procents	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	Attiecība apbūvēto teritoriju pret teritoriju zem ceļiem
2.	Zemes lietojumu sadales (ha): lauksaimniecība, meži, krūmāji, pagalmi, ceļi, pārējās zemes	Tiešā	VZD	Pag./raj./reģ./ES	
3.	Zemes lietojumu sadales %: lauksaimniecība, meži, krūmāji, pagalmi, ceļi, pārējās zemes	Sintezētā	VZD	Pag./raj./reģ.	1994.g., 1997.g., 2000.g.
4.	Fizisko personu zemes īpašumi īpatsvara dinamika	Sintezētā	VZD	Pag./raj./reģ.	1994.g., 1997.g., 2000.g.
5.	Zemes nomas lietojuma īpatsvara dinamika	Sintezētā	VZD	Pag./raj./reģ.	1994.g., 1997.g., 2000.g.
6.	Teritorijas apbūves intensitāte dinamika	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ.	Dzīvojama kopplatības izmaiņas uz 1 iedzīvotāju 1994.g., 1997.g., 2000.g.
7.	Dzīvojama kopplatība (m ²)	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ.	
8.	Pašvaldības dzīvojama kopplatība (m ²)	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ.	
9.	Pašvaldības dzīvojamās kopplatības % no kopējā dzīvojama platība (m ²)	Sintezētā		Pag./raj./reģ.	
10.	Būvmontāžas līgumdarbu izpilde	Tiešā	CSP	Raj./reģ.	Pēc būvorganizācijas atrašanās vietas
2.1.1.4 Teritoriju telpiskā attīstība					
1.	Teritoriju plānošana intensitāte	Tiešā	RAPLM	Pag./raj./reģ.	Pabeigto teritoriālpārveidojumu skaits
2.	Teritorijas izmantošanas izmaiņas	Sintezētā	VZD	Pag./raj./reģ.	Izmaiņas pret 1995.g. notikušās apbūvētas teritorijas un teritorijas zem ceļiem

2.1.2 Teritoriju ietilpības kapacitāte

#	Rādītājs	Informācijas	Avots	Nepieciešamais	Raksturojums
---	----------	--------------	-------	----------------	--------------

		<i>veids</i>		plānošanas līmenis	
2.1.2.1 Iedzīvotāji un nodarbinātība					
1.	Pastāvīgo iedzīvotāju skaits	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ ES	
2.	Nodarbināto iedzīvotāju skaits ražošana un pakalpojumi uz 1 tūkst. Iedzīvotāju	Sintezētā	CSP	Raj./reģ./ES	
3.	Nodarbināto iedzīvotāju skaits pārvalde uz 1 tūkst. Iedzīvotāju	Sintezētā	CSP	Raj./reģ./ES	
2.1.2.2 Uzņēmējdarbība					
1.	Uzņēmumu kopskaits	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ.	
2.	Lielo uzņēmumu īpatsvars	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ.	Virs 20 strādājošo
3.	Izmitināšanas iestādēs skaits	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ.	
4.	Izmitināšanas iestādēs apkalpoto personu skaits	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ ES	
5.	Izmitināšanas iestādēs apkalpoto ārzemes personu īpatsvars	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ.	
6.	Mazumtirdzniecības veikalu, stendu un kiosku kopskaits	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ ES	
7.	Mazumtirdzniecības veikalu, stendu un kiosku skaits uz 1 tūkst iedz.	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ ES	
8.	Restorānu, bāru un ēdnīcu skaits	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ ES	
9.	Restorānu, bāru un ēdnīcu skaits uz 1 tūkst iedz.	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ ES	
2.1.2.3 Autotransports					
1.	Automašīnu skaits	Tiešā	CSDD	Pag./raj./reģ./ ES	
2.	Automašīnu skaits uz 1000 iedz.	Sintezētā	CSDD	Pag./raj./reģ./ ES	
2.1.2.4 Teritoriju noklājums ar inženiertehnisko infrastruktūru					
1.	Valsts ceļu blīvums	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ ES	uz 1 km2
2.	Valsts ceļu garums uz 1 iedzīvotāju	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ ES	
3.	Pašvaldības ceļu blīvums	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ ES	uz 1 km2
4.	Pašvaldības ceļu garums uz 1 iedz.	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ ES	
5.	Sadzīves izgāztuves neizlietots kopapjoms uz 1 iedz.	Sintezētā	CSP, VM	Pag./raj./reģ./ ES	
6.	Teritoriju noklājuma % ar TV	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ ES	
7.	Teritoriju noklājuma % ar kabeļu TV	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ ES	
8.	Teritoriju noklājuma % ar radio	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ ES	
9.	Teritoriju noklājuma % ar mobilo telefonu	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ ES	
10.	Teritoriju noklājuma % ar elektrību	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ ES	
11.	Teritoriju noklājuma % ar gāzes	Sintezētā		Pag./raj./reģ./	

	apgādes			ES	
12.	Pilsētas apbūvēto teritoriju pieslēgšanas % pie centralizētiem ūdensapgādes tīklam	Sintezētā		Raj./reģ.	
13.	Pilsētas apbūvēto teritoriju pieslēgšanas % pie centralizētiem kanalizācijas tīklam	Sintezētā		Raj./reģ.	
14.	Pilsētas apbūvēto teritoriju pieslēgšanas % pie centralizētiem siltumapgādes tīklam	Sintezētā		Raj./reģ.	
15.	Pilsētas apbūvēto teritoriju pieslēgšanas % pie centralizētiem gāzes apgādes tīklam	Sintezētā		Raj./reģ.	
2.1.2.5 Teritorijas inženiertehniskā infrastruktūra un tās stāvoklis					
1.	Valsts ceļu garums (km)	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
2.	Valsts ceļu garums pēc seguma veidiem (km)	Tiešā		Pag./raj./reģ.	
3.	Pašvaldības ceļu garums (km)	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
4.	Pašvaldības ceļu garums pēc seguma veidiem (km)	Tiešā		Pag./raj./reģ.	
5.	Centralizēto ūdensapgādes tīkla kopgarums (km)	Tieša		Pag./raj./reģ.	
6.	Centralizēto kanalizācijas tīkla kopgarums (km)	Tieša		Pag./raj./reģ.	
7.	Centralizēto siltumapgādes tīkla kopgarums (km)	Tieša		Pag./raj./reģ.	
8.	Izgāztnes kopapjoms (tūkst.m3)	Tieša	CSP, VM	Pag./raj./reģ.	
9.	Pašvaldības ceļu stāvoklis pēc seguma veidiem (km)	Tiešā			
10.	Centralizēto ūdensapgādes tīklu nolietotības pakāpe (%)	Sintezētā		Pag./raj./reģ.	
11.	Centralizēto kanalizācijas tīklu nolietotības pakāpe (%)	Sintezētā		Pag./raj./reģ.	
12.	Centralizēto siltumapgādes tīklu nolietotības pakāpe (%)	Sintezētā		Pag./raj./reģ.	
13.	Sadzīves izgāztnes kopapjoma izmantošanas % (tūkst.m3)	Sintezētā	CSP, VM	Pag./raj./reģ.	
2.1.2.6 Sociālā infrastruktūra					
2.1.2.6.1 Kultūra					
1.	Tautas namu skaits	Tieša	CSP, PŠ	Pag./raj./reģ.	
2.	Apmeklētāju skaits				
3.	Muzeju skaits				
4.	Apmeklētāju skaits				
2.1.2.6.2 Izglītība					
1.	Skolas skaits	Tieša	CSP, PŠ	Pag./raj./reģ.	
2.	Skolas audzēkņu kopskaits				
3.	Skolas vietējo audzēkņu īpatsvars	Sintezētā			
4.	Pamatskolas skaits	Tieša			
5.	Pamatskolas audzēkņu kopskaits				
6.	Specializētas mācību iestādes skaits				
7.	Specializētas mācību iestādes				

	audzēkņu kopskaits				
8.	Specializētas mācību iestādes vietējo audzēkņu īpatsvars	Sintezētā			
9.	Bērnudārzu skaits	Tieša			
10.	Bērnudārzu audzēkņu kopskaits				
2.1.2.6.3 Sociālā aprūpe					
1.	Bērnunamu skaits	Tieša	CSP, PŠ	Pag./raj./reģ.	
2.	Bērnunamu audzēkņu kopskaits				
3.	Veco ļaužu pansionātu skaits				
4.	Veco ļaužu pansionātu iemītnieku kopskaits				
5.	Nakts patversmes skaits				
6.	Nakts patversmes iemītnieku kopskaits				
2.1.2.6.4 Veselības aizsardzība					
1.	Aptieku skaits	Tieša	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
2.	Ārstu skaits uz 1 tūkst. iedz.	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
3.	Vidējo medicīnisko personālu skaits uz 1 tūkst. Iedzīvotājiem	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
2.1.2.7 Dzīvojamais fonds					
1.	Dzīvojama fonda kopplatība (tūkst.m²)	Tieša	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
2.	Pašvaldības dzīvojama fonda īpatsvars (%)	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ.	
3.	Neizmantojama pašvaldības dzīvojama platība - pamestas mājas, nepabeigta celtniecība utt. (m²)	Tieša	PŠ	Pag./raj./reģ.	
4.	Neizmantojamās dzīvojamās platības īpatsvars	Sintezētā	PŠ	Pag./raj./reģ.	
2.1.2.8 Sakari					
1.	Pamata telefona aparātu skaits	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
2.	Pamata telefona aparātu skaits uz tūkst. iedzīvotāju.	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
3.	Mobilo telefonu skaits	Tiešā	CSP	Raj./reģ./ES	
4.	Mobilo telefonu skaits uz 1 tūkst. iedzīvotāju.	Sintezētā		Raj./reģ./ES	
5.	Interneta pieslēgumi kopskaits	Tiešā		Pag./raj./reģ./ES	
6.	Interneta pieslēgumu skaits uz 1 tūkst. iedzīvotāju.	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
7.	Personālo datoru skaits ¹³	Tiešā		Pag./raj./reģ./ES	
8.	Personālo datoru skaits uz 1 tūkst. iedzīvotāju	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
2.1.2.9 Prese					
1.	Žurnālu un laikrakstu izdošana kopskaits uz 1 tūkst. iedz.	Tieša	CSP	Pag./raj./reģ./ES	Izdevuma skaits gada beigās
2.	Žurnālu un laikrakstu gada metiens	Tieša	CSP	Raj./reģ./ES	Milj.eks.

¹³ Rādītāju avots: World Development Indicators. World Bank. 1999.

2.1.2.10. Lauksaimniecības zemes novērtējums					
1.	Koriģētais lauksaimniecības zemes novērtējums, Ls/ha	Sintezētā*	LZKC	Pag.	
2.	Koriģētais lauksaimniecības zemes novērtējums, Ls/ha	Sintezētā*	LZKC	Pag.	
3.	Klasteru grupa ar minimālo koriģēto LIZ novērtējumu, Ls/ha	Sintezētā*	LZKC	Pag./raj./reģ.	
4.	Klasteru grupa ar vidējo koriģēto LIZ novērtējumu, Ls/ha	Sintezētā*	LZKC	Pag./raj./reģ.	
5.	Klasteru grupa ar maksimālo koriģēto LIZ novērtējumu, Ls/ha	Sintezētā*	LZKC	Pag./raj./reģ.	
6.	Nekoriģētais lauksaimniecības zemes novērtējums, Ls/ha	Sintezētā*	LZKC	Pag.	
7.	Klasteru grupa ar minimālo nekoriģēto LIZ novērtējumu, Ls/ha	Sintezētā*	LZKC	Pag./raj./reģ.	
8.	Klasteru grupa ar vidējo nekoriģēto LIZ novērtējumu, Ls/ha	Sintezētā*	LZKC	Pag./raj./reģ.	
9.	Klasteru grupa ar maksimālo nekoriģēto LIZ novērtējumu, Ls/ha	Sintezētā*	LZKC	Pag./raj./reģ.	

2.2. Sociālais raksturojums¹⁴

#	Rādītājs	Informācijas veids	Avots	Nepieciešamais plānošanas līmenis	Raksturojums
2.2.1 Demogrāfiskā struktūra					
1.	Pastāvīgo iedzīvotāju skaits	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
2.	Iedzīvotāju nepilsoņu īpatsvars	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ.	
3.	Iedzīvotāju skaita izmaiņas	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	Izmaiņas 3-5 gados (vid. 1 gada laikā salīdzinot ar iepriekš. gadu)
4.	Iedzīvotāju īpatsvars no kopskaita (%)	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ.	No rajona, reģiona valsti.
5.	Lauku iedzīvotāju skaits	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ.	
6.	Lauku iedzīvotāju īpatsvars (%)	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ.	
7.	Klasteru grupa ar minimālo lauku iedzīvotāju skaitu	Sintezētā		Raj./reģ.	
8.	Klasteru grupa ar vidējo lauku iedzīvotāju skaitu	Sintezētā		Raj./reģ.	
9.	Klasteru grupa ar maksimālo lauku iedzīvotāju skaitu	Sintezētā		Raj./reģ.	
10.	Iedzīvotāju īpatsvars līdz darbības vecumam (%)	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ.	
11.	Iedzīvotāju īpatsvars darbības vecumā (%)	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ.	
12.	Iedzīvotāju īpatsvars virs darbības vecumā (%)	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ.	
13.	Iedzīvotāju dabiskais pieaugums	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	Iedzīvotāju sk. pieaugums 1 tūkst. uz iedz. vid. 3 gadu laikā attiecībā pret 3 iepriekšējiem gadiem.
14.	Demogrāfiskā slodze	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ.	
15.	Demogrāfiskā slodze rangs	Sintezētā*	CSP	Pag./raj./reģ.	
16.	Iedzīvotāju iekšēja migrācijas saldo (+/-)	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	Migrācijas saldo (+/-) Migrācija % no kop. iedz. sk.
17.	Iedzīvotāju svārstību migrācijas saldo (+/-)	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	Ar darbu saistīta migrācija
18.	Iedzīvotāju starpvalstu migrācija saldo (+/-)	Sintezētā	CSP	Raj./reģ./ES	Migrācijas saldo (+/-) uz 1 tūkst. iedz.
2.2.2 Izglītība					
1.	Personas skaits ar augstāko izglītību	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
2.	Personas ar augstāko izglītību uz 1 tūkst. iedzīvotāju.	Sintezētā	CSP	Raj./reģ./ES	
3.	Personas skaits ar vidējo izglītību	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
4.	Personas ar vidējo izglītību uz 1 tūkst. iedzīvotāju.	Sintezētā	CSP	Raj./reģ./ES	

¹⁴ Izmantotas rādītāju avoti: Eurostat Yearbook 1999.

5.	Skolēnu kopskaits	Tieša	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
6.	Skolēnu skaits uz 1 skolotāju	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
7.	Studentu kopskaits	Tieša	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
8.	Bērnunamu audzēkņu skaits	Tieša	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
2.2.3 Veselības aizsardzība					
1.	Slimo kases kopējais budžets	Tieša		Pag./raj./reģ./ES	
2.	Slimo kases kopējais budžets uz 1 iedzīvotāju	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
3.	Alkoholisko dzērienu patēriņš	Tieša	CSP	Pag./raj./reģ./ES	tūkst. dekalitru
4.	Alkoholisko dzērienu patēriņš uz 1 iedzīvotāju	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	litros
5.	Tabakas patēriņš	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	Kg/gadā uz 1 pieaugušo
6.	Vecumā līdz 1 gadam mirušo bērnu skaits uz 1 tūkst. Dzimušajiem	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	(bērni vecumā līdz 1 gadam)
7.	Mirstības koeficients	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	Mirušo skaits vidēji gadā uz 1 tūkst. iedz.
2.2.4 Likumpārkāpumi					
1.	Reģistrēto noziegumu skaits	Tieša	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
2.	Noziedzības līmenis	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	noziegumu skaits uz 1 tūkst. iedzīvotāju
3.	Reģistrēto pašnāvības skaits	Tieša	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
4.	Reģistrēto pašnāvības skaits uz 1 tūkst. iedzīvotāju.	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
5.	Reģistrēto pašnāvības skaits uz 1 tūkst. iedzīvotāju laukos	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
6.	Mirstība no slepkavībām uz 1 tūkst. iedzīvotāju.	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
7.	Mirstība no slepkavībām uz 1 tūkst. iedzīvotāju laukos	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
8.	Noziegumu izdarījušo nepilngadīgo īpatsvars	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	

2.3 Ekonomiskais raksturojums

2.3.1 Finances

#	Rādītājs	Informācijas veids	Avots	Nepieciešamais plānošanas līmenis	Raksturojums
2.3.1.1 Makroekonomiskais raksturojums¹⁵					
1.	Kopprodukts (Ls.)	Sintezētā*	CSP	Raj./reģ./ES	

¹⁵ Rādītāju avots: European Commission directorate-general for economic and financial affairs

2.	Kopprodukts (ECU)	Sintezētā*	CSP	Raj./reģ./ES	
3.	Kopprodukts (ICI)	Sintezētā*	CSP	Raj./reģ./ES	
4.	Kopprodukts uz 1 iedz. (Ls.)	Sintezētā*	CSP	Raj./reģ./ES	
5.	Kopprodukts uz 1 iedz. (ECU)	Sintezētā*	CSP	Raj./reģ./ES	
6.	Kopprodukts uz 1 iedz. (ICI)	Sintezētā*	CSP	Raj./reģ./ES	
7.	Ikgada kopprodukta pieaugums uz 1 strādājošo (%)	Sintezētā*	CSP	Raj./reģ./ES	Izmaiņas % Gada
8.	Ikgada ražošanas produkcijas pieaugums (%)	Sintezētā*	CSP	Raj./reģ./ES	Izmaiņas % Gada
9.	Kopprodukta ikgada pieauguma īpatsvars (%)	Sintezētā*	CSP	Raj./reģ./ES	
10.	Investīcijas kopapjoms	Tiešā	CSP	Raj./reģ./ES	
11.	Investīcijas uz 1 iedz.	Sintezētā	CSP	Raj./reģ./ES	
12.	Pašvaldību un valsts investīciju īpatsvars	Sintezētā		Raj./reģ./ES	
13.	Privāto iekšzemes investīcijas īpatsvars	Sintezētā		Raj./reģ./ES	
14.	Privāto ārvalstu investīciju īpatsvars	Sintezētā		Raj./reģ./ES	
15.	ES fondu investīciju īpatsvars	Sintezētā		Raj./reģ./ES	
16.	Investīciju īpatsvars pret iekšzemes kopproduktu	Sintezētā	CSP	Raj./reģ./ES	
17.	Tirdzniecības precu eksports	Sintezētā*		Raj./reģ./ES	% no NKP
18.	Tirdzniecības precu imports	Sintezētā*		Raj./reģ./ES	% no NKP
19.	Tirdzniecības balansē ar lauksaimniecības produktiem	Sintezētā*		Raj./reģ./ES	tekošas cenas mil. Ls.
20.	Pakalpojumu eksports	Sintezētā*		Raj./reģ./ES	% no NKP
21.	Pakalpojumu imports	Sintezētā*		Raj./reģ./ES	% no NKP

2.3.1.2 Pašvaldību budžets

1.	Pašvaldības budžetu ieņēmumi	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
2.	Pašvaldības budžetu ieņēmumi uz 1 iedzīvotāju	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
3.	Nodokļu ieņēmumu īpatsvars	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
4.	Pašu ieņēmumu īpatsvars	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
5.	Dotācijas īpatsvars	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
6.	Mērķdotācijas īpatsvars	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
7.	Iedzīvotāju ienākuma nodokļa īpatsvars	Sintezētā		Pag./raj./reģ.	
8.	Iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi uz 1 iedz.	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
9.	Ienākuma nodokļa ieņēmumi no iedzīvotājiem strādājošiem ārpus pašvaldības teritorija	Tiešā	VID	Pag./raj./reģ./	Pēc pašvaldībām
10.	Pašvaldības budžeta izdevumi	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
11.	Pašvaldības budžeta izdevumi uz 1 iedzīvotāju	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
12.	Īpatsvars izdevumu	Sintezētā		Pag./raj./reģ./	

	tautsaimniecībai			ES	
13.	Izdevumu īpatsvars izglītībai	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
14.	Izdevumu īpatsvars uz 1 iedzīvotāju	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
15.	Izdevumu īpatsvars kultūrai	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
16.	Izdevumu īpatsvars kultūrai uz 1 iedzīvotāju	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
17.	Izdevumu īpatsvars pārvaldei	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
18.	Izdevumu īpatsvars pārvaldei uz 1 iedzīvotāju	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
19.	Pašvaldības parāds	Sintezētā*	CSP	Pag./raj./reģ./ES	Gada beigās % no kopprodukta

2.3.2 Nodarbinātība

#	Rādītājs	Informācijas veids	Avots	Nepieciešamais plānošanas līmenis	Raksturojums
1.	Kopēja nodarbinātība	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
2.	Nodarbinātie iedzīvotāju % no darbaspējīgajiem iedzīvotājiem	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
3.	Sievietes īpatsvars no ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem	Sintezētā	CSP	Raj./reģ./ES	
4.	Vīriešu īpatsvars no ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem	Sintezētā	CSP	Raj./reģ./ES	
5.	Sievietes ikgada pieauguma īpatsvars no ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem.	Sintezētā	CSP	Raj./reģ./ES	
6.	Vīriešu ikgada pieauguma īpatsvars no ekonomiski aktīvajiem iedz.	Sintezētā	CSP	Raj./reģ./ES	
7.	Pārvaldē nodarbināto iedzīvotāju skaits	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	Valsts un pašvaldības institūcijas
8.	Ražošanā nodarbināto iedzīvotāju īpatsvars (%)	Sintezētā	CSP	Raj./reģ./ES	
9.	Pakalpojumu sfērā nodarbināto iedzīvotāju īpatsvars (%)	Sintezētā	CSP	Raj./reģ./ES	
10.	Lauksaimniecībā nodarbināto iedzīvotāju īpatsvars (%)	Sintezētā	CSP	Raj./reģ./ES	
11.	Pārvalde nodarbināto uz 1 tūkst. iedzīvotāju	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
12.	Ražošana nodarbināto uz 1 tūkst. iedzīvotāju	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
13.	Pakalpojumu sfērā nodarbināto uz 1 tūkst. Iedzīvotāju	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
14.	Lauksaimniecībā nodarbināto uz 1 tūkst. Iedzīvotāju	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
15.	Lauksaimniecībā nodarbināto iedzīvotāju uz 100 ha. LIZ	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
16.	Iedzīvotāju skaits strādājošo	Tiešā		Pag./raj./reģ./	Darba spēka eksports

	ārpus pašvaldības teritorija				pēc pašvaldībām
17.	Reģistrēto bezdarbnieku skaits	Tiešā	NVD	Pag./raj./reģ./ES	
18.	Reģistrēto bezdarbnieku skaits uz 1 tūkst. Iedzīvotāju	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
19.	Profesionālo bezdarbnieku skaits	Tiešā		Pag./raj./reģ.	
20.	Profesionālo bezdarbnieku skaits uz 1 tūkst. Iedzīvotāju	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	
21.	Reģistrētā bezdarba līmenis	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	% no ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem, vidēji gadā
22.	Strādājošo iedzīvotāju skaits kritiskajos nozares ¹⁶	Tiešā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	kritiskas nozares – lauksaimniecība,
23.	Kritiskajos nozares strādājošo iedzīvotāju īpatsvars no kopēja nodarbināto skaita	Sintezētā		Pag./raj./reģ./ES	mežsaimniecība, izrakteņu ieguve, tekstilā, tērpu, ādas un kažokāda izstrādājumi ražotnes

2.3.3. Uzņēmējdarbība

#	Rādītājs	Informācijas veids	Avots	Nepieciešamais plānošanas līmenis	Raksturojums
2.3.3.1. Reģistrētie uzņēmumi					
1.	Reģistrēto uzņēmumu skaits	Tiešā	UR	Pag./raj./reģ./ES	
2.	Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits	Tiešā	UR	Pag./raj./reģ./ES	
3.	Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits uz tūkst. iedz.	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
4.	Ekonomisko aktīvo uzņēmumu īpatsvars lauksaimniecībā	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
5.	Ekonomiski aktīvo uzņēmumu īpatsvars rūpniecībā	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
6.	Ekonomiski aktīvo uzņēmumu īpatsvars pakalpojumu sfērā	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ./ES	
7.	Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits pēc uzņēmējdarbības formas	Tiešā	UR	Pag./raj./reģ./ES	
8.	Zemnieku saimniecību īpatsvars starp ekonomiski aktīvajiem uzņēmumiem	Sintezētā	UR	Pag./raj./reģ./ES	
2.3.3.2. Ražošana					
1.	Apgrozības apjoms tekošās cenās	Sintezētā	CSP	Raj./reģ./ES	
2.	Pārūkas produktu īpatsvars apgrozības apjomā	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ.	
2.3.3.3. Lauksaimniecība un mežsaimniecība					
1.	Graudaugu un pākšaugu kopražā	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ.	cnt
2.	Cukurbiešu kopražā	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ.	

¹⁶ Rādītāju avots: Socio-Economic Profiles for the Countries in Central and Eastern Europe. Latvia. Volume 1. Analytical Indicators. EC PHARE L5. Cologne.

3.	Kartupeļu kopražā	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ.	
4.	Graudaugu un pākšaugu vidējā ražība	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ.	no 1 ha, cnt
5.	Cukurbiešu vidējā ražība	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ.	no 1 ha, cnt
6.	Kartupeļu vidējā ražība	Sintezētā	CSP	Pag./raj./reģ.	no 1 ha, cnt
7.	Mājlopu kopskaits uz 1 iedzīvotāju	Sintezētā		Pag./raj./reģ.	
8.	Izdevumi ražošanas vajadzībām LIZ uz 1 ha.	Sintezētā*		Pag./raj./reģ.	Ls.
9.	Laiks/attālums līdz tirgu	Sintezētā*		Pag./raj./reģ./	
10.	Ciršu krāja lauksaimniecības uzņēmumu mežos	Sintezētā*	CSP	Pag./raj./reģ.	tūkst. m ³
11.	Ciršu krāja privātā īpašuma mežos	Sintezētā*	CSP	Pag./raj./reģ.	tūkst. m ³
12.	Lauksaimniecības produkcijas indekss (1990-1995=100)	Sintezētā	CSP	Raj./reģ./ES	
2.3.3.3. Iekšzemes tirdzniecība un maksas pakalpojumi					
1.	Mazumtirdzniecības apgrozījums	Sintezētā*	CSP	Raj./reģ.	Kopā ar tirgu un sabiedriskās ēdināšanas apgrozījuma, tūkst. Ls.
2.	Mazumtirdzniecības apgrozījums uz vienu iedzīvotāju	Sintezētā*	CSP	Raj./reģ.	Ls.
3.	Uztura produktu īpatsvars mazumtirdzniecības apgrozījuma apjoma	Sintezētā*	CSP	Raj./reģ.	%
4.	Sabiedriskās ēdināšanas īpatsvars mazumtirdzniecības apgrozījuma apjoma	Sintezētā*	CSP	Raj./reģ.	%
5.	Mazumtirdzniecības un sabiedriskās ēdināšanas apgrozījuma indekss	Sintezētā*	CSP	Raj./reģ.	% pret iepriekšējo gadu
6.	Latvijas ceļotāja vidējie izdevumi diennaktī	Sintezētā*	CSP	Raj./reģ./ES	Ls.
7.	Ārzemju ceļotāju vidējie izdevumi diennaktī	Sintezētā*	CSP	Raj./reģ./ES	Ls.
8.	Latvijas ceļotāja vidējs uzturēšanās ilgums	Sintezētā*	CSP	Raj./reģ./ES	diennaktis
9.	Ārzemju ceļotāju vidējs uzturēšanās ilgums	Sintezētā*	CSP	Raj./reģ./ES	diennaktis

2.3.4 Labklājība

#	Rādītājs	Informācijas veids	Avots	Nepieciešamais plānošanas līmenis	Raksturojums
1.	Mēneša vidējā darba samaksa tautsaimniecība strādājošajiem iedzīvotājiem	Sintezētā*	CSP	Raj./Reģ.	
2.	Mēneša vidējā darba samaksa lauksaimniecība strādājošajiem iedzīvotājiem	Sintezētā*	CSP	Raj./Reģ.	
3.	Mēneša vidējā darba samaksa ražošana strādājošajiem iedzīvotājiem	Sintezētā*	CSP	Raj./Reģ.	

4.	Mēneša vidējā darba samaksa pakalpojumu sfēra strādājošajiem iedzīvotājiem	Sintezētā*	CSP	Raj./Reģ.	
5.	Vidējie ienākumi mēnesī uz 1 mājsaimniecības locekli (Ls.)	Sintezētā*	CSP	Raj./ Reģ.	
6.	Pensija ieņēmumu īpatsvars mājsaimniecības ienākumos mēnesī (Ls.)	Sintezētā*	CSP	Raj./Reģ.	
7.	Vidējie izdevumi mēnesī uz 1 mājsaimniecības locekli (Ls.)	Sintezētā*	CSP	Pag./raj./reģ.	
8.	Vidējie izdevumi mēnesī uz 1 mājsaimniecības locekli pilsētas iedzīvotājiem (Ls.)	Sintezētā*	CSP	Pag./raj./reģ.	
9.	Vidējie izdevumi mēnesī uz 1 mājsaimniecības locekli lauku iedzīvotājiem (Ls.)	Sintezētā*	CSP	Pag./raj./reģ.	
10.	Pārtikas izdevumu īpatsvars mājsaimniecības budžeta pilsētas iedzīvotājiem (Ls.)	Sintezētā*	CSP	Pag./raj./reģ.	
11.	Vidējo izdevumu īpatsvars izglītībai, grāmatām un preseī mājsaimniecības budžetā lauku iedzīvotājiem (Ls.)	Sintezētā*	CSP	Pag./raj./reģ.	
12.	Vidējo izdevumu īpatsvars izglītībai, grāmatām un prese mājsaimniecības budžeta pilsētas iedzīvotājiem (Ls.)	Sintezētā*	CSP	Pag./raj./reģ.	
13.	Pārtikas izdevumu īpatsvars mājsaimniecības budžeta pilsētas iedzīvotājiem (Ls.)	Sintezētā*	CSP	Pag./raj./reģ.	
14.	Komunālo pakalpojumu īpatsvars mājsaimniecības budžeta pilsētas iedzīvotājiem (Ls.)	Sintezētā*	CSP	Pag./raj./reģ.	
15.	Komunālo pakalpojumu izmaksas pilsētas iedzīvotājiem uz 1 m ² (Ls.)	Tieša	CSP	Pag./raj./reģ.	Uz vienu vienību – m ²
16.	Komunālo pakalpojumu izmaksas pilsētas iedzīvotājiem – ūdensapgāde ar augsto un silto ūdeņi (Ls.)	Tieša	CSP	Pag./raj./reģ.	Uz vienu vienību – litrs.
17.	Komunālo pakalpojumu izmaksas pilsētas iedzīvotājiem – kanalizācija (Ls.)	Tieša	CSP	Pag./raj./reģ.	Uz vienu vienību – litrs.
18.	Komunālo pakalpojumu izmaksas pilsētas iedzīvotājiem – siltumapgāde (Ls.)	Tieša	CSP	Pag./raj./reģ.	Uz vienu vienību – Gkal.
19.	Komunālo pakalpojumu izmaksas pilsētas iedzīvotājiem – sadzīves atkritumu saimniecība (Ls.)	Tieša	CSP	Pag./raj./reģ.	Uz vienu vienību – m ³ .
20.	Nabadzīgo skaita indekss ¹⁷	Sintezētā*	CSP,	Raj./Reģ./ES	Personu skaits kam patērīna izdevumi zemāki par krīzes iztikas minimumu
21.	Nabadzīgo skaita indekss laukos	Sintezētā*	EM	Raj./Reģ./ES	

¹⁷ Rādītāju avots: Latvijas Reģionu Makroekonomiskais Raksturojums. CSP. Rīga. 2000.

22.	Nabadzības dziļuma indekss	Sintezētā*	CSP, EM	Raj./Reģ./ES	Personu skaits kam patēriņa izdevumi zemāki par pusi no vidēji ekvivalentajiem
23.	Nabadzības dziļuma indekss laukos	Sintezētā*		Raj./Reģ./ES	
24.	Starptautiska nabadzības likme ¹⁸	Sintezētā*		Raj./Reģ./ES	Personu % kam patēriņa izdevumi zemāk par 1\$ diena
25.	Starptautiska nabadzības likme laukos	Sintezētā*		Raj./Reģ./ES	
26.	Džini koeficients ¹⁹	Sintezētā*	CSP, EM	Reģ./ES	Rāda cik vienlīdzīgi valstī tiek sadalīti materiālie labumi. Jo lielāka nevienlīdzība ienākumu sadalē, jo lielāks koeficients.
27.					

¹⁸ Rādītāju avots: World Development Indicators. World Bank. 1999.

¹⁹ Rādītāju avots: Latvijas Reģionu Makroekonomiskais Raksturojums. CSP. Rīga. 2000

3. Noteiktām funkcijām atbilstošās izpausmes un to raksturojums

#	Rādītāju grupa un objekti	Rādītājs	Avoti	Nepieciešama is plānošanas līmenis	Informācijas veids
3.1 Pašvaldību teritorijas pārvalde					
3.1.1 Iedzīvotāji					
1.		Iedzīvotāju skaits	CSP	Pag./raj./reģ.	Tiešā
2.		Lauku iedzīvotāju skaits			
3.1.2 Pārvalde					
1.		Darbinieku skaits - pastāvīgi	PŠ	Pag./raj./reģ.	Tiešā
2.		Darbinieku skaits ārpus štata			
3.		Alga (bruto gada apjoms)			
4.		Uzturēšanas izmaksas			
5.		Ieņēmumi			
3.1.3 Plānošana					
1.	- Telpiskā plānošana	Attīstības plāni	PŠ,	Pag./raj./reģ.	Tiešā
2.		Teritoriāli plānojumi	RAPLM,		
3.	- Jomas attīstības plāni	Attīstības plāni	PŠ,		
4.		Detalplānojumi	RAPLM,		
5.		Komunāla saimniecība	PŠ		
6.		Kultūras attīstības plāni			
7.		Izglītības attīstības plāni			
8.		Uzņēmējdarbības attīstības plāni			
3.2 Pārvaldes saimniecība					
1.	- Administratīvas ēkas	Platība (m²)	PŠ	Pag./raj./reģ.	Tiešā
2.		Nolietošanās pakāpe (%)			Sintezētā
3.		Uzturēšanās izmaksas	Tiešā		
4.		Ekspluatācijā pieņemto ēku platība (m²)	CSP	Pag./raj./reģ.	
3.3 Pašvaldību dzīvojamais fonds					
1.	- Daudzdzīvokļu ēkas	Kopplatība (tūkst.m²)	PŠ	Pag./raj./reģ.	Tiešā
2.		Nolietošanās pakāpe (%)			Sintezētā
3.	- Individuālas dzīvojamās mājas	Uzturēšanas izmaksas			Tiešā
4.		Ieņēmumi			
5.		Ekspluatācijā pieņemto māju platība (m²)	CSP		
6.		Komunālo pakalpojumu izmaksas par 1 m² dzīvojamās platības pilsētas iedzīvotājiem (Ls.)		Pag./raj./reģ.	Tieša
7.		Neizmantojama dzīvojama platība - pamestas mājas, nepabeigta celtniecība utt. (m²)	PŠ		Tieša
8.		Neizmantojamas dzīvojamās platības īpatsvars			Sintezētā
3.4 Centralizēta pašvaldības ūdensapgāde					
1.	- Artēziskie urbumi	Garums (m)	PŠ	Pag./raj./reģ.	Tiešā
2.		Nolietošanās pakāpe (%)			Sintezētā
3.	- Ūdensvadi	Uzturēšanas izmaksas			Tiešā
4.	- Siltais ūdens	Ieņēmumi			
5.		Ekspluatācijā pieņemtie tīkli (m)			
6.		Komunālo pakalpojumu izmaksas uz 1 litru augsto ūdeni pilsētas iedzīvotājiem (Ls.)	CSP	Pag./raj./reģ.	Tieša

7.		Komunālo pakalpojumu izmaksas uz 1 litru silto ūdeni <u>pilsētas</u> iedzīvotājiem (Ls.)			
3.5 Centralizēta pašvaldības kanalizācija					
1.	- Tīkli	Garums (m)	PS	Pag./raj./reģ.	Tiešā
2.	- Attīrīšanas iekārtas	Nolietošanās pakāpe (%)			Sintezētā
3.		Uzturēšanas izmaksas			Tiešā
4.		Ieņēmumi			
5.		Ekspluatācijā pieņemtie tīkli (m)			
6.		Komunālo pakalpojumu izmaksas <u>pilsētas</u> iedzīvotājiem (Ls.)	CSP	Pag./raj./reģ.	Tiešā
7.		Pašvaldības dzīvojamās platības īpatsvars kura nav pieslēgta pie centralizētājam tīklam (%)	PS		Sintezētā
3.6 Centralizēta pašvaldības siltumapgāde					
1.	- Siltumtīkli	Garums (m)	PS	Pag./raj./reģ.	Tiešā
2.	- Katlu mājas	Nolietošanās pakāpe (%)			Sintezētā
3.		Uzturēšanas izmaksas			Tiešā
4.		Ieņēmumi			
5.		Ekspluatācijā pieņemtie tīkli (m)			
6.		Komunālo pakalpojumu izmaksas <u>pilsētas</u> iedzīvotājiem (Ls.)	CSP	Pag./raj./reģ.	Tiešā
7.		Pašvaldības dzīvojamās platības īpatsvars kura nav pieslēgta pie centralizētājam tīklam (%)	PS		Sintezētā
3.7 Sadzīves atkritumu saimniecība					
1.	- Transports	Autotransporta vienību skaits	PS,	Pag./raj./reģ.	Tiešā
2.	- Izgāztuves	Izgāztuves apjoms (tūkst.m ³)	VM		
3.		Uzturēšanas izmaksas	PS		
4.		Ieņēmumi			
5.		Ekspluatācijā pieņemtas izgāztuves (tūkst.m ³)	VM		
6.		Komunālo pakalpojumu izmaksas <u>pilsētas</u> iedzīvotājiem (Ls.)	PS		
3.8 Rūpniecisko atkritumu izgāztuves					
1.	- Transports	Autotransporta vienību skaits	PS,	Pag./raj./reģ.	Tiešā
2.	- Izgāztuves	Izgāztuves apjoms (tūkst. m ³)	VM		
3.		Uzturēšanas izmaksas	PS		
4.		Ieņēmumi			
5.		Ekspluatācijā pieņemtas izgāztuves (tūkst.m ³)	VM		
6.		Pakalpojumu izmaksas <u>pilsētas</u> iedzīvotājiem (Ls.)	PS		
3.9 Pašvaldības sabiedriskais transports					
1.		Pārvadājumu apjoms (tūkst. cilv.)	PS,	Raj./reģ.	Tiešā
2.		Transporta vienību skaits pēc veidiem	SM		
3.		Autotransporta nolietošanās pakāpe (%)	PS		Sintezētā
4.		Izdevumi			Tiešā
5.		Ieņēmumi			
6.		Dotācijas			
7.					
3.10 Pašvaldības ceļi					
1.		Garums pēc seguma tipu (km)	PS, SM	Pag./raj./reģ.	Tiešā
2.		Stāvoklis pēc seguma tipu (km)			
3.		Uzturēšanas izmaksas	PS		

4.		Atremontēti ceļi pēc seguma tipu (km)			
5.					
3.11 Izglītība					
1.	- Skolas	Platība (tūkst.m²)	PŠ, SV	Pag./raj./reģ.	Tiešā
2.	- Pamatskolas	Objektu nolietojšanās pakāpe (%)			Sintezētā
3.	- Bērnodārzi	Darbinieku skaits (likmes)			Tiešā
4.	- Specializētas	Audzēkņu kopskaits			
5.	mācību iestādes:	Vietējas			
6.	mūzikas skolas	no citurienes			
7.	mākslas skolas	Pabalsti			
8.	utt.	Stipendijas			
9.		Pasākumi			
10.		Uzturēšanas izmaksas			
11.		Ieņēmumi			
12.					
3.12 Veselības aprūpe					
1.	- Slimnīcas	Platība (tūkst.m²)	D	Pag./raj./reģ.	Tiešā
2.	- Ambulances	Nolietojšanās pakāpe (%)			Sintezētā
3.		Darbinieku skaits			Tiešā
4.		Audzēkņi (kopskaits)			
5.		vietējas %			Sintezētā
6.		no citurienes %			Sintezētā
7.		Pabalsti	PŠ, D		Tiešā
8.		Uzturēšanas izmaksas	D		
9.		Ieņēmumi			
3.13 Kultūra un sports					
1.	- Kultūras nami	Platība (tūkst.m²)	PŠ	Pag./raj./reģ.	Tiešā
2.	- Tautas nami	Nolietojšanās pakāpe (%)			Sintezētā
3.	- Bibliotēkas	Darbinieku skaits			Tiešā
4.	- Muzeji	Darbinieku skaits (kopskaits)			
5.	- Sports zāles	no tiem - vietējas %			Sintezētā
6.		- no citurienes %			
7.		Uzturēšanas izmaksas			Tiešā
8.		Ieņēmumi			
9.		Pasākumu skaits (pēc tēmas)			
10.		Pasākumu dalībnieku skaits			
3.14 Sociālā aprūpe					
1.	- Veco ļaužu	Platība (tūkst.m²)	PŠ, CSP	Pag./raj./reģ.	Tiešā
2.	pansionāti	Nolietojšanās pakāpe (%)			Sintezētā
3.	- Nakts patversme	Darbinieku skaits			Tiešā
4.	- Bērnu nami	Iemītnieku kopskaits			
5.		Uzturēšanas izmaksas			
6.		Ieņēmumi			
3.15 Uzņēmējdarbība					
1.		Reģistrēto uzņēmumu skaits	UR, CSP	Pag./raj./reģ.	Tiešā
2.		Ekonomisko aktīvo uzņēmumu skaits			
3.		Ekonomisko aktīvo uzņēmumu skaits pēc jomām			
4.		Ekonomisko aktīvo uzņēmumu skaits pēc uzņēmējdarbības formas			
5.		Lielo uzņēmumu skaits (darbinieku skaits >20 cilvēki)			.

6.		Darbību izbeigušie uzņēmumi (%)			
7.					
3.16 Finances					
1.	- Ārpus budžeta līdzekļi	Investīcijas kopapjoms	CSP	Pag./raj./reģ.	Tiešā
2.		Investīcijas uz 1 iedz.		Raj./reģ./ES	Sintezētā
3.		Investīcijas apjoms pēc jomam		Pag./raj./reģ.	Tiešā
4.		Investīcijas apjoms pašvaldību saimniecība		Pag./raj./reģ.	
5.	- Budžeta līdzekļi	Pašvaldības budžetu ieņēmumi		Pag./raj./reģ.	Sintezētā
6.		Pašvaldības budžetu ieņēmumi uz 1 iedz.			
7.		Nodokļu ieņēmumu īpatsvars			
8.		Dotācijas īpatsvars			
9.		Mērķdotācijas īpatsvars			
10.		Iedzīvotāju ienākuma nodokļa īpatsvars			
11.		Iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi uz 1 iedzīvotāju			
12.		Pašvaldības budžeta izdevumi			Tiešā
13.		Pašvaldības budžeta izdevumi uz 1 iedz.			Sintezētā
14.		Īpatsvars izdevumu tautsaimniecībai			
15.		Īpatsvars izdevumu izglītībai			
16.		Izdevumu izglītībai uz 1 iedzīvotāju			
17.		Īpatsvars izdevumu kultūrai			
18.		Izdevumu kultūrai uz 1 iedzīvotāju			
19.		Īpatsvars izdevumu pārvaldei			
20.		Izdevumu pārvaldei uz 1iedzīvotāju			
21.					
3.17 Zemes īpašums					
1.		Pašvaldības zeme (ha)	VZD	Pag./raj./reģ.	Tiešā
2.		Iznomāta zeme (ha)			Sintezētā
3.		Valsts zeme (ha)			
4.		Pašvaldības zeme īpatsvars (%)			
5.		Iznomāta zeme īpatsvars (%)			
6.		Valsts zeme īpatsvars (%)			
7.					
3.18 Vides aizsardzība					
1.		Pašvaldības katlu māju izmeši atmosfērā (t)	CSP	Pag./raj./reģ.	Tiešā
2.		Īpatsvars kopēja stacionāro gaisa piesārņojuma avotu radīto izmešu apjomā (%)			Sintezētā
3.		Ūdeņu novadīšana apjoms virszemes ūdens objektos (tūkst. m³/gadā)			Tiešā
4.		Piesārņotu ūdeņu īpatsvars (%)			Sintezētā
5.		Normatīvi attīrīto ūdeņu īpatsvars (%)			
6.					

4. Plānoto (mērķorientēto) izmaiņu raksturojums

#	Rādītāju grupa un objekti	Rādītājs	Avoti	Nepieciešama is plānošanas līmenis	Informācijas veids	
4.1 Pašvaldību teritorijas pārvalde						
4.1.1 Iedzīvotāji						
1.		Iedzīvotāju skaita pieaugums	CSP	Pag./raj./reģ.	Tiešā	
2.		Lauku iedzīvotāju skaita pieaugums				
4.1.2 Pārvalde						
1.		Pastāvīgo darbinieku skaita izmaiņas	PŠ	Pag./raj./reģ.	Tiešā	
2.		Ārpus štata darbinieku skaita izmaiņas				
3.		Algas izmaiņas (bruto gada apjoms)				
4.		Ieņēmumu palielināšana				
4.1.3 Plānošana						
1.	- Telpiskā plānošana	Pašvaldību skaits	CSP	Pag./raj./reģ.	Tiešā	
2.		Attīstības plānu skaits	PŠ,		Sintezētā	
3.		Teritoriālu plānojumu skaits	RAPLM			
4.		Teritoriju pārklājums ar attīstības plāniem (%)				
5.		Teritoriju pārklājums ar teritoriālu plānojumiem (%)				
6.	- Jomas attīstības plāni	Jomas attīstības plānu skaits	PŠ,	Pag./raj./reģ.	Tiešā	
7.		Detalplānojumu skaits	RAPLM			
8.		Komunāla saimniecības attīstības plānu skaits	PŠ			Sintezētā
9.		Kultūras attīstības plānu skaits				
10.		Izglītības attīstības plāni skaits				
11.		Uzņēmējdarbības attīstības plāni skaits				
12.		Teritoriju pārklājums ar detalplānojumiem (%)				
13.		Teritoriju pārklājums ar jomas attīstības plāniem (%)				
4.2 Pārvaldes saimniecība						
1.	- Administratīvas ēkas	Platība (m²)	PŠ	Pag./raj./reģ.	Tiešā	
2.		Nolietošanās pakāpe (%)			Sintezētā	
3.		Uzturēšanās izmaksas izmaiņa pret iepriekšējo gadu			Tiešā	
4.		Ekspluatācijā pieņemto jaunu ēku platība (m²)	CSP	Pag./raj./reģ.		
5.		Atremontētas ēku platība (m²)	PS			
6.						
4.3 Pašvaldību dzīvojamais fonds						
1.	- Daudzdzīvokļu ēkas	Kopplatība (tūkst.m²)	PŠ	Pag./raj./reģ.	Tiešā	
2.		Nolietošanās pakāpe (%)			Sintezētā	
3.	- Individuālas dzīvojamās mājas	Uzturēšanas izmaksas izmaiņa pret iepriekšējo gadu			Tiešā	
4.		Ieņēmumu izmaiņa pret iepriekšējo gadu				
5.		Ekspluatācijā pieņemto māju dzīvojama platība (m²)	CSP			
6.		Atremontētas ēku dzīvojama platība (m²)	PS			
7.		Komunālo pakalpojumu izmaksas izmaiņas pret iepriekšējo gadu par 1 m² dzīvojamās				

		platības <u>pilsētas</u> iedzīvotājiem (Ls.)			
8.		Neizmantojamas dzīvojamās platības (m ²) izmaiņas pret iepriekšējo gadu (pamestas mājas, nepabeigta celtniecība utt.)			
9.		Neizmantojamas dzīvojamās platības īpatsvars			Sintezētā
4.4 Centralizēta pašvaldības ūdensapgāde					
1.	- Artēziskie urbumi	Garums (m)	PŠ	Pag./raj./reģ.	Tiešā
2.	- Ūdensvadi	Nolietošanās pakāpe (%)			Sintezētā
3.	- Siltais ūdens	Uzturēšanas izmaksas izmaiņa pret iepriekšējo gadu			Tiešā
4.		Ieņēmumu izmaiņa pret iepriekšējo gadu			
5.		Ekspluatācijās pieņemtas tīklu garums (m)			
6.		Komunālo pakalpojumu izmaksas izmaiņas pret iepriekšējo gadu uz 1 litru augsto ūdeni <u>pilsētas</u> iedzīvotājiem (Ls.)	CSP	Pag./raj./reģ.	Tiešā
7.		Komunālo pakalpojumu izmaksas izmaiņas pret iepriekšējo gadu uz 1 litru silto ūdeni <u>pilsētas</u> iedzīvotājiem (Ls.)			
8.		Dzīvojamās platības īpatsvara izmaiņas pret iepriekšējo gadu kura nav pieslēgta pie centralizētājam tīklam (%)	PS		Sintezētā
4.5 Centralizēta pašvaldības kanalizācija					
1.	- Tīkli	Garums (m)	PŠ	Pag./raj./reģ.	Tiešā
2.	- Attīrīšanas iekārtas	Nolietošanās pakāpe (%)			Sintezētā
3.		Uzturēšanas izmaksas izmaiņa pret iepriekšējo gadu			Tiešā
4.		Ieņēmumu izmaiņa pret iepriekšējo gadu			
5.		Ekspluatācijās pieņemtas tīklu garums (m)			
6.		Komunālo pakalpojumu izmaksas izmaiņas pret iepriekšējo gadu <u>pilsētas</u> iedzīvotājiem (Ls.)	CSP	Pag./raj./reģ.	Tiešā
7.		Dzīvojamās platības īpatsvara izmaiņas pret iepriekšējo gadu kura nav pieslēgta pie centralizētājam tīklam (%)	PS		Sintezētā
4.6 Centralizēta pašvaldības siltumapgāde					
1.	- Siltumtīkli	Garums (m)	PŠ	Pag./raj./reģ.	Tiešā
2.	- Katlu mājas	Nolietošanās pakāpe (%)			Sintezētā
3.		Uzturēšanas izmaksas izmaiņa pret iepriekšējo gadu			Tiešā
4.		Ieņēmumu izmaiņa pret iepriekšējo gadu			
5.		Ekspluatācijās pieņemtas tīklu garums (m)			
6.		Komunālo pakalpojumu izmaksas izmaiņas pret iepriekšējo gadu <u>pilsētas</u> iedzīvotājiem (Ls.)	CSP	Pag./raj./reģ.	Tiešā
7.		Dzīvojamās platības īpatsvara izmaiņas pret iepriekšējo gadu kura nav pieslēgta pie centralizētājam tīklam (%)	PS		Sintezētā
4.7 Sadzīves atkritumu saimniecība					
1.	- Transports	Autotransporta vienību skaits	PŠ,	Pag./raj./reģ.	Tiešā
2.	- Izgāztuves	Izgāztuves apjoms (tūkst.m ³)	VM		
3.		Uzturēšanas izmaksas izmaiņa pret iepriekšējo gadu	PS		
4.		Ieņēmumu izmaiņa pret iepriekšējo gadu			

5.		Ekspluatācijā pieņemtas izgāztuves (tūkst.m³)	VM			
6.		Komunālo pakalpojumu izmaksas izmaiņas pret iepriekšējo gadu <u>pilsētas</u> iedzīvotājiem (Ls.)	PS	Pag./raj./reģ		
4.8 Rūpniecisko atkritumu izgāztuves						
1.	- Transports	Autotransporta vienību skaits	PŠ,	Pag./raj./reģ.	Tiešā	
2.	- Izgāztuves	Izgāztuves apjoms (tūkst. m³)	VM			
3.		Uzturēšanas izmaksas izmaiņa pret iepriekšējo gadu	PS			
4.		Ieņēmumu izmaiņa pret iepriekšējo gadu				
5.		Ekspluatācijā pieņemtas izgāztuves (tūkst.m³)	VM			
6.		Pakalpojumu izmaksas izmaiņas pret iepriekšējo gadu <u>pilsētas</u> iedzīvotājiem (Ls.)	PS	Pag./raj./reģ		
4.9 Pašvaldības sabiedriskais transports						
1.		Pārvadājumu apjoms (tūkst. cilv.)	PŠ,	Raj./reģ.	Tiešā	
2.		Transporta vienību skaits pēc veidiem	SM			
3.		Autotransporta nolietojšanās pakāpe (%)	PS		Sintezētā	
4.		Uzturēšanas izmaksas izmaiņa pret iepriekšējo gadu			Tiešā	
5.		Ieņēmumu izmaiņa pret iepriekšējo gadu				
6.		Dotācijas īpatsvars (%)			Sintezētā	
7.						
4.10 Pašvaldības ceļi						
1.		Garums pēc seguma tipu (km)	PŠ, SM	Pag./raj./reģ.	Tiešā	
2.		Ceļu stāvokļa izmaiņa pēc seguma tipu (km)				
3.		Uzturēšanas izmaksas izmaiņa pret iepriekšējo gadu	PS			
4.		Atremontētu ceļu garums pēc seguma tipu (km)				
4.11 Izglītība						
1.	- Skolas	Platība (tūkst.m²)	PŠ, SV	Pag./raj./reģ.	Tiešā	
2.	- Pamatskolas	Objektu nolietojšanās pakāpe (%)			Sintezētā	
3.	- Bērnodārzi	Darbinieku skaita izmaiņa (likmes)			Tiešā	
4.	- Specializētas mācību iestādes:	Audzēkņu kopskaita izmaiņa				
5.		no tiem - vietējas %				
6.	mūzikas skolas	- no citurienes %				
7.	mākslas skolas	Pabalstu apjoma izmaiņa				
8.	utt.	Stipendijas apjoma izmaiņa				
9.		Uzturēšanas izmaksas izmaiņa pret iepriekšējo gadu				
10.		Ieņēmumu izmaiņa pret iepriekšējo gadu				
11.		Mājsaimniecības vidējo izdevumu izmaiņa uz 1 audzēkni				
4.12 Veselības aprūpe						
1.	- Slimnīcas	Platība (tūkst.m²)	D	Pag./raj./reģ.	Tiešā	
2.	- Ambulances	Nolietojšanās pakāpe (%)			Sintezētā	
3.		Darbinieku skaita izmaiņa			Tiešā	
4.		Pacientu skaita izmaiņa (kopskaits)				
5.		no tiem - vietējas %			Sintezētā	
6.		- no citurienes %			Sintezētā	
7.		Pabalstu apjoma izmaiņa			PŠ, D	Tiešā
8.		Uzturēšanas izmaksas izmaiņa pret			D	

		iepriekšējo gadu				
9.		Ieņēmumu izmaiņa pret iepriekšējo gadu				
4.13 Kultūra un sports						
1.	Kultūras nami	Platība (tūkst.m²)	PŠ	Pag./raj./reģ.	Tiešā	
2.	Tautas nami	Nolietošanās pakāpe (%)			Sintezētā	
3.	Bibliotēkas	Darbinieku skaita izmaiņa			Tiešā	
4.	Muzeji	Dalībnieku skaits (kopskaits)			Sintezētā	
5.	Sports zāles	no tiem - vietējas %				
6.		- no citurienes %			Tiešā	
7.		Uzturēšanas izmaksas izmaiņa pret iepriekšējo gadu				
8.		Ieņēmumu izmaiņa pret iepriekšējo gadu				
9.		Pasākumi skaits				
10.		Pasākumu dalībnieku skaita izmaiņa				
4.14 Sociāla aprūpe						
1.	- Veco ļaužu	Platība (tūkst.m²)	PŠ, CSP	Pag./raj./reģ.	Tiešā	
2.	pansionāti	Nolietošanās pakāpe (%)			Sintezētā	
3.	- Nakts patversme	Darbinieku skaita izmaiņa			Tiešā	
4.	- Bērnunami	Iemītnieku kopskaita izmaiņa				
5.		Ekspluatācijā pieņemto ēku platība (m²)				
6.		Atremontētas ēku dzīvojama platība (m²)				
7.		Uzturēšanas izmaksas izmaiņa pret iepriekšējo gadu				
8.		Ieņēmumu izmaiņa pret iepriekšējo gadu				
4.15 Uzņēmējdarbība						
1.		Reģistrēto uzņēmumu skaits	UR, CSP	Pag./raj./reģ.	Tiešā	
2.		Ekonomisko aktīvo uzņēmumu skaita izmaiņa				
3.		Ekonomisko aktīvo uzņēmumu skaita izmaiņa pēc jomām				
4.		Ekonomisko aktīvo uzņēmumu skaita izmaiņa pēc uzņēmējdarbības formas				
5.		Lielo uzņēmumu skaita izmaiņa (darbinieku skaits >20 cilvēki)				
6.		Darbību izbeigušie uzņēmumu skaita izmaiņa (%)				Sintezētā
4.16 Finanšes						
1.	- Ārpus budžeta	Investīcijas kopapjoma izmaiņa	CSP	Pag./raj./reģ.	Tiešā	
2.	līdzekļi	Investīcijas kopapjoma izmaiņa uz 1 iedz.		Raj./reģ./ES	Sintezētā	
3.		Investīcijas kopapjoma izmaiņa pēc jomām		Pag./raj./reģ.	Tiešā	
4.		Investīcijas apjoma izmaiņa pašvaldību saimniecībā		Pag./raj./reģ.	Sintezētā	
5.	- Budžeta līdzekļi	Pašvaldības budžetu ieņēmumu izmaiņa pret iepriekšējo gadu		Pag./raj./reģ.		
6.		Pašvaldības budžetu ieņēmumu izmaiņa uz 1 iedzīvotāju				
7.		Nodokļu ieņēmumu īpatsvars				
8.		Dotācijas īpatsvars				
9.		Mērķdotācijas īpatsvars				
10.		Iedzīvotāju ienākuma nodokļa īpatsvars				
11.		Iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu uz 1 iedzīvotāju.				
12.		Pašvaldības budžeta izdevumu izmaiņa pret iepriekšējo gadu			Tiešā	

13.		Pašvaldības budžeta izdevumu uz 1 iedz.			Sintezētā
14.		Īpatsvars izdevumu tautsaimniecībai			
15.		Īpatsvars izdevumu izglītībai			
16.		Izdevumu izglītībai uz 1 iedzīvotāju			
17.		Īpatsvars izdevumu kultūrai			
18.		Izdevumu kultūrai uz 1 iedzīvotāju			
19.		Īpatsvars izdevumu pārvaldei			
20.		Izdevumu pārvaldei uz 1 iedzīvotāju			
4.17 Zemes īpašums					
1.		Pašvaldības zemes platības izmaiņa pret iepriekšējo gadu (ha)	VZD	Pag./raj./reģ.	Tiešā
2.		Iznomātas zemes platības izmaiņa pret iepriekšējo gadu (ha)			
3.		Valsts zemes platības izmaiņa pret iepriekšējo gadu (ha)			
4.		Pašvaldības zeme īpatsvars (%)			Sintezētā
5.		Iznomāta zeme īpatsvars (%)			
6.		Valsts zeme īpatsvars (%)			
4.18 Vides aizsardzība					
1.		Pašvaldības katlu māju izmeši atmosfērā (t)	CSP	Pag./raj./reģ.	Tiešā
2.		Procents pret iepriekšējo gadu			Sintezētā
3.		Īpatsvars kopēja stacionāro gaisa piesārņojuma avotu radīto izmešu apjomā (%)			
4.		Ūdeņu novadīšana apjoma virszemes ūdens objektos izmaiņa pret iepriekšējo gadu (tūkst. m ³ /gadā)			Tiešā
5.		Piesārņotu ūdeņu īpatsvars (%)			Sintezētā
6.		Normatīvi attīrīto ūdeņu īpatsvars (%)			
7.					